

FINANSMINISTERIET

Aftaler om finansloven
for 2015

November 2014

20
15

FINANSMINISTERIET

Aftaler om finansloven
for 2015

November 2014

**20
15**

Aftaler om finansloven for 2015

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Rosendahls – Schultz Distribution

Herstedvang 10,

2620 Albertslund

T 43 22 73 00

F 43 63 19 69

E Distribution@rosendahls.dk

www.rosendahls.dk

Henvendelse om publikationen

kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet

Center for udgiftspolitik og modernisering

Christiansborg Slotsplads 1

1218 København K

T 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC

Tryk: Rosendahls-Schultz Grafisk

Oplag: 1.200

Pris: 150 kr. inkl. moms

ISBN: 978-87-87353-55-7

Elektronik Publikation:

Produktion: Rosendahls-Schultz Grafisk

ISBN: 978-87-87353-56-4

Publikationen kan hentes på

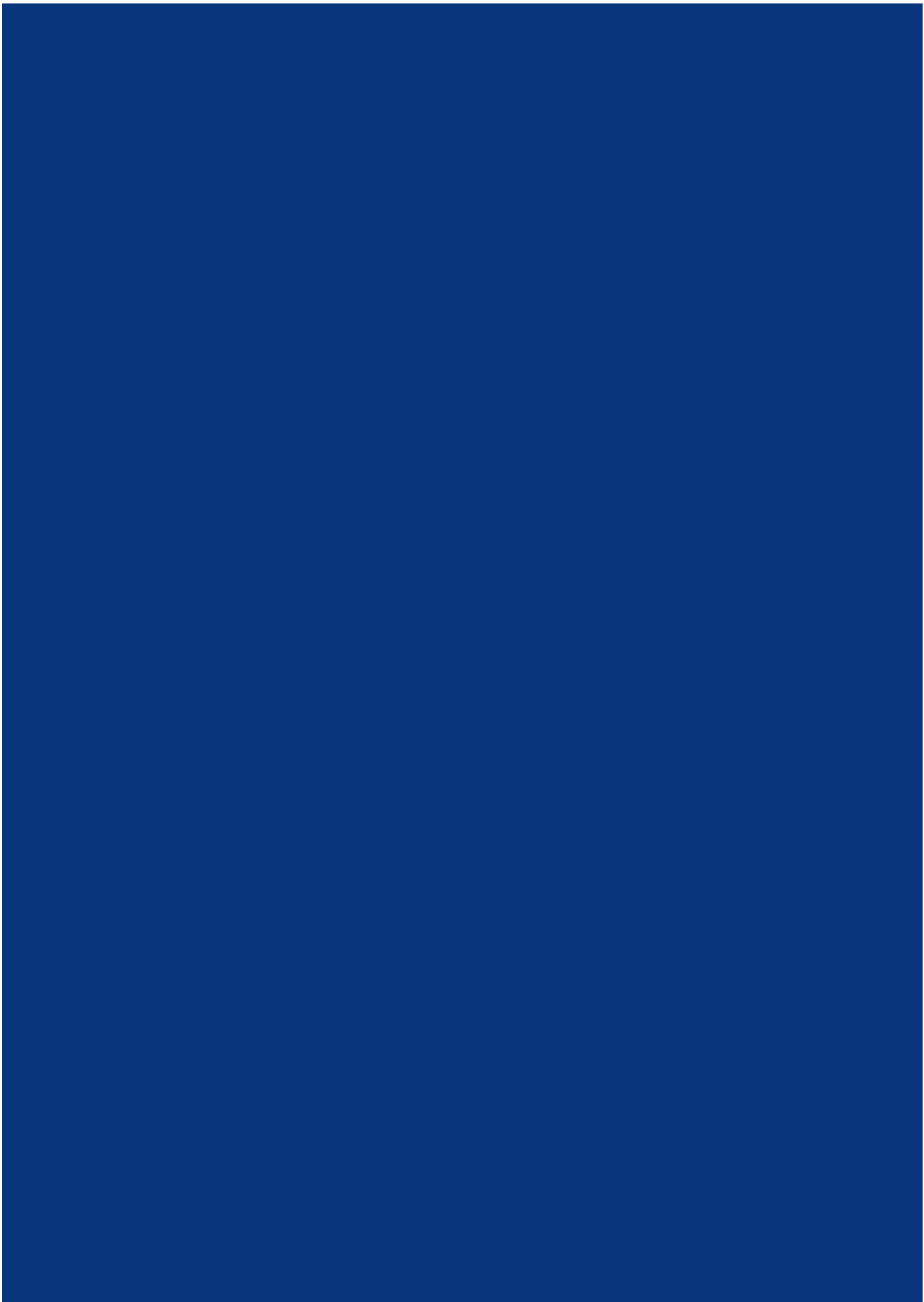
Finansministeriets hjemmeside:

fm.dk

Indhold

Oversigt over finanslovaftalerne for 2015	5
1. Aftale mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om finansloven for 2015 (13. november 2014).....	7
2. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om fordeling af forskningsreserven (herunder provenu fra reform af førtidspension og fleksjob af juni 2012) i 2015 (30. oktober 2014).....	39
3. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en Filmaftale 2015-2018 (6. november 2014)	49
4. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2015 (7. november 2014).....	61

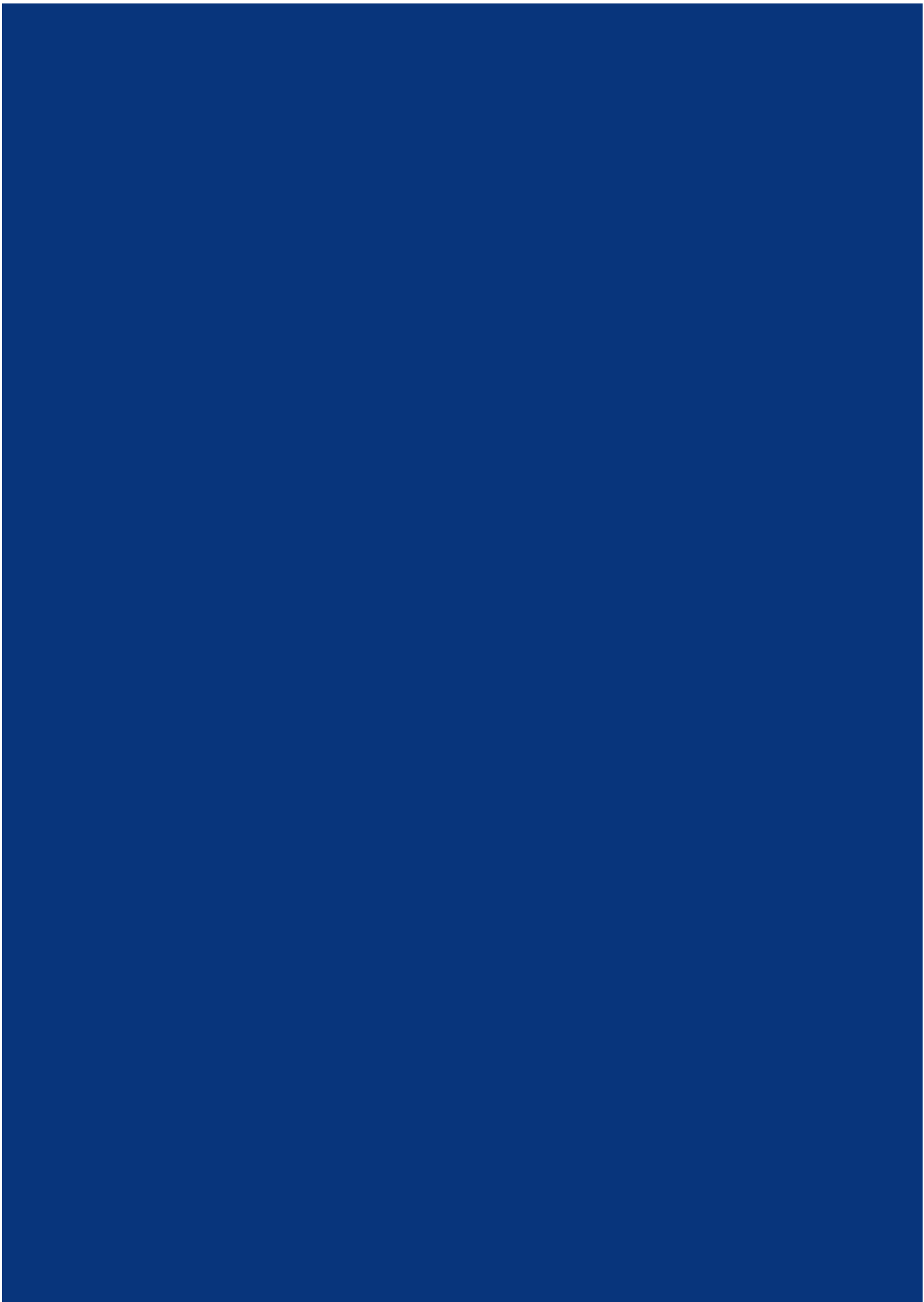

Oversigt over finanslovaftalerne for 2015

Tabel 1
Oversigt over finanslovaftalerne for 2015

	S	RV	SF	EL	V	DF	LA	K
Aftale om finansloven for 2015								
Aftale om fordeling af forskningsreserven i 2015								
Filmaftale 2015-2018								
Aftale om udmøntning af satspuljen for 2015								

Anm.: Blå markering betyder, at partiet deltager i den pågældende aftale. Grøn markering betyder, at partiet ikke deltager i den pågældende aftale.

Aftale mellem regeringen,
Socialistisk Folkeparti og
Enhedslisten om:

Finansloven for 2015
(13. november 2014)

Aftale om finansloven for 2015

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten har indgået Aftale om finansloven for 2015. Aftaleparterne er enige om at gennemføre nye initiativer på følgende områder:

- Markant kvalitetsløft til sundhedsområdet
- Mere pædagogisk personale i dagtilbud
- Klippekort til hjemmehjælp
- Ny midlertidig kontantydelse
- Bedre vilkår for kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere
- Et velfungerende og velorganiseret arbejdsmarked
- En ny letbane i Aalborg
- Grøn omstilling og en styrket klimaindsats
- En blandet boligsammensætning
- Styrket indsats for inklusion i folkeskolen
- Asylansøgere og udviklingsbistand i 2015
- Øvrige initiativer

Markant kvalitetsløft til sundhedsområdet

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om en markant yderligere styrket prioritering af sundhedsområdet med vægt på forebyggelse, ældre medicinske patienter og sårbare grupper. Med finansloven for 2015 tilføres sundhedsområdet i alt ca. 6,5 mia. kr. over de næste fire år.

Massivt løft til kræftsyge og kroniske patienter

For det første sikrer finansloven for 2015 en realisering af regeringens sundhedsstrategi, der over de kommende fire år målretter i alt 5 mia. kr. til et massivt kvalitetsløft af sundhedsområdet til gavn for ikke mindst kræftsyge og kroniske patienter.

Strategien skal understøtte en langsigtet omstilling af sundhedsvæsenet, hvor en stærkere almen praksis er bedre rustet til at løfte flere opgaver og opdage sygdomme tidligere og dermed forebygge indlæggelser. Kræftbehandlingen skal styrkes og mennesker med kronisk sygdom skal mødes med en målrettet indsats blandt andet gennem forpligtende forløbsplaner. Der introduceres også målrettede sundhedstjek, som baserer sig på en konkret vurdering af borgerens risiko for sygdom. Det vil give lægen et bedre overblik og et mere kvalificeret grundlag for at igangsætte undersøgelser og evt. behandling af den enkelte, når der er en særlig høj risiko for udviklingen af kronisk sygdom.

Strategien skal bidrage til at øge kvaliteten og sammenhængen for den enkelte patient, levevare behandlingsløsninger tættere på patienten og mindske uligheden i sundhed. Strategien består af en række initiativer på fem områder, som tilsammen vil føre til klare forbedringer, som patienterne og deres pårørende konkret kan mærke i de kommende år, *jf. boks 1*:

Boks 1

Regeringens sundhedsstrategi – 5 mia. kr. over perioden 2015-2018

- **Kræft skal opdages tidligere, så flere kan overleve (1,1 mia. kr.)**
Bedre redskaber til praktiserende læger, direkte henvisning til udredning, øget kapacitet på sygehuse og diagnostiske centre til udredning og bedre kræftkirurgi, styrket palliativ indsats for kræftramte børn.
- **Kroniske sygdomme skal opdages tidligere og svage patienter skal have ekstra hjælp (1,5 mia.kr.)**
Klar plan for behandlingsforløb, målrettede sundhedstjek efter vurdering af patientens risiko baseret på bedre beslutningsstøtteværktøjer, national satsning ift. lungesygdomme, fast tilknyttet sygeplejerske til de svageste patienter (aktiv patientstøtte).
- **Styrkelse af den praktiserende læge (1,0 mia. kr.)**
Investeringer i moderne lægehuse der understøtter lægedækning i alle dele af landet og styrket samarbejde på tværs af faggrupper, finansieringsforsøg der nedbringer genindlæggelser, fast tilknyttet læge til plejecentre og bosteder.
- **Bedre kvalitet ved inddragelse af patienter og pårørende (0,3 mia. kr.)**
Sundhedspersonalet skal klædes på til at inddrage patienter, patienters viden om egen sygdom skal bruges bedre, behandling i eget hjem via telemedicin og bedre adgang til egen journal.
- **Bedre kvalitet via synlighed og åbenhed om resultater (1,1 mia. kr.)**
Nationalt kvalitetsprogram med vægt på resultater og som motiverer personalet. Delelementer er bl.a. synlighed om resultater, udbredelse af viden om bedste praksis, eksperter skal støtte kvalitetsudviklingen på sygehusafdelinger, pulje til belønning af kvalitet og fokus på forbedret rengøring og hygiejne.

For det andet er regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten med Aftale om finansloven for 2015 enige om at prioritere yderligere ca. 1,5 mia. kr. til sundhed i perioden 2015-2018.

Styrket indsats mod overbelægning

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at prioritere en pulje på 75 mio. kr. i 2016 og 100 mio. kr. årligt fra 2017 til en styrkelse af den kommunale forebyggelsesindsats med særligt fokus på ældre medicinske patienter og udsatte grupper. Der gennemføres som grundlag for udmøntningen en analyse af evidens og effekt i den kommunale forebyggelsesindsats i foråret 2015.

Samtidig er aftaleparterne enige om at afsætte 50 mio. kr. i 2015, 100 mio. kr. i 2016 og 150 mio. kr. årligt fra 2017 til øget kapacitet på medicinske og geriatriske sygehusafdelinger for at understøtte mere effektive patientforløb, korte hospitalsophold og bedre omsorg for de kronisk syge og ældre medicinske patienter.

Styrket tidlig indsats over for sårbare familier

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte 50 mio. kr. årligt i 2016 og 2017 og 75 mio. kr. i 2018 til en styrket sundhedsplejeindsats overfor børn af udsatte og sårbare forældre for at mindske ulighed i sundhed og negativ social arv. Midlerne kan bl.a. gå til at understøtte en opsøgende indsats fra sundhedsplejen til familier med børn i 3-års alderen, og til at understøtte et bedre samarbejde mellem den kommunale sundhedspleje og den regionale svangreomsorg.

Midlerne udmøntes på baggrund af en national handlingsplan for en styrket indsats i sundhedsplejen over for sårbare grupper. Handlingsplanen udarbejdes i 2015 i samarbejde mellem Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, KL og Danske Regioner med inddragelse af relevante faglige miljøer.

Aftaleparterne er endvidere enige om at afsætte 35 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. årligt fra 2016 til et løft af kvaliteten på fødeafdelingerne. Midlerne skal anvendes til en styrket indsats, herunder øget personale og initiativer, som indfrier Sundhedsstyrelsens anbefalinger i forhold til svangreomsorg. Midlerne fordeles i 2015-2016 til regionerne på baggrund af bloktilskudsnøglen. Som opfølgning skal regionerne indsende et revisorpåtegnet regnskab for anvendelsen af midlerne, der dokumenterer, at de er anvendt til svangreomsorgen. Fra 2017 overføres midlerne permanent via bloktilskuddet til regionerne.

En ekstra forebyggelsesindsats

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at prioritere den borgerrettede forebyggelse med en pulje på 5 mio. kr. i 2015, 68 mio. kr. i 2016 og 63 mio. kr. årligt i 2017-2018. Puljen udmøntes af aftaleparterne i foråret 2015 - bl.a. på baggrund af et fagligt oplæg fra Sundhedsstyrelsen. Midlerne skal understøtte en mere ensartet og vidensbaseret borgerrettet forebyggelse, og kan bl.a. omfatte indsats vedrørende kost og motion, højt alkoholforbrug, selvmord, rygning og seksuel sundhed i forhold til unge samt indsats rettet mod stofmisbrugere. Puljen i 2015 på 5 mio. kr. øremærkes en fortsat forebyggende indsats i regi af Sex og Samfund.

For at styrke forskningen i sammenhængen mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion mv. er regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten enige om at prioritere 10 mio. kr. årligt i 2015-2016, stigende til 15 mio. kr. årligt i 2017-2018 til Rigshospitalets Afdeling for Vækst og Reproduktion og Det Internationale Center for Forskning i Hormonforstyrrelser (EDMaRC).

Sikring af medicintilskud til de kronisk syge

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte 22 mio. kr. årligt fra 2016, så det såkaldte kronikertilskud til medicin ydes automatisk fra 1. januar 2016. I 2013 var der godt 32.000 personer, der var berettiget til kronikertilskud, som ikke fik det. Med automatisk kronikertilskud sikres det, at særligt svage patienter ikke skal huske at bede lægen om at ansøge.

Bedre tandsundhed til udsatte

Regeringen (SRSF) og Enhedslisten har med Aftale om finansloven for 2013 afsat 180 mio. kr. årligt til at styrke tandplejen for personer, der modtager kontanthjælp mv. Udnyttelsen af den afsatte ramme har imidlertid været mindre end forudsat.

Ankestyrelsen har netop offentliggjort rapporten "Kommunernes behandling af sager om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a". I lyset af Ankestyrelsens undersøgelse er aftaleparterne enige om inden udgangen af 2014 at drøfte forslag til en justering af ordningen, der understøtter, at flere i målgruppen modtager hjælp til tandbehandling inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Mere pædagogisk personale i dagtilbud

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at dagtilbud spiller en central rolle i børnenes trivsel, udvikling og læring. Dagtilbud af høj kvalitet har derfor stor betydning for, hvordan børnene klarer sig senere hen i livet.

Med Aftale om finansloven for 2015 afsættes 250 mio. kr. årligt svarende til i alt 1 mia. kr. i perioden 2015-2018 til et løft af dagtilbudsområdet. Midlerne vil i 2015 og 2016 blive udmøntet gennem en ansøgningspulje. Den enkelte kommunes andel af midlerne forhåndsreserveres på baggrund af antallet af 0-5 årige. Fra 2017 overgår midlerne permanent til kommunernes bloktilskud.

Kommunerne skal i deres ansøgning forpligte sig til at anvende midlerne til pædagogisk personale på dagtilbudsområdet. Midlerne kan anvendes til mere pædagogisk personale i både daginstitutioner og dagplejen. I dagplejen kan midlerne bl.a. målrettes bedre vikardækning og øget pædagogisk sparring.

Det øgede pædagogiske personale vil medvirke til at øge kvaliteten på dagtilbudsområdet, hvilket vil bidrage til yderligere at understøtte børnenes trivsel, udvikling og læring.

De afsatte midler vil komme udover det årlige løft på 500 mio. kr. af dagtilbudsområdet, som regeringen (SRSF) og Enhedslisten afsatte i forbindelse med Aftale om finansloven for 2012. Dermed har aftaleparterne samlet set i denne regeringsperiode prioriteret 750 mio. kr. årligt til bedre normeringer og kvalitet i dagtilbud.

Som opfølgning skal kommunerne indsende et revisorpåtegnet regnskab for anvendelsen af midlerne, der dokumenterer, at de er anvendt til flere ansatte på dagtilbudsområdet.

Klippekort til ekstra hjemmehjælp

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at styrke livskvaliteten for de svageste hjemmehjælpsmodtagere ved at afsætte en pulje til et klippekort til en halv times ekstra ugentlig hjemmehjælp.

Modellen er inspireret af Københavns Kommunes udmøntning af ældremilliarden fra Aftale om finansloven for 2014.

Der afsættes 75 mio. kr. i 2015 og 150 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til udbredelse af ordningen. Det er nye midler, som ligger ud over kommunernes eksisterende budgetter for 2015 på ældreområdet.

Midlerne vil gå til, at de svageste hjemmehjælpsmodtagere i kommunerne tildeles ekstra tid til hjemmehjælp. Borgeren kan selv være med til at bestemme, hvordan den ekstra tid skal anvendes. Hjælpen kan deles op i mindre aktiviteter eller spares op og anvendes til aktiviteter, der tager længere tid. De ældre kan bruge klippekortet til fx hjælp til madlavning, indkøb eller ledsagelse ved eksempelvis museums- eller svømmehalsbesøg. Hjælpen aftales mellem den enkelte borger og hjemmehjælperen.

Det vil være op til den enkelte kommune som led i sin visitation at afgrænse målgruppen for ordningen lokalt. Det skønnes, at midlerne kan finansiere en klippekortsordning for ca. 13.500 modtagere på landsplan.

Midlerne udmeldes som en ansøgningspulje til kommunerne i 2015 og 2016 og forhåndsreserveres til kommunerne efter en demografisk nøgle for udgiftsbehov. Kommunerne skal ansøge for at få del i midlerne og skal i den sammenhæng forpligte sig på at anvende midlerne til en klippekortmodel. Fra 2017 og frem overgår midlerne til kommunernes bloktilskud.

Ny midlertidig kontantydelse

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at gennemføre et nyt initiativ, som kan udgøre forsørgelsesgrundlaget og sikre en aktiv indsats for ledige uden anden mulighed for offentlig forsørgelse, når retten til dagpenge og arbejdsmarkedsydelse er opbrugt.

Derfor indføres der en kontantydelse målrettet personer, som

- får afslag på anden offentlig støtte, eller personer som bliver visiteret til nedsat kontanthjælp
- selv henvender sig til kommunen og beder om et tilbud
- deltager i virksomhedspraktik eller nytteindsats (personerne vil også være berettiget til ydelsen i en evt. venteperiode, indtil jobcenteret har anvist tilbuddet) og
- står til rådighed for arbejdsmarkedet og for formidlet job.

Det første tilbud skal have en varighed på 13 uger, eller indtil retten til kontantydelse er opbrugt. Nytteindsatsen kan maksimalt have en varighed på 13 uger, mens virksomhedspraktik kan have en varighed på 4-13 uger. Personer i målgruppen skal efter afsluttet tilbud foretage en ny henvendelse til kommunen med henblik på at få et nyt tilbud for at kunne bevare retten til kontantydelse. Ved hvert tilbud skal kommunen varsle den ledige om tidspunktet for ophør af tilbud og dermed ydelse. Kommunen kan efter konkret vurdering vælge at tilbyde ledige i målgruppen løntilskud, jobrotation eller opkvalificeringsjob. Opkvalificeringsjob giver adgang til op til 4 ugers uddannelse på kontantydelse, hvis der foreligger en aftale om ansættelse med en arbejdsgiver.

Kommunen kan vælge at udarbejde en samlet aktiveringsplan for den enkelte. Det er kommunerne, som får ansvar for at administrere og udbetale kontantydelsen til ledige i målgruppen, der opfylder betingelserne herfor, herunder søger og står til rådighed for ordinært arbejde.

Med kontantydelsen vil personer, som opbruger dagpengereetten i 2015, være sikret offentlig forsørgelse i op til 3 år. Herefter udfases kontantydelsen gradvist, så den samlede ret til dagpenge, arbejdsmarkedsydelse og kontantydelse reduceres med et kvartal pr. halvår. Personer, som opbruger dagpengereetten i 1. halvår 2017, er de sidste med mulighed for kontantydelse. De har mulighed for at modtage kontantydelse i ét kvartal.

Den nye midlertidige kontantydelse udgør 60 pct. af det maksimale dagpengeniveau for ikke-forsørgere og 80 pct. for forsørgere. Unge under 30 år stilles på samme måde som i kontanthjælpssystemet og modtager således kontantydelse på ungesats. Kontantydelsen er hverken omfattet af reglerne om gensidig forsørgerpligt eller formueafhængighed. Personer på kontantydelse har endvidere mulighed for at modtage særlig støtte, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

Det vil være muligt at udskyde forbrug af retten til kontantydelse med op til 3 mdr. efter samme regler, som gælder for den særlige uddannelsesydelse. I perioder med sygdom eller

barsel fortsætter personer på kontantydelse dog med at modtage ydelsen, indtil perioden med ret til kontantydelse ophører.

Der afsættes med Aftale om finansloven for 2015 i alt 610 mio. kr. i 2015, 330 mio. kr. i 2016 og 40 mio. kr. i 2017 til initiativet.

Bedre vilkår for kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at forbedre vilkårene for samlevende par på kontant- og uddannelseshjælp og unge kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere. Med forslagene forbedres vilkårene for omkring 17.000 helårspersoner, heraf ca. 13.000-14.000 kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere samt personer på ressourceforløbsydelse.

Afskaffelse af gensidig forsørgelsespligt for samlevende

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afskaffe kravet om gensidig forsørgelsespligt for samlevende i kontanthjælpsystemet.

Kravet om gensidig forsørgelsespligt blev indført med kontanthjælpsreformen. Kravet har haft halv virkning i 2014 og skulle have haft fuld virkning fra og med 2015. Dermed ville samlevende have mistet retten til kontanthjælp fuldt ud i 2015, hvis samleveren var i stand til at forsørge dem. Med afskaffelsen af den gensidige forsørgelsespligt aflyser aftaleparterne kravet om gensidig forsørgelsespligt, således, at ordningen i stedet vil få halv virkning i 2015 og være fuldt afskaffet fra og med 1. januar 2016.

Der afsættes med Aftale om finansloven for 2015 295 mio. kr. i 2015 og 565 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til afskaffelse af den gensidige forsørgelsespligt for samlevende i kontanthjælpsystemet.

Målrættede forbedringer for unge kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om en række målrættede forbedringer for bl.a. udsatte unge kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, som kan opleve en hverdag, hvor det er vanskeligt at få økonomien til at hænge sammen.

Der afsættes med Aftale om finansloven for 2015 i alt 51 mio. kr. årligt i 2015-2017 og 76 mio. kr. fra 2018 og frem til en række vilkårsforbedringer:

- *Afskaffelse af lave forsørgersatser.* Den laveste forsørgersats for uddannelseshjælp hæves fra 5.962 kr. til 8.344 kr. om måneden, mens den laveste forsørgersats til jobparate unge med kontanthjælp hæves fra 7.013 kr. til 9.669 kr. om måneden. En afskaffelse af de lave forsørgersatser vil øge rådighedsbeløbet for en række unge med børn i kontanthjælpsystemet. Initiativet vil endvidere understøtte unge forsørgerpars tilskydelse til at komme i job.
- *Højere boligsikring til unge forsørgerpar.* Med initiativet hæves indkomstgrænsen for modregning i boligsikringen for forsørgerpar, hvor begge er under 30 år, med 37.300 kr. fra og med første barn. Dermed får unge forsørgerpar med relativt beskedne indkomster, herunder kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, lettere ved at kunne betale deres husleje.
- *Særlig støtte for unge under 30 år (§34).* Adgangen til særlig støtte udvides til også at omfatte de under 25-årige på uddannelses- og kontanthjælp, ligesom unge på 25-29 år

får mulighed for at modtage særlig støtte i hele deres kontant- eller uddannelseshjælpsforløb. Det vil komme unge med høj husleje eller stor forsørgerbyde til gode. Som konsekvens af initiativet afskaffes ordningen om midlertidig huslejhjælp, idet der vil være et væsentligt sammenfald i målgrupperne for de to ordninger.

- *Ingen modregning af lejeindtægter.* Modtagere af kontant- eller uddannelseshjælp får mulighed for at nedbringe deres boligudgifter ved at udleje/fremleje til en logerende, uden at lejeindtægten fradrages i kontant- eller uddannelseshjælp. Det vil bidrage til, at personer, som mister deres job og overgår til kontant- eller uddannelseshjælp i højere grad vil have mulighed for at blive i deres bolig.

Et velfungerende og velorganiseret arbejdsmarked

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at prioritere målrettede initiativer, der understøtter en højere organisationsgrad på arbejdsmarkedet, en styrkelse af arbejdsmiljøet på de danske arbejdspladser og indsatsen mod social dumping.

Øget fradrag for fagforeningskontingent

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at forhøje det nuværende loft over fradrag for fagforeningskontingenter til 6.000 kr. Ligesom i dag vil loftet blive fastholdt nominelt fremover.

Forhøjelsen af fradraget vil understøtte en høj organisationsgrad på arbejdsmarkedet. Det er en af grundstenene i den danske arbejdsmarkedsmodel og en vigtig forudsætning for et konstruktivt og effektivt samarbejde mellem lønmodtagere, arbejdsgivere og det offentlige. Samtidig forventes forhøjelsen af fradraget at medføre en øget disponibel indkomst for omkring 1,3 mio. fagforeningsmedlemmer.

Bedre arbejdsmiljø og forebyggelse af arbejdsskader

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte 31 mio. kr. årligt i 2015-2016 samt 30 mio. kr. årligt i 2017-2018 til indsatser, der forbedrer arbejdsmiljøet på de danske arbejdspladser. Aftaleparterne vil udmønte midlerne primo 2015 inden for rammerne af formålet for Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse.

De kommende arbejdsmiljøindsatser skal bidrage til at forebygge fysisk og psykisk nedslidning, arbejdsulykker og erhvervssygdomme, fastholde ældre og udsatte medarbejdere samt sikre bred inklusion på arbejdsmarkedet.

Aftaleparterne er endvidere enige om at tilføre Arbejdstilsynet 77 mio. kr. i 2016 med henblik på at fastholde Arbejdstilsynets bevillingsniveau. Derved sikres det, at Arbejdstilsynet kan videreføre den nuværende tilsynsindsats, mens der udarbejdes en holdbar løsning for styrelsens fremadrettede drift. Midlerne finansieres via udmøntning af midler fra Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse.

Styrket indsats mod social dumping

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten vil prioritere den fortsatte indsats mod social dumping højt og vil afsætte i alt 120 mio. kr. i årene 2015-2018 fordelt med 50 mio. kr. i 2015, 30 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. årligt i 2017-2018.

Aftaleparterne er enige om, at social dumping er uacceptabelt, fordi social dumping kan svække et grundlæggende princip i vores samfund om, at alle skal arbejde på ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om en række konkrete initiativer til styrkelse af indsatsen mod social dumping på centrale områder:

- Styrket myndighedsindsats
- Styrket kontrol og stramning af regler: skærpede bødekraft ved overtrædelse af anmeldelsespligten til RUT, særligt ved gentagne overtrædelser
- Forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker
- Styrket kendskab til den danske model
- Stop for social dumping på store infrastrukturprojekter
- Styrket indsats i bygge- og anlægsbranchen
- Tiltag for at bekæmpe social dumping på transportområdet
- Analyse af obligatorisk sikkerhedskort i andre brancher
- Udbredelsen af arbejdsklausuler i kommuner samt opfølgning på anvendelsen heraf i staten og statslige virksomheder
- Bedre bilateralt samarbejde om udenlandske tjenesteydelser og udstationerede lønmodtagere med relevante EU-lande

Der henvises til bilag 1 for uddybning af initiativerne vedrørende social dumping.

En ny letbane i Aalborg

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at støtte etableringen af en ny letbane i Aalborg med et statsligt tilskud på i alt 830 mio. kr. (inkl. reserver).

Letbanen vil styrke den kollektive trafik i Aalborg, øge mobiliteten og bidrage til at overflytte rejsende fra blandt andet personbiler til den mere miljøvenlige eldrevne letbane. En letbane vil endvidere understøtte den byudvikling, der er i gang i Aalborg med blandt andet udvidelse af Aalborg Universitet, byggeri af nyt Universitetshospital samt etablering og byggeri af ungdomsboliger. Samtidig vil letbanen være et markant grønt løft af den kollektive transport i Aalborg Kommune og tilskynde til yderligere benyttelse af kollektiv trafik.

Aalborg Kommune, Region Nordjylland og Nordjyllands Trafikselskab har med inddragelse af Transportministeriet i august 2014 færdiggjort en udredningsrapport med projektbeskrivelse, anlægsskøn, organisationsforslag mv. for letbanen i Aalborg. Der pågår p.t. VVM-undersøgelser, hvorefter der kan gennemføres projektering og udbud for projektet. Det forventes, at en letbane kan stå færdig omkring 2021.

Udredningsrapporten viser, at de samlede anlægsudgifter ved projektet forventes at udgøre i alt knap 1,8 mia. kr. (inkl. reserver), hvoraf det statslige finansieringsbidrag til projektet udgør 830 mio. kr. (inkl. reserver). Hertil kommer såkaldt driftsrelaterede anlægsudgifter (kontrolcenter, togsæt mv.) samt efterfølgende driftsudgifter, der afholdes af de lokale parter.

Aftaleparterne er enige om, at et eventuelt tilbageløb af det statslige tilskud, efter at letbanen er endeligt etableret, skal prioriteres af forligskredsen bag *Aftale om bedre og billigere kollektiv trafik af 12. juni 2012*.

Grøn omstilling og en styrket klimaindsats

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at styrke indsatsen for grøn omstilling og lavere udledning af drivhusgasser.

Ramme til grøn omstilling

Der afsættes med Aftale om finansloven for 2015 100 mio. kr. årligt i perioden 2015-2018. Midlerne målrettes indsats, der styrker natur, biodiversitet og miljø, omstilling til økologi i fødevareproduktionen, udvikling og demonstration af ny miljøteknologi samt udviklingen af cirkulær økonomi og deleøkonomi:

- Styrket indsats for natur og biodiversitet: 30 mio. kr. årligt i 2015 og 2016, 21 mio. kr. i 2017 og 25,5 mio. kr. i 2018.
- Styrket økologiindsats: 30 mio. kr. årligt i 2015-2018.
- Miljøteknologisk udviklings- og demonstrationsprogram (MUDP): 20 mio. kr. årligt i 2015-2018. Heraf målrettes 10 mio. kr. i 2017 og 2018 bæredygtigt byggeri.
- Grøn omstillingsfond: 10 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 samt 20 mio. kr. årligt i 2017 og 2018. Heraf målrettes 10 mio. kr. årligt i 2015-2018 til initiativer, der fremmer cirkulær økonomi og deleøkonomi.
- Udvikling af grønt nationalregnskab: 4,5 mio. kr. årligt i 2015-2017.
- Biodiversitetsgårde: 2,5 mio. kr. årligt i 2015-2018.
- Styrkelse af indsatsen for test af pesticider: 2 mio. kr. årligt i 2015-2018.
- Undersøgelse af mikroplast: 1 mio. kr. årligt i 2015 og 2016.

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er endvidere enige om, at der indføres en lov om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP). Der nedsættes i den forbindelse en uafhængig bestyrelse. MUDP sekretariatsbetjenes af Miljøstyrelsen.

Styrket klimaindsats

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at udmønte 100 mio. kr. årligt i 2015-2017 til klimatiltag. Midlerne målrettes tiltag, der styrker udbredelsen af nye teknologier på varmeområdet og reducerer udledningen af drivhusgasser, når de erstatter fossile brændsler i varmeproduktionen. Desuden afsættes midler til oplysning og rådgivning:

- Pilotprojekter med store varmepumper: 27,5 mio. kr. i 2015 og 27,7 mio. kr. i 2016.
- Pulje til fremme af geotermi: 20,3 mio. kr. i 2015, 21,3 mio. kr. i 2016 og 19,3 mio. kr. i 2017.
- Rejsehold til fremme af store varmepumper: 4 mio. kr. årligt i perioden.
- Oplysning og rådgivning: 10 mio. kr. årligt i 2015 og 2016. Heraf anvendes 5 mio. kr. til lokal rådgivning vedr. energibesparelser og 5 mio. kr. til oplysning om omstilling af energisystemet.

Desuden oprettes en pulje til klimatiltag på 38,2 mio. kr. i 2015, 37 mio. kr. i 2016 og 76,7 mio. kr. i 2017. Puljen udmøntes primo 2015 i samarbejde mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Regeringen vil til brug for drøftelserne udarbejde et oplæg med forslag til konkrete initiativer. Der vil i udmøntningen være fokus på omkostningseffektivitet,

så der sikres størst mulig klimaeffekt af midlerne. Puljen kan bl.a. udmøntes til initiativer, der reducerer udledningen af drivhusgasser fra transport og landbrug og bidrager til natur og miljø.

I tilknytning til aftalerne om Vækstpakke 2014 og tilbagerulning af FSA mv. er endvidere aftalt at afsætte reserver på 150 mio. kr. i 2018 og 250 mio. kr. i 2019. Disse reserver vil blive udmøntet med afsæt i anbefalinger fra Klimarådet. Regeringen vil derfor anmode Klimarådet om at udarbejde anbefalinger, der kan understøtte en omkostningseffektiv udmøntning af reserverne. Anbefalingerne skal foreligge primo 2016. På baggrund heraf drøfter aftaleparterne konkrete initiativer.

Aftaleparterne er desuden enige om at arbejde for at styrke samspillet mellem el-, gas- og varmesektoren med henblik på at udvikle et intelligent energisystem, der understøtter omstillingen til et samfund uafhængigt af fossile brændsler.

En blandet boligsammensætning

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at kommunerne skal have bedre muligheder for at udvikle byer med en blandet bolig- og beboersammensætning. Det vil bidrage til, at der skabes alsidige byer med plads til alle.

Ændring af planlov for at sikre blandet boligsammensætning

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om en ændring af planloven, så kommunerne gives mulighed for at stille krav om op til 25 pct. almene boliger i nye boligområder. Det vil sige arealer, der ikke allerede anvendes eller er lokalplanlagt til boligformål. Kommunerne gives dermed mulighed for at ændre planlægningen for et lokalplanlagt erhvervsområde til et boligområde med en væsentlig andel af almene boliger, hvilket også vil gælde for erhvervsområderne i lokalplaner, der er udlagt til blandet bolig og erhverv. Ordningen indføres som en forsøgsordning i 10 år.

Kommunal støtte til alment boligbyggeri på dyre byggegrunde

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at give kommunerne med det største pres på boligmarkedet mulighed for at give støtte til alment boligbyggeri på dyre byggegrunde i lokalplanlagte boligområder, hvor det ellers ikke vil være muligt at opføre almene boliger.

Muligheden for at give støtte målrettes til kommuner med en forventet befolkningstilvækst på mindst 10.000 personer inden 2025 (ifølge Danmarks Statistiks befolkningsprognose), og hvor der ikke er mange ledige almene boliger.

Støtten kan gives af kommunerne i form af et grundkøbslån inden for en samlet ramme på 500 mio. kr. over 10 år. Grundkøbslånet ydes rente- og afdragsfrit i 50 år svarende til betingelserne for kommunernes grundkapitalindsud ved tilsagn til almene boliger.

Styrket indsats for inklusion i folkeskolen

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at den almindelige folkeskole skal være det bærende fællesskab og kunne omfatte børn med særlige behov. Børn bliver dygtigere, og det styrker deres sociale udvikling, når de indgår i inkluderende fællesskaber. Målsætningen om at øge inklusion i folkeskolen er understøttet af en række initiativer både fra staten og lokalt i kommunerne.

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at styrke den igangværende indsats for øget inklusion med en pulje på 25 mio. kr. årligt i 2015-2017. Kommunerne kan søge om midler fra puljen til at frigøre specialpædagogiske lærerressourcer, fx lærere med baggrund fra specialskolerne, så de kan rådgive og give faglig sparring til andre lærere med henblik på at sikre en bedre overgang til styrket inklusion i klasseværelserne.

Midlerne skal supplere kommunernes igangværende inklusionsindsats, og kan indgå i kommunernes samlede prioritering og planlægning i form af inklusionshandlingsplaner mv.

Asylansøgere og udviklingsbistand i 2015

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte de nødvendige ressourcer til håndtering af det stigende antal asylansøgere mv. i 2015, herunder blandt andet via omprioritering inden for den samlede udviklingsbistand.

Øget aktivitet på asylområdet

Der er i dag flere mennesker på flugt, end der har været på noget tidspunkt siden 2. verdenskrig ifølge skøn fra FN. Danmark påvirkes også af denne internationale situation med historisk store flygtningestrømme, og over sommeren og efteråret 2014 er der sket en markant stigning i antallet af indrejste asylansøgere.

Det stigende antal asylansøgere indebærer merudgifter til fx indkvartering af asylansøgere, integration og sagsbehandling mv. Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at disse merudgifter blandt andet håndteres via en omdisponering inden for den samlede danske udviklingsbistand.

Pulje til modtagelse af flygtninge i kommunerne i 2015

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte en pulje på i alt 250 mio. kr. i 2015 med henblik på at understøtte tiltag i forbindelse med kommunernes modtagelse af flygtninge som følge af den ekstraordinære situation på området.

Kommunerne har ansvaret for den generelle integration af flygtninge. Det betyder, at kommunerne blandt andet skal tilbyde flygtninge et integrationsprogram samt anvisning af bolig. Aftaleparterne er enige om, at kommunerne generelt har forudsætningerne for at håndtere denne opgave.

Den forventede markante stigning i antallet af flygtninge vil stille store krav til kommunerne, der skal modtage og integrere de nyankomne. Det gælder ikke mindst i forhold til at finde boliger. Regeringen vil drøfte med kommunerne, hvordan de afsatte midler bedst muligt anvendes til at understøtte kommunernes opgave med at modtage og integrere flygtninge.

Initiativer til styrket indsats over for asylansøgere

Det er samtidigt vigtigt at sikre, at asylansøgerne har gode forhold, mens deres asylsag behandles og de opholder sig i indkvarteringsystemet.

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er derfor enige om at afsætte 20 mio. kr. årligt til styrkede undervisnings- og fritidstilbud for særligt sårbare børn og unge i asylsystemet. Midlerne skal understøtte, at disse børn og unge har en indholdsrig, afvekslende og lærerig hverdag i de danske asylcentre. Konkret skal midlerne anvendes til at

- indføre et styrket 10. klasses tilbud, således at alle uledsagede mindreårige får adgang til et relevant og alderssvarende uddannelses tilbud.
- styrke fritidstilbuddene til de 6-16 årige i form af mere helhedsorienterede og faste pædagogiske tilbud på visse centre, fx børne- og omsorgscentre.

Aftaleparterne er desuden enige om, at der vil kunne etableres en udvidet åbningstid for 3-5 årige i legestuetilbud som led i de kommende kontraktforhandlinger mellem Udlændingestyrelsen og indkvarteringsoperatørerne.

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er endeligt enige om at videreføre den eksisterende puljeordning på ca. 5 mio. kr. årligt vedrørende brug af eksterne aktører til at styrke undervisnings- og aktiveringsindsatsen over for asylansøgere.

Genindførelse af ret til fuld folkepension for flygtninge

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at genindføre reglerne om optjening af ret til folkepension for flygtninge, således at bopælstid i oprindelseslandet side-stilles med bopæl i Danmark. Der afsættes derfor med Aftale om finansloven for 2015 i alt 7,1 mio. kr. i 2015, 9,4 mio. kr. i 2016, 12 mio. kr. i 2017 og 14,6 mio. kr. i 2018 til initiativet.

Udviklingsbistand i 2015

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at Danmark fortsat skal være et af de lande, som giver mest udviklingsbistand i forhold til vores størrelse. Løsningen på krig og fattigdom er således ikke at skære på vores samlede udviklingsbistand, men at opretholde et samlet bistandsniveau, som er væsentligt højere end den målsætning på 0,7 pct. af BNI, som FN har udstukket. Det bemærkes, at omprioriteringen af udviklingsbistanden udmøntes inden for rammerne af regeringens målsætning om at arbejde for at opjustere udviklingsbistanden, så den over en årrække at komme tilbage på 1 pct. af BNI.

Den store flygtningestrøm stiller dog Danmark i en helt ekstraordinær situation. Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er derfor enige om at omprioritere en del af udviklingsbistanden med henblik på at håndtere merudgifter til asylmodtagelse. Af de samlede merudgifter kan ca. 2,5 mia. kr. opgøres som udviklingsbistand i overensstemmelse med gældende internationale regler og praksis.

Konkret omprioriteres med Aftale om finansloven for 2015 1,5 mia. kr. fra den del af udviklingsbistanden, som udmøntes af Udenrigsministeriet, til den del af udviklingsbistanden, som anvendes til at hjælpe nyankomne flygtninge og asylansøgere i Danmark. Heraf reserveres 0,5 mia. kr. i form af en budgetregulering, som vil kunne omprioriteres i efteråret 2015, hvis det skulle vise sig nødvendigt. Omprioriteringen foretages på en måde, så der fortsat sikres et fattigdomsorienteret fokus for dansk udviklingsbistand.

Den resterende andel af de merudgifter, som kan opgøres som udviklingsbistand (1,0 mia. kr.), finansieres i stedet på følgende vis: 700 mio. kr. fra mindrebidrag til EU i 2015, 100 mio. kr. fra reserven til lovprogram, regeringsinitiativer mv. samt 200 mio. kr. fra reserven til nye bevillingsforslag i 2014 (fremrykning af bistandsprojekter fra 2015 til 2014).

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at såfremt de faktiske asyl-udgifter i efteråret 2015 viser sig at afvige med mindst 50 mio. kr. fra det, der er forudsat på finansloven for 2015, vil den del af udviklingsbistanden, der udmøntes af Udenrigsministeriet, blive justeret tilsvarende i op- eller nedadgående retning. Den del af udviklingsbistanden, som udmøntes af Udenrigsministeriet, kan dog maksimalt blive opjusteret svarende til det indbudgetterede niveau på regeringens forslag til finanslov for 2015.

De samlede konsekvenser af Aftale om finansloven for 2015 er, at udviklingsbistanden løftes med 800 mio. kr. i 2015. Det indebærer, at det danske bistandsniveau stiger fra de forudsatte 0,83 pct. af BNI til 0,87 pct. i 2015. Derudover fremrykkes der tilsagn fra 2015 til 2014 for samlet 200 mio. kr., således at bistandsniveauet i 2014 stiger fra 0,83, pct. af BNI til 0,85 pct.

Der henvises til bilag 2 for yderligere uddybning af omprioriteringer af bistandsrammen i 2015.

Øvrige initiativer

KVINFO

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte 2 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til KVINFO's Mentornetværk med henblik på at understøtte nydanske kvinder i at realisere deres muligheder for et aktivt arbejdsliv i Danmark.

Natcafeen

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte 2 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til Kirkens Korshærs Natcafé, der tilbyder ly for natten til nogle af samfundets mest udsatte borgere, som ikke har et sted at overnatte. Midlerne skal sikre, at hjemløse, misbrugere, mennesker med psykiske lidelser mv. også fremover kan få gavn af tilbuddet.

Tilladt fravær fx ved barsel med skolepraktikydelse

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at præcisere Undervisningsministeriets praksis om tilladt fravær herunder fx ved barsel med skolepraktikydelse. Det præciseres derfor over for skolerne, at en elev af skolen skal gives tilladelse til fravær med skolepraktikydelse i samme omfang, som eleven ville have haft ret til fravær med løn fra praktikvirksomheden.

Skattely

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2015 stigende til 15 mio. kr. i 2016-2018 til en styrket indsats mod skattely, som regeringen vil udmønte til konkrete initiativer i Erhvervs- og Vækstministeriet og Skatteministeriet.

Aftaleparterne er endvidere enige om, som led i omprioriteringen af udviklingsbistanden i 2015, at afsætte yderligere 10 mio. kr. til skat og udvikling, herunder bekæmpelse af illegale kapitalstrømme. Dette vil gå til fortalervirksomhed, kapacitetsopbygning mv. på området gennem civilsamfundsorganisationer og/eller relevante regionale og internationale organisationer.

Finansiering

Udmøntning af centrale reserver

Som led i Aftale om finansloven for 2015 er regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten enige om at udmønte de centrale reserver, der er afsat til finansloven for 2015.

Aftaleparterne er endvidere enige om at disponere 127 mio. kr. i 2015, 29 mio. kr. i 2016, 32 mio. kr. i 2017 og 35 mio. kr. i 2018 fra reserve til lovprogram, regeringsinitiativer mv.

Aftaleparterne er desuden enige om at disponere 200 mio. kr. fra reserven til nye bevillingsforslag i 2014 til finansiering af fremrykning af udviklingsbistandsprojekter fra 2015 til 2014.

Nedjustering af EU-bidraget i 2015

Det danske EU-bidrag i 2015 reduceres med i alt 500 mio. kr. ift. det budgetterede på regeringens forslag til finanslov for 2015. Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at disponere de 500 mio. kr. samt den afsatte EU-reserve på 200 mio. kr. i Aftale om finansloven for 2015.

Frigjorte midler fra Landdistriktsprogrammet

På regeringens forslag til finanslov for 2015 er landdistriktsprogrammet teknisk indbudgetteret for 2016 og frem med de bevillinger og medfinansieringssatser, der var gældende i den forrige programperiode. Som følge af at kravene til national medfinansiering er ændret af EU, er der frigjort midler fra Landdistriktsprogrammet. Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at disponere 50 mio. kr. årligt fra 2016-2018 af de frigjorte midler.

Bilag 1

Styrkelse af indsatsen mod social dumping

Social dumping er en udfordring på det danske arbejdsmarked. Det skyldes, at social dumping kan svække et grundlæggende princip i vores samfund om, at alle skal arbejde på ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Der er i samarbejde mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten siden 2012 sat massivt ind i forhold til bekæmpelse af social dumping. På den baggrund er der gennemført en lang række initiativer, som har vist gode resultater. Det gælder f.eks. et bedre myndighedssamarbejde mellem politiet, SKAT og Arbejdstilsynet, en styrkelse af politiets indsats mod ulovlig cabotage og en styrket brug af arbejdsklausuler.

De igangsatte initiativer er med til at understøtte ordentlige løn- og arbejdsvilkår og sikre fair konkurrence. Men de, som vil udøve unfair konkurrence, finder hele tiden nye veje til at omgå spillereglerne på det danske arbejdsmarked.

Derfor er regeringen, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti enige om at prioritere den fortsatte indsats mod social dumping højt og vil afsætte i alt 120 mio. kr. i årene 2015-2018 fordelt med 50 mio. kr. i 2015, 30 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. årligt i 2017-2018. Det betyder bl.a., at bevillingen, der afsættes til den fælles myndighedsindsats i 2015, er den største siden indsatsen mod social dumping startede i 2012.

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om konkrete initiativer til styrkelse af indsatsen mod social dumping på centrale områder.

1. Styrket myndighedsindsats

Den fælles myndighedsindsats er afgørende for social dumping-indsatsen. Aftaleparterne er derfor enige om at øge bevillingen til myndighedsindsatsen med 27,5 mio. kr. i 2015, 23 mio. kr. i 2016 og 13 mio. kr. årligt i 2017-2018. Der afsættes samlet set yderligere 56,5 mio. kr. i perioden 2015-2018 til den fælles myndighedsindsats. Dette kommer udover den hidtidige aftalte myndighedsindsats fra finansloven for 2014.

Det betyder, at der i 2015 vil blive afsat i alt 86,5 mio. kr. til den styrkede myndighedsindsats.

2. Styrket kontrol og stramning af regler

Der er allerede taget en lang række initiativer i forhold til at sikre effektiv kontrol, men der er fortsat virksomheder, der ikke følger reglerne. Derfor er aftaleparterne enige om at indføre følgende initiativer:

- Bøden ved overtrædelse af anmeldelsespligten til RUT skal skærpes ved gentagne overtrædelser, og bøden hæves med 100 pct. anden gang reglerne overtrædes. Arbejdstilsynet får mulighed for at udstede administrative bødeforelæg i sådanne sager.
- Fristen for at vedtage administrative bødeforelæg på arbejdsmiljøområdet forkortes fra de nuværende 21 dage til 14 dage.

Aftaleparterne noterer sig de iværksatte forsøgsprojekter om automatisk fotokontrol af lastbiler og om automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG). Aftaleparterne afventer resultaterne af disse projekter og er enige om at undersøge muligheden for at registrere lastbiler og varevognes nummerplader i forbindelse med anmeldelsespligten i RUT for kombineret transport. Aftaleparterne er enige om at mødes, når undersøgelsen er afsluttet i foråret 2015.

3. Forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker

Aftaleparterne er enige om, at der iværksættes et forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker. Der afsættes i forbindelse med forhandlingerne primo 2015 om udmøntningen af midler til arbejdsmiljøinitiativer fra Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse en pulje, hvorfra regionen kan ansøge om midler til at gennemføre forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker via anmeldelsessystemet EASY. Forsøget evalueres med henblik på en drøftelse med aftaleparterne i 2015.

4. Styrket kendskab til den danske model

Udenlandsk arbejdskraft, der kommer til Danmark for at arbejde, er ofte uvidende om forholdene på det danske arbejdsmarked. Det gælder fx i forhold til sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, den danske model og løn- og arbejdsvilkår.

På den baggrund foreslås det, at der iværksættes en informationsindsats, der har til formål at informere om den danske model og højne efterlevelsen af reglerne på arbejdsmarkedet. Indsatsen vil rette sig mod aktører, der beskæftiger udenlandsk arbejdskraft og bl.a. benytte sig af tolkebistand.

Der afsættes i alt 5 mio. kr. i 2015 til styrket informationsindsats. De 3 mio. kr. afsættes til en pulje, hvorfra arbejdsmarkedets parter kan søge midler til informationsaktiviteter. Desuden fordeles de resterende 2 mio. kr. mellem relevante myndigheder.

5. Stop for social dumping på store infrastrukturprojekter

Det er ikke acceptabelt, at der sker social dumping på store offentlige infrastrukturprojekter. Ansatte på disse projekter skal også sikres ordentlige vilkår. Der er blandt andet behov for mere fokus på bedre indkvarteringsforhold under udførelse af bygge- og anlægsarbejde.

Aftaleparterne er enige om en særlig tilsynsindsats i forhold til de store infrastrukturprojekter, som igangsættes inden for de næste par år. Indsatsen skal bestå af et skærpet tilsyn og udvidet dialog om sikkerheden på projekterne. Der afsættes 5 mio. kr. årligt hertil i 2015-2018.

Det skal undersøges, om der kan skabes bedre forhold for ansatte, der under udførelsen af bygge- og anlægsarbejde er indkvarterede i camps. Arbejdstilsynet undersøger med inddragelse af arbejdsmarkedets parter og med relevant inddragelse af Økonomi- og Indenrigsmini-

steriet de nærmere muligheder herfor. I dette arbejde skal de norske regler og erfaringer på området inddrages, ligesom erfaringerne fra arbejdet med Femern Bælt skal inddrages. Det skal desuden undersøges, om der kan etableres et tættere samarbejde mellem Arbejdstilsynet og kommunerne om håndhævelse af regler om arbejdsmiljø og boligforhold, ligesom det skal undersøges, om der i samarbejde med Ministeriet for By, Bolig og Landsdistrikter kan udarbejdes informationsmateriale til udenlandsk arbejdskraft om boligforhold i Danmark. Resultatet af denne undersøgelse forelægges aftaleparterne inden sommeren 2015. Der afsættes 0,5 mio. kr. til undersøgelsen.

Sammen med arbejdsmarkedets parter skal der ses på muligheder for bedre håndhævelse af statslige myndigheder og selskabers brug af arbejdsklausuler. Der vil blive igangsat et analysearbejde, som skal komme med forslag til modeller for bedre håndhævelse. Arbejdet afsluttes primo 2015.

6. Styrket indsats i bygge- og anlægsbranchen

Byggeriet har lige fra starten været et kerneområde for social dumping-indsatsen.

Erfaringerne viser, at byggeriet er blandt de brancher, hvor der er størst problemer med regelefterlevelse og social dumping. Aftaleparterne er enige om følgende nye initiativer rettet mod byggeriet:

- I forbindelse med det kommende sikkerhedskort i byggeriet efterprøves det ved stikprøvekontrol, om udstationerede arbejdstagere, der kommer til Danmark, er socialt sikrede i hjemlandet. Der afsættes 1 mio. kr. i 2015 og årligt 2 mio. kr. i 2016-2018.
-
- Arbejdstilsynet skal fremover inden for bygge- og anlægsområdet orientere hovedentreprenører om alle de påbud, strakspåbud og forbud, som Arbejdstilsynet giver til underentreprenørerne. Bygherrer skal orienteres om de påbud, strakspåbud og forbud, der gives til byggepladsens hoved- og underentreprenører.

7. Tiltag for at bekæmpe social dumping på transportområdet

Aftaleparterne vil sikre, at chauffører, der udfører godskørsel i henhold til en dansk godskørseltilladelse, har ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Der er enighed om følgende initiativer:

- Godskørselsloven præciseres, så der ikke er tvivl om, at de chauffører, der lovligt kan udføre godskørsel for en dansk etableret virksomhed i dansk indregistreret køretøj på dansk område, er omfattet af krav i godskørselsloven i relation til løn- og arbejdsvilkår. Aftaleparterne er enige om at indføre lovhjemmel til at kræve:
 1. når en virksomhed anvender egne chauffører, skal disse være ansat i samme virksomhed, som tilladelsen er udstedt til,
 2. at udenlandske chaufførvikarvirksomheder skal aflønne chaufførvikarer på niveau med gældende danske kollektive overenskomster for chauffører ved udlejning til kørsel i dansk indregistrerede køretøjer på dansk område.
- Regeringen vil desuden undersøge muligheden for at stille krav om, at de danske virksomheder, der benytter udenlandske chaufførvikarer, sikrer sig, at de udenlandske

chaufførvikarer aflønnes på niveau med gældende danske kollektive overenskomster. Aftaleparterne er enige om at mødes, når undersøgelsen er afsluttet.

- Politiets indsats på cabotageområdet styrkes yderligere. Bevillingen øges med 10 mio. kr. i 2015.

Det skal undersøges om, der kan skabes bedre og mere fair vilkår på markedet for varebiler, der kører med gods for fremmed regning, med særligt fokus på de områder, hvor der er tegn på, at der er problemer med løn- og arbejdsvilkår. Aftaleparterne noterer derfor, at regeringen vil iværksætte en analyse af konsekvenserne ved at indføre en tilladelsesordning for varebiler, der indebærer, at de omfattes af krav om løn- og arbejdsvilkår svarende til det, der gælder for lastbiler over 3,5 ton. Analysen skal særligt afdække de økonomiske konsekvenser for erhvervet og staten, udenlandske erfaringer med regulering af varebiler, samt i givet fald undersøge de EU-retlige aspekter ved at omfatte udenlandske varebiler af en tilladelsesordning.

Aftaleparterne er enige om at mødes, når undersøgelsen er afsluttet medio 2015.

Aftaleparterne noterer sig, at Rigspolitiets projekt om automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG) har afsætt i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2012-2015. Når ANPG-systemet er implementeret, vil regeringen undersøge, om systemet vil kunne anvendes i forbindelse med kontrollen med ulovlig cabotagekørsel.

Aftaleparterne er desuden enige om vigtigheden af at arbejde offensivt med EU-initiativer på området. Regeringen har derfor tidligere besluttet at søge tilslutning blandt andre EU-medlemslande til regeringens syv konkrete forslag til at styrke indsatsen mod social dumping i transportbranchen.

8. Analyse af obligatorisk sikkerhedskort i andre brancher

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten indgik i juni 2014 en aftale om, at der skal indføres obligatorisk sikkerhedskort i byggebranchen.

I forlængelse af aftalen foreslås det at igangsætte en analyse af, hvorvidt der i rengørings-, hotel- og restaurationsbranchen samt i den grønne sektor kan og bør indføres et obligatorisk sikkerhedskort.

Analysen skal afdække, hvorvidt sikkerhedskortet kan bidrage til forebyggelse af arbejdsskader og korrekt håndtering heraf. Analysen skal endvidere vurdere, om det kan være forbundet med juridiske problemer at indføre sikkerhedskort i brancherne, herunder særligt EU-retlige hensyn. Der skal i forbindelse med analysen gennemføres en vurdering af omfanget af arbejdsskader samt den generelle sikkerhedsrisiko i brancherne. Analysen forventes at kunne være tilendebragt ultimo 2015. Derved kan analysen inddrage hidtidige erfaringer fra brugen af sikkerhedskort i byggebranchen. Aftaleparterne er enige om, at delanalysen om grundlaget for at indføre sikkerhedskort skal være afsluttet medio 2015.

Det skønnes, at analysen vil indebære udgifter på i alt 1 mio. kr. til ekstern konsulentbistand.

9. Udbredelse af arbejdsklausuler i kommuner

Aftaleparterne er enige om at mødes, når KL's undersøgelser om brugen af arbejdsklausuler foreligger med henblik på at drøfte status for kommunernes brug heraf, herunder anvendelsen af Beskæftigelsesministeriets cirkulære fra juni 2014.

10. Bedre bilateralt samarbejde

Aftaleparterne er enige om vigtigheden af en styrket indsats i forhold til bedre bilateralt samarbejde om udenlandske tjenesteydere og udstationerede lønmodtagere med relevante EU-lande.

Tabel 1

Økonomioversigt: Styrket indsats mod social dumping

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
1. En styrket myndighedsindsats	27,5	23	13	13
2. Styrket kontrol og stramning af regler	-	-	-	-
- heraf højere bødeniveau for RUT-overtrædelser i gentagelsestilfælde	-	-	-	-
- heraf kortere frist for vedtagelse af administrative bødeforelæg	-	-	-	-
3. Forsøg med skadestuvers anmeldelse af arbejdsulykker	-	-	-	-
4. Styrket kendskab til den danske model	5	-	-	-
5. Stop for social dumping ved store infrastrukturprojekter	5,5	5	5	5
- heraf skærpet tilsyn med sikkerheden på store infrastrukturprojekter	5	5	5	5
- heraf undersøgelse af bedre indkvartering i camps	0,5	-	-	-
- heraf bedre håndhævelse til brug af arbejdsklausuler	-	-	-	-
6. Styrket indsats i udsatte brancher	1	2	2	2
- heraf stikprøvekontrol indenfor byggeriet vedr. social sikring i andre EU-lande	1	2	2	2
- heraf kopi af påbud til hovedentreprenør og bygherre	-	-	-	-
7. Tiltag mod social dumping på transportområdet	10	-	-	-
- heraf skærpelse af godskørselsloven	-	-	-	-
- heraf styrket cabotage-kontrol	10	-	-	-
- skærpede krav for tilladelse til varebiler	-	-	-	-
- heraf offensiv ift. EU-initiativer på transportområdet	-	-	-	-
8. Analyse af sikkerhedskort	1	-	-	-
9. Udbredelse af arbejdsklausuler i kommuner	-	-	-	-
10. Bedre bilateralt samarbejde	-	-	-	-
I alt	50,0	30,0	20,0	20,0

Bilag 2

Omprioriteringer af bistandsrammen i 2015

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten har indgået aftale om udmøntning af omprioritering af udviklingsbistanden i 2015.

I denne aftale, der udmøntes inden for rammerne af dels regeringens målsætning om at arbejde for at opjustere udviklingsbistanden, så den over en årrække kommer tilbage på 1 pct. af BNI, dels lov om internationalt udviklings samarbejde og strategi for Danmarks udviklings samarbejde, er regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten enige om at arbejde for:

- at bekæmpe fattigdom og fremme menneskerettigheder, demokrati, bæredygtig udvikling, fred og stabilitet i overensstemmelse med FN-pagten, Verdenserklæringen om menneskerettigheder og FN's konventioner om menneskerettigheder.
- i FN-regi, at flere lande giver mindst 0,7 pct. i udviklingsbistand, herunder arbejde for at sætte fokus på betydningen af, at rige lande yder deres bidrag til at bekæmpe den globale fattigdom og støtte udviklingen i verdens fattigste lande.
- at udbrede god regeringsførelse og bekæmpe korruption, både hos bistandsmodtagere og hos donorer og samarbejdspartnerne.
- at bistå udviklingslandene med at lukke skattehuller, adressere illegale kapitaloverførsler og fremme en retfærdig beskatning af naturressourcer i verdens fattigste lande.
- at lægge stor vægt på, at dansk udviklingsbistand er effektiv. Derudover skal den danske udviklingsbistand løbende evalueres, og der vil desuden arbejdes på at udvikle endnu bedre metoder til at måle udviklingsbistandens effekt.
- et stærkere samarbejde med og øget ejerskab og ansvar i verdens fattigste lande.
- at styrke oplysningsarbejdet om forholdene i udviklingslandene og den danske udviklingsbistand.

Tilførsel af 200 mio. kr. til udviklingsbistanden i 2014

Der er enighed om, at der fremrykkes tilsagn for 200 mio. kr. fra 2015 til 2014, som udmøntes ved 100 mio. kr. i tilsagn til FN's befolkningsfond og 100 mio. kr. i tilsagn til FN's Børnefond i 2014. Tilsagnene til FN's befolkningsfond og FN's Børnefond reduceres tilsvarende i 2015. Det gennemsnitlige årlige danske niveau forbliver dermed på samme niveau.

Omprioritering af udviklingsbistanden i 2015

Der er enighed om, at der i stedet for en omprioritering på 2,5 mia. kr. kun omprioriteres 1,5 mia. kr. i 2015. Heraf reserveres 0,5 mia. kr. i form af en budgetregulering, som vil kunne omprioriteres i efteråret 2015, hvis det skulle vise sig nødvendigt. Der henvises til tabel 1 nedenfor for udmøntning af denne delaftale.

Yderligere bidrag

Derudover er der enighed om at yde nye bidrag på følgende områder:

Ikke-militære konfliktløsningsaktiviteter

Der afsættes 12 mio. kr. til ikke-militære konfliktløsningsaktiviteter, herunder oplysning og udredning til civile organisationer i nord og syd. I muligt omfang bygges videre på eksisterende mekanismer, puljer og programmer. Bidraget forventes udbetalt over en 4-årig periode.

Det danske hus i Palæstina

Der afsættes 9 mio. kr. til et 3-årigt bidrag til det danske hus i Ramallah (DHIP). Midlerne vil blive brugt til at etablere et mere langsigtet og strategisk partnerskab til afløsning af den projekttilgang, der hidtil har karakteriseret støtten til DHIP.

CSR-pulje og social dialog

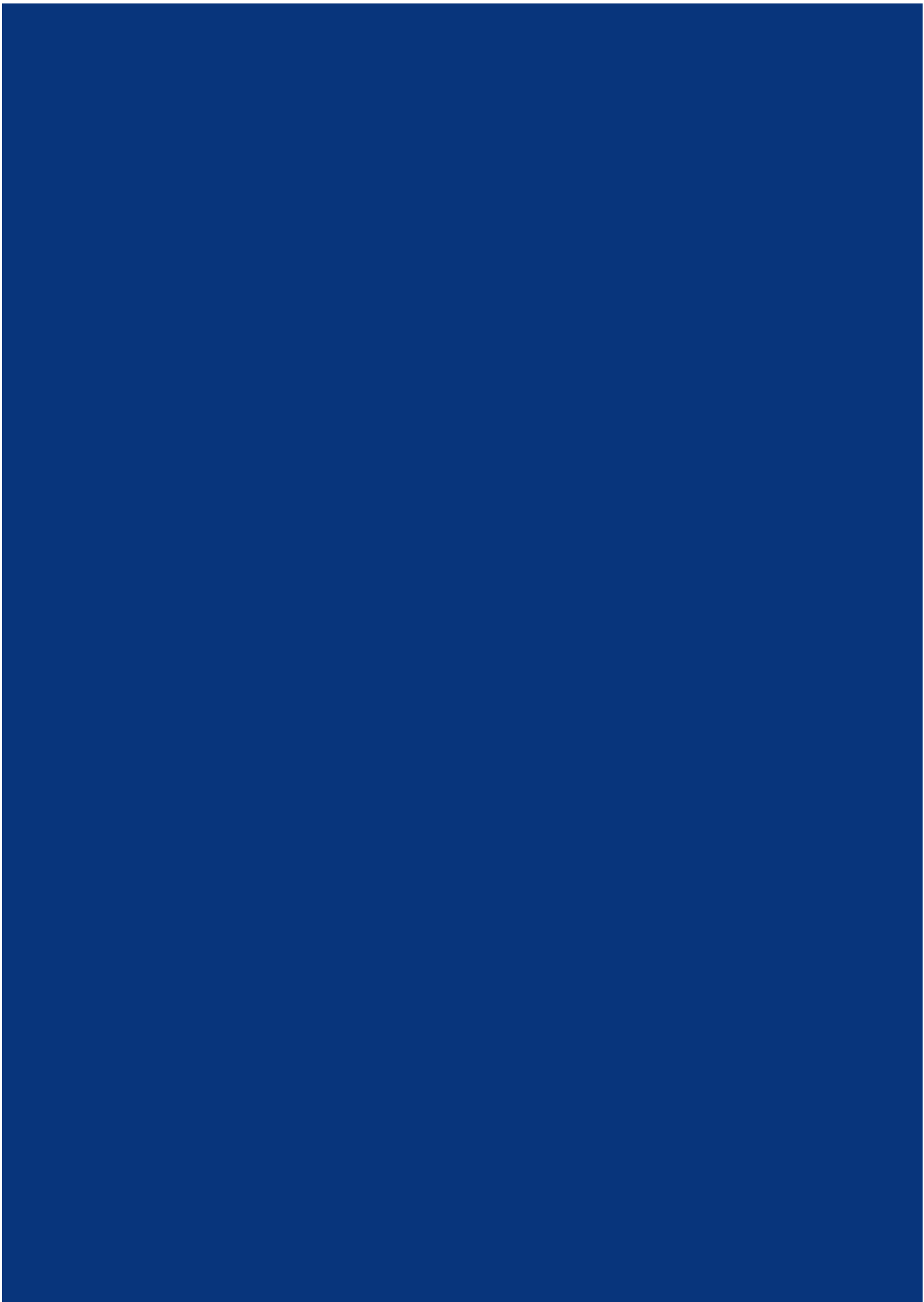
Puljen til social dialog, hvortil der på regeringens forslag til finanslov for 2015 er planlagt tilsagn for 20 mio. kr., forøges med 55 mio. kr. yderligere til indsatser inden for erhvervsuddannelse, miljø og sociale standarder og små- og mellemstore virksomheders samfundsansvar samt rammebetingelser for arbejdsmarkedet i udviklingslandene. Derudover afsættes 25 mio. kr. til en fortsættelse af CSR-puljen. Derudover hæves landeindkomstgrænsen for de lande, hvortil aktiviteter under disse instrumenter kan bevilliges. Grænsen er p.t. fastsat til 80 pct. af topgrænsen for Verdensbankens definition af lavere mellemindkomstlande. Dette er p.t. 3.300 USD per indbygger. Dette hæves til den af OECD's udviklingskomite (DAC) fastsatte øvre grænse for, til hvilke lande overførsler kan opgøres som udviklingsbistand. Denne grænse er p.t. 12.745 USD.

Skat og udvikling

Med regeringens forslag til finanslov for 2015 er der allerede afsat 5 mio. kr. til anti-korrupsionsindsatser. Derudover vil der blive afsat yderligere 10 mio. kr. til skat og udvikling, herunder bekæmpelse af illegale kapitalstrømme. Dette vil gå til fortalervirksomhed, kapacitetsopbygning mv. på området gennem civilsamfundsorganisationer og/eller relevante regionale og internationale organisationer.

Tabel 1**Omprioriteringer af udviklingsbistanden i 2015**

Finanslovskonto	Beskrivelse	Netto- ændring ift. FFL15 (mio. kr.)
§ 06.32.01.23. Øvrige indsatser i Afrika	Annullering af det planlagte samlede tilsagn på 400 mio. kr. fastholdes.	-400
§ 06.32.02.04. Pakistan	Reduktion af landeprogram (reduktion af programmer til civilsamfund, demokrati og stabilisering)	-30
§ 06.32.02.09. Afghanistan	Der var planlagt tilsagnet til uddannelse i Afghanistan på 345 mio. kr. 64 mio. kr. af dette tilsagn udskydes	-64
§ 06.32.05.12. Danida Business Partnerships	Reduktion af Danida Business Partnerships programmet (den samlede ramme for programmet er 237 mio. kr. i 2015)	-162
§ 06.32.05.18. Danida Business Finance	Reduktion af Danida Business Finance	-46
§ 06.32.08.60. Stabilisering og konfliktforebyggelse	Annullering af uallokerede midler fastholdes.	-150
§ 06.32.09. Det Arabiske Initiativ	Teknisk omlægning fra 2-årige til 1-årige tilsagn fastholdes.	-227
§ 06.35.01.15. Udredningsvirksomhed	Nedlæggelse af udredningskontoen	-5
Ikke-militære konfliktløsningsaktiviteter	4-årigt bidrag til ikke-militære freds- og konfliktløsningsaktiviteter.	12
Det Danske Hus i Ramallah	3-årigt bidrag	9
CSR-pulje	Social dialog, heraf 25 mio. kr. til CSR-pulje. Derudover undtages puljen og social dialog for landeindkomstgrænserne	80
Skat og udvikling	Skat og udvikling, herunder bekæmpelse af illegale kapitalstrømme	10
Drift og administration af udviklingsbistanden	Justering af drift og administration som følge af ovenstående reduktioner og annulleringer.	-27
I alt		-1.000

Aftale mellem regeringen,
Venstre, Dansk Folkeparti,
Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten,
Liberal Alliance og Det Konservative
Folkeparti om:

Fordeling af forskningsreserven
(herunder provenu fra reform af førtids-
pension og fleksjob af juni 2012) i 2015

(30. oktober 2014)

Aftale om fordeling af forskningsreserven i 2015

Med denne aftale udmønter partierne samlet 857 mio. kr. i 2015 til forskning og udvikling. Heraf kommer 244 mio. kr. fra FØP/Fleks-reserven og 613 mio. kr. er fra forskningsreserven.

Mio. kr. (2015 pl)	2015
Forskningsreserve til udmøntning	857
1. Danmarks innovationsfond – Fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation	455
1.1 Forskning i bioressourcer, fødevarer og andre biologiske produkter samt veterinære forhold	130
- herunder økologisk fødevareproduktion	25
1.2 Forskning i sundhed, psykiatri og klinisk forskning	65
1.3 Forskning i konkurrencedygtig miljøteknologi som understøtter en grøn omstilling	40
1.4 Forskning i produktionssystemer og strategiske vækstteknologier	40
1.5 Forskning i transport og infrastruktur	40
1.6 Forskning i fremtidens velfærd	40
1.7 Styrket Innovationsindsats i små og mellemstore virksomheder (SMV, erhvervsPhD mm.)	80
1.8 Internationalt forskningssamarbejde	20
2. Udviklings- og Demonstrationsprogrammer	48
2.1 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP)	48
3. Institutionsbevillinger - Innovation og entreprenørskab	50
3.1 Innovationsnetværk	25
3.2 Fonden for Entreprenørskab og Global Entrepreneurship Week (GEW)	25
4. Internationalt samarbejde om forskning og innovation	60
4.1 Internationalt forskningssamarbejde	14
4.2 Videns- og innovationssamfund (KIC)	30
4.3 Målrettet EU-rådgivning/styrket hjemtag fra EU-programmer	16
5. Fri forskning med fokus på talentudvikling mv.	218
5.1 Det Frie Forskningsråd	196
5.2 EliteForsk	10
5.3 Grundtvigcentret	10
5.4 Forskningsportalen	2
6. Forskningsinfrastruktur	24
7. Cybersikkerhed	2

Anm.: Heraf anvendes 1,5 pct. af midlerne til administration af initiativerne.

1. Danmarks Innovationsfond – Fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation

Der tilføres samlet set 455 mio. kr. til Danmarks Innovationsfond – Fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation. Midlerne udmøntes gennem Danmarks Innovationsfond.

Midlerne afsættes dels til forskning inden for områder, hvor offentligt-privat samarbejde om problemorienteret efterspørgselsdrevet forskning kan bidrage til løsning af væsentlige samfundsudfordringer med udgangspunkt i anbefalingerne fra de forskellige vækstteams, Natur- og Landbrugskommissionen, og dels til at skabe flere forsknings-, udviklings- og innovative virksomheder – samtidig med, at de virksomheder, der allerede forsker, udvikler eller innoverer, skal øge deres investeringer heri.

Midlerne skal desuden understøtte de samfundspartnerskaber, der er besluttet igangsat, *jf. Aftale om en Vækstpakke juni 2014*:

- Big data. Initiativet skal gennemføres med respekt for persondatalovens bestemmelser om privatlivsbeskyttelse og anonymitet.
- Avanceret materialeteknologi

1.1 Forskning i bioressourcer, fødevarer og andre biologiske produkter samt veterinære forhold

Der tilføres 130 mio. kr. til forskning, som kan bidrage til ressourceeffektiv biologisk produktion, bioressourcer, fødevarer, herunder 25 mio. kr. til økologisk fødevarereproduktion, og andre biologiske produkter samt målrettet arealregulering, veterinære forhold, herunder spredning af resistens, med henblik på at understøtte udviklingen af en biobaseret økonomi gennem effektiv og konkurrencedygtig produktion af fødevarer og andre biologiske produkter og med henblik på at fremme sundhed, et rent miljø og en styrkelse af det veterinære beredskab ved forskning i smitsomme husdyrsygdomme mv. Produktionen af fødevarer og andre biologiske produkter, herunder 15 mio. kr. til bevarelse af laksebestand, udvikling af nye og miljøeffektive produktionsformer, har stor betydning for både samfund og natur og er samtidig grundlag for en betydelig dansk produktion og eksport.

1.2 Forskning i sundhed, psykiatri og klinisk forskning

Der tilføres 65 mio. kr. til sundhedsforskning.

Der tilføres op til 30 mio. kr. til forskning i psykiatri i 2015, heriblandt bedre forståelse af psykisk sygdom, sygdomsårsager samt indsatser for forebyggelse, opsporing og behandling. Der afsættes ligeledes 30 mio. kr. til forskning i psykiatri i 2016. I forbindelse med fordelingen af forskningsreserven til finansloven 2017 vil aftalepartierne vurdere behovet for en fortsat indsats på området.

Endvidere tilføres minimum 35 mio. kr. til forskning i sundhed, livskvalitet og klinisk forskning, der skal bidrage til en bedre sygdomsforståelse og forebyggelse og diagnostik og mere præ-

cist virkende behandlinger til gavn for den enkelte patient. I den sammenhæng kan også indgå forskningsprojekter vedrørende smertelindring, herunder f.eks. brug af medicinsk cannabis. Herudover kan forskningsindsatsen fokusere på udvikling af nye organisatoriske løsninger og innovative sundheds- og velfærdsteknologier, der rummer eksport- og beskæftigelsespotentialer for dansk erhvervsliv.

1.3 Forskning i konkurrencedygtig miljøteknologi som understøtter en grøn omstilling

Der tilføres 40 mio. kr. til udfordringsdrevet forskning i miljøteknologi, der skal bidrage til at udvikle globalt konkurrencedygtige og bæredygtige miljøteknologier og løsninger på globale udfordringer inden for miljø, vand og ressourceudnyttelse. Udviklingen af miljøteknologier kan skabe vækst og beskæftigelse i Danmark og bidrage til et renere miljø, herunder gennem udvikling af nye metoder til oprensning af søer, vandløb, indre farvande mv., bedre sundhed og mere effektiv udnyttelse af ressourcer både i Danmark og globalt.

1.4 Forskning i produktionssystemer og strategiske vækstteknologier

Der tilføres 40 mio. kr. til forskning i produktionssystemer og strategiske vækstteknologier, som dels kan bidrage til at udvikle fremtidens produktionssystemer, som kan gøre produktionen i Danmark konkurrencedygtig, samtidig med at produktionsmetoderne lever op til samfundets krav til miljø, bæredygtighed og sundhed. Dels retter indsatsen sig også mod forskning i strategiske vækstteknologier, herunder bl.a. materialeteknologier samt nano-, bio- og IKT, som er generiske teknologier, der er vigtige for at imødekomme erhvervslivets behov for avanceret teknologisk viden til at udvikle innovative produkter, tjenesteydelser og processer, og som dermed bidrager til, at danske virksomheder kan fastholde og udbygge deres konkurrencekraft på det globale marked.

1.5 Forskning i transport og infrastruktur

Der tilføres 40 mio. kr. til forskning i transport og infrastruktur, herunder maritime transportformer. Transport- og logistiksystemerne er en livsnerve i det moderne samfund, og transportsektoren og særligt søfart bidrager væsentligt til det danske nationalprodukt.

I forhold til at realisere målsætningen om uafhængighed af fossile brændsler i 2050 er det nødvendigt med en forskningsindsats, der kan bidrage til at sikre, at omstillingen gennemføres på en omkostningseffektiv måde.

Forskningen kan bidrage til at udvikle transport- og infrastrukturens systemer, herunder afsættes 10 mio. kr. til forskning i civile dronesystemer, som muliggør effektiv og sikker mobilitet af personer og varer, og som samtidig reducerer trængsel, transporttid og miljøbelastningen fra sektoren.

1.6 Forskning i fremtidens velfærd

Der tilføres 40 mio. kr. til velfærdsforskning.

Bevillingen på 25 mio. kr. skal styrke det socialpolitiske videngrundlag med fokus på forskning i skoleforudsætninger og en tidlig indsats, som kan bidrage til at løse udfordringer med at sikre et godt uddannelses- og dagtilbudssystem, således at alle, herunder børn og unge fra opløste hjem, har mulighed for og ansøres til at tilegne sig brugbare kvalifikationer og

kompetencer. Udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen skal forbedres, og flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Endvidere anvendes 15 mio. kr. til forskning i ældrepleje, som skal undersøge de nye muligheder og behov, der relaterer sig til de voksende ældregenerationer, inklusiv viden om forebyggelse i forhold til ældre. Ældrepleje er et stort udgiftsområde, og med den demografiske udvikling er der udsigt til et vedvarende udgiftspres de kommende år. Både af hensyn til samfundsøkonomien og for at øge livskvaliteten blandt ældre er der et stort behov for forskning på ældreområdet, som i dag ikke er omfattende.

1.7 Styrket innovationsindsats i små og mellemstore virksomheder (SMV)

Der tilføres 80 mio. kr. til at videreføre fondens indsats for teknologiudvikling og innovation bl.a. i forhold til de små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

Midlerne skal anvendes til at sikre styrket kompetenceopbygning, og øget forskning og innovation i både eksisterende og nye virksomheder. Midlerne kan hermed understøtte at små og mellemstore virksomheder kan igangsætte større eller mindre innovationsprojekter i et samarbejde med universiteter, GTS-institutter, samt andre teknologi-, forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Der kan også ydes tilskud til nyansættelsen af højtuddannede i de små og mellemstore virksomheder og til uddannelsen af ErhvervsPhD'ere. Derudover kan iværksætterti blandt nyuddannede dimittender fra universiteterne mv. understøttes.

Aftalepartierne opfordrer Danmarks Innovationsfond til inden for rammerne af styrket innovationsindsats i små og mellemstore virksomheder, at der anvendes 10 mio. kr. til etablering af ErhvervsPhD'ere inden for kystturismeforskning. Indlejring og videnformidlingen sker via det nuværende Videncenter for Kystturisme.

1.8 Internationalt forskningssamarbejde

Der tilføres 20 mio. kr. til internationalisering af strategisk og udfordringsdrevet forskning gennem bl.a. dansk deltagelse i fælles opslag med EU-lande, nordisk samarbejde og strategiske forskningssamarbejdslande. Midlerne skal ses i sammenhæng med midler til internationalt forskningssamarbejde, jf. pkt. 4.1.

Danmarks Innovationsfond kan anvende egne midler på at understøtte SMV'ers deltagelse i Knowledge and Innovation Communities (KIC's) fra Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT), jf. punkt 4.2.

2. Udviklings- og demonstrationsprogrammer

2.1 Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP)

Der tilføres 48 mio. kr. til Det Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP). MUDP vil fortsat have fokus på at styrke Danmarks position i forhold til udviklingen

af nye teknologier til miljø- og naturbeskyttelsesformål, inden for områderne klimatilpasning og vand, ressourceeffektivitet og affald, støj og luftforurening samt kemikalier. Indsatsen under MUDP skal ses i sammenhæng med aktiviteterne under Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) og Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP).

3. Institutionsbevillinger - Innovation og entreprenørskab

Der tilføres 50 mio. kr. med henblik på at skabe flere og mere forskningsaktive og innovative virksomheder gennem aktive og effektive innovationsnetværk og skabe grundlag for flere videnbaserede iværksættere.

3.1 Innovationsnetværk

Der tilføres 25 mio. kr. til igangsættelsen af yderligere aktiviteter i de 22 nuværende netværk under programmet Innovationsnetværk Danmark. Midlerne anvendes til samarbejdsprojekter, afholdelse af matchmakingaktiviteter, workshops, styrket informationsindsats mv. Midlerne anvendes til at sikre et fortsat styrket internationalt samarbejde med udenlandske netværk. Målet er samlet at skabe flere innovative virksomheder og sikre dannelse af videnrelationer og matchmaking mellem danske virksomheder samt virksomheder og videninstitutioner i ind- og udland.

3.2 Fonden for Entrepenørskab og Global Entrepreneurship Week

Der tilføres 20 mio. kr. til Fonden for Entrepenørskab og 5 mio. kr. til Global Entrepreneurship Week med henblik på en fortsat indsats for at styrke uddannelse i iværksætteri, innovation og entrepenørskab på alle uddannelsesniveauer.

4. Internationalt samarbejde om forskning og innovation

Der tilføres 60 mio. kr. til et styrket europæisk og globalt forsknings- og innovationssamarbejde med henblik på at sikre øget dansk udbytte og deltagelse.

4.1 Internationalt forskningssamarbejde

Der tilføres 14 mio. kr. til internationalisering af dansk forskning gennem bl.a. dansk deltagelse i nordisk samarbejde og bilaterale samarbejdsaftaler om forskning, uddannelse og innovation med strategiske forskningssamarbejdslande som fx USA, Kina, Brasilien og Korea.

Endvidere anvendes midlerne til forsknings- og studieophold på udenlandske universiteter, afholdelse af videnskabelige workshops, konferencer og andre netværksaktiviteter. Midlerne skal ses i sammenhæng med de midler til internationalt forskningssamarbejde, der foreslås udmøntet af Danmarks Innovationsfond, jf. pkt. 1.8.

4.2 Videns- og innovationssamfund (KIC)

Der afsættes op til 30 mio. kr. til understøttelse af KIC-relaterede aktiviteter hos de danske aktører, der opnår deltagelse. Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) har i 2014 åbnet to udbud af videns- og innovationssamfund (KIC), som muliggør dansk deltagelse.

Midlerne kan anvendes til tilskud til danske aktører der deltager som konsortieleder eller som leder af et co-location center i de udvalgte KICs. Midlerne kan også anvendes til understøttelse af andre initiativer, som fremmer dansk hjemtag fra og deltagelse i Horizon2020.

4.3 Målrettet EU-rådgivning/styrket hjemtag fra EU-programmer

Det foreslås, at der samlet tilføres 16 mio. kr. til aktiviteter, der styrker det danske hjemtag fra EU-programmer.

Der tilføres 5 mio. kr. til en udvidelse af EUopSTART-ordningen. Ordningen blev relanceret i 2014 med henblik på at sikre en god dansk deltagelse i Horizon 2020. Ordningen skal sikre danske virksomheders og videninstitutioners adgang til forskningsmidler fra bl.a. EU ved at medfinansiere potentielle danske deltageres forberedende arbejde rettet mod deltagelse i fælleseuropæiske og andre internationale forskningsprojekter mv. Der sættes særligt fokus på at støtte SMV'ers forberedende arbejde. Efterspørgslen på programmet har tidligere været så stor, at det langt fra har været muligt at imødekomme alle relevante ansøgninger.

Der tilføres 11 mio. kr. til rådgivning og information om forskeres og virksomheders ansøgningsmuligheder i forhold til EU's forsknings- og innovationsprogrammer i henholdsvis Styrelsen for Forskning og Innovation og Erhvervsstyrelsen med henblik på at øge det danske hjemtag fra EU.

I Styrelsen for Forskning og Innovation vil midlerne gå til en fortsat udvikling af det nye, landsdækkende rådgivernetværk (EU-DK Support), som blev lanceret i forlængelse af regeringens innovationsstrategi fra 2012. I Erhvervsstyrelsen vil midlerne fokusere på initiativer vedr. hjemtagning af EU-finansiering.

5. Fri forskning med fokus på talentudvikling mv.

Der tilføres 218 mio. til fortsættelse af hovedaktiviteter i Det Frie Forskningsråd, EliteForsk, Grundtvigcenteret og forskningsportalen (Videnskab.dk).

5.1 Det Frie Forskningsråd

Der tilføres 196 mio. kr. til forsættelse af hovedaktiviteter i Det Frie Forskningsråd med henblik på at støtte og fremme de mest originale idéer og initiativer i dansk forskning og at udvikle dansk forskning til højeste internationale niveau.

5.2 EliteForsk

Der tilføres 10 mio. kr. til videreførelse af EliteForsk-initiativet, som har til formål at finde, styrke og pleje nogle af landets dygtigste og mest talentfulde forskere og bidrage til at styrke unge talenter interesse for en karriere som forsker

5.3 Grundtvigcenteret

Der tilføres 10 mio. kr. til videreførelse af Grundtvigcenteret, der har til formål at etablere en offentlig tilgængelig, digitaliseret og kommenteret udgave af N.F.S. Grundtvigs forfatterskab gennem forskning, undervisning og formidling.

5.4 Forskningsportalen

Der tilføres 2 mio. kr. til forskningsportalen Videnskab.dk, som har til formål at udbrede forståelsen for forskningens samfundsmæssige betydning. Bevillingen skal benyttes til at sikre den fortsatte udvikling og fornyelse af Videnskab.dk.

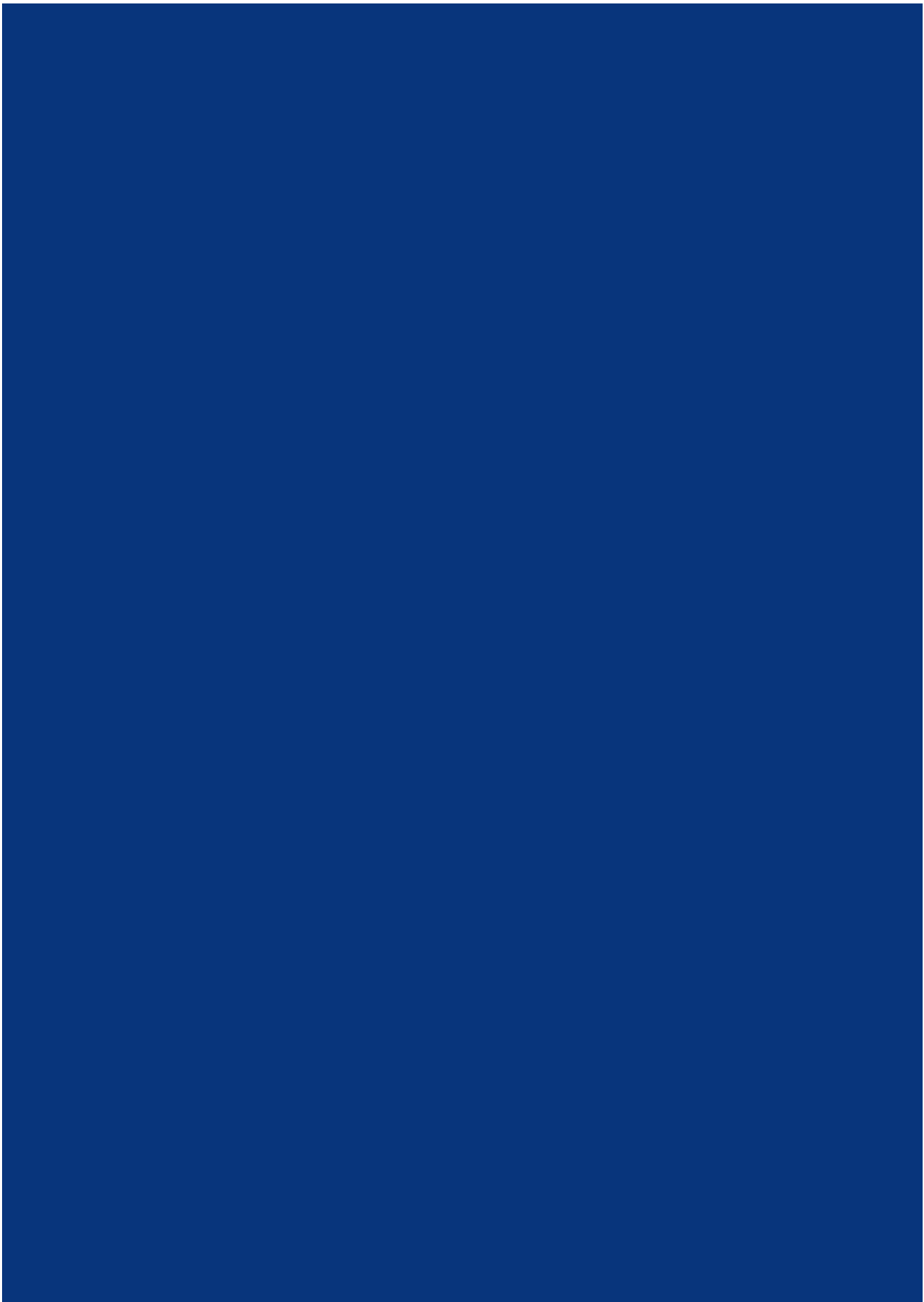
6. Forskningsinfrastruktur

Der tilføres 24 mio. kr. til opbygning af national og international forskningsinfrastruktur af væsentlig betydning for at kunne fastholde og styrke dansk forskning og videnbaseret produktion, herunder fokus på arktisk forskningsinfrastruktur.

Videnskabelig udvikling og nybrud i forskningen er i stigende grad betinget af forskeres adgang til forskningsinfrastruktur, der omfatter en bred vifte af avanceret udstyr, databaser, laboratoriefaciliteter, forsøgsanlæg samt andre værktøjer og faciliteter, der er nødvendige for forskningsprocessen. Prioritering og realisering af projekterne i det danske roadmap for forskningsinfrastruktur, der er et samlet og prioriteret katalog over de nationale behov for forskningsinfrastruktur, vil hvile på medfinansiering fra universiteterne.

7. Cybersikkerhed

Der tilføres 2 mio. kr. til forskning i cybersikkerhed. Forskningsprojektet har overordnet som formål at kortlægge hvor langt private danske virksomheder, herunder virksomheder, der løser udliciterede opgaver for det offentlige, er i deres arbejde med cybersikkerhed. Baggrunden herfor er, at det er af afgørende betydning at undersøge status på cybersikkerheden på det private område. Det skyldes, at en del kritisk IT-infrastruktur såvel som ikke-kritisk, men vigtig IT-infrastruktur, henhører under private virksomheder, der forestår drift og udvikling af disse systemer. Trusler og operationer mod og skader på denne IT-infrastruktur kan derfor have store samfundsmæssige og økonomiske konsekvenser. I denne forbindelse bør der også fokuseres særligt på retssikkerheden og sikkerheden omkring personfølsomme data.

Aftale mellem regeringen,
Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk
Folkeparti, Enhedslisten,
Liberal Alliance og Det Konservative
Folkeparti om:

Filmaftale 2015-2018
(6. november 2014)

Filmaftale 2015-2018

Med den filmpolitiske aftale for 2015-2018 ønsker regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti at sikre en stabil ramme for en fortsat udvikling af den succes, som dansk film har haft i en årrække, og samtidig imødegå de udfordringer, som dansk film står over for.

Filmbranchen oplever et stigende økonomisk pres som følge af den digitale og markeds-mæssige udvikling, der har afstedkommet en faldende indtjening for filmproducenterne. Samtidig skaber digitaliseringen nye produktions- og distributionsmuligheder for kunstnere og producenter og en lettere adgang for publikum til flere filmoplevelser. En forøgelse af midlerne til dansk film kan bl.a. ske ved, at branchen selv udvikler nye forretningsmodeller for indtjening på den digitale distribution af film. Det er filmbranchens ansvar at udvikle disse nye forretningsmodeller.

Den offentlige filmstøtte skal spille sammen med branchens tiltag ved at sikre en stabil økonomisk ramme for produktion og udvikling af spillefilm, dokumentarfilm, tværmedielle produktioner og digitale spil. På spillefilmområdet skal der fortsat være en lighed i antallet af producerede film på henholdsvis konsulentordningen og markedsordningen. Samtidig øges antallet af producerede film ved at indføre en ny mulighed for lavbudgetfilm, som kan støttes på konsulentordningen, markedsordningen og talentudviklingsordningen New Danish Screen.

Desuden fastlægger aftalen omfanget af Det Danske Filminstituts støtte til regional filmproduktion, krav til DR's og TV 2's anvendelse af midler til dansk film samt støtte til talentudvikling.

For at sikre børn og unges mediekundskab skal Medierådet for Børn og Unge styrkes, og Det Danske Filminstitut skal udvikle nye undervisningstilbud til børn og unge på film- og medieområdet.

Overskrifterne for filmaftalen er:

- Et bæredygtigt filmproduktionsmiljø
- Et støttesystem der fremmer kvalitet
- En styrket indsats for talentudvikling
- Støtte til digitale spil
- Støtte til tværmedielle produktioner
- Børn og unges mediekundskab
- Cinemateksvisninger i hele landet
- Film i undervisningen
- Undersøgelser i aftaleperioden

Et bæredygtigt filmproduktionsmiljø

Det danske filmproduktionsmiljø er afhængigt af den enkelte films økonomiske bæredygtighed. Der fastsættes for hele aftaleperioden et samlet produktionsvolumen – et antal spille- og dokumentarfilm – som Det Danske Filminstituts samlede filmstøtte skal fordeles på.

I aftaleperioden er det målet at forøge det samlede antal producerede spille- og dokumentarfilm i forhold til den foregående aftaleperiode.

Det Danske Filminstitut skal udarbejde en status for filmbranchens arbejdsmæssige vilkår og en status for filmuddannelserne.

Spillefilm

Det Danske Filminstitut skal støtte produktionen af samlet **82-104 spillefilm** med dansk hovedproducent over hele perioden. Heraf kan der støttes 12-24 lavbudgetfilm som forsøg.

De støttede film skal være dansksprogede, dog kan **op til 8 film** være rettet mod et internationalt publikum.

Det Danske Filminstitut kan i aftaleperioden yde støtte til danske producenters deltagelse i **20-36 internationale koproduktioner** af spillefilm med udenlandsk hovedproducent.

Dokumentarfilm

Det Danske Filminstitut skal støtte produktionen af **120-140 dokumentarfilm** i aftaleperioden.

Nye forretningsmodeller

Den digitale udvikling har skabt et behov for nye forretningsmodeller for indtjening i filmbranchen.

Det er aftalekredsens forventning, at markedet selv udvikler nye forretningsmodeller, der imødekommer den digitale udvikling og medvirker til at skabe et bæredygtigt økonomisk fundament for produktion af danske film.

Aftalekredsen mødes med filmbranchen i sommeren 2015 for at få en status på branchens igangsatte initiativer til nye digitale forretningsmodeller, herunder en hurtigere adgang på de digitale platforme til mindre sælgende filmtitler.

Ultimo 2016 gennemføres en analyse af filmbranchens nye forretningsmodeller for at vurdere, om filmstøtten fortsat er tidssvarende indrettet, og om den anvendes bedst muligt.

I denne omstillingsperiode vil det afsatte engangsbeløb på 30,4 mio. kr. fra Mediaaftalen 2015-2018 blive fordelt med forholdsmæssigt flere midler til dansk spillefilm i aftalens første tre år:

2015	2016	2017	2018
15,4	10	5	0

Piratkopiering af film

Aftalekredsen ser med stor alvor på piratkopiering af film, der er med til at presse økonomien i filmproduktioner, når hverken producenter eller kunstnere får retmæssig betaling for den ulovlige brug af film på internettet.

Aftalekredsen lægger vægt på, at rettighedshaverne og udbydere af indholdstjenester løbende indgår aftaler, så der til stadighed er et bredt udbud af lovligt kreativt indhold såsom film mv. på internettet til gavn for borgerne.

Aftalekredsen lægger endvidere vægt på en effektiv håndhævelse af krænkelse af ophavsrettigheder på internettet. Aftalekredsen vil således følge evalueringen af de tiltag, Rigsadvokaten har taget i 2013 med henblik på at styrke politiets og anklagemyndighedens behandling af sager om krænkelse af immaterielle rettigheder, herunder ophavsrettigheder. Rigsadvokaten har tilkendegivet, at det vil ske i dialog med bl.a. rettighedshaverne.

Aftalekredsen vil i den forbindelse mødes med Rigsadvokaten for at drøfte effekten af de igangsatte initiativer. Herudover mødes aftalekredsen inden sommeren 2015 med repræsentanter fra rettighedshaverne og telebranchen for at drøfte status på problemstillingerne omkring piratkopiering på internettet. Det er formålet at klarlægge, hvem der har mulighed for at øge indsatsen mod piratkopiering, hvad man har gjort og hvad der kan gøres fremadrettet.

Et støttesystem der fremmer kvalitet

Spillefilm

Det Danske Filminstitut skal i hele perioden som minimum anvende 764 mio. kr. til udvikling, produktion og formidling af spillefilm.

Aftalekredsen lægger vægt på, at Det Danske Filminstituts tilrettelægger administrationen af støtteordninger, således at der er en fælles indgang til de to støtteordninger til spillefilm:

- En konsulentordning, der sigter mod film med stærke kunstneriske kvaliteter
- En markedsordning, der sigter mod film med et stort publikumspotentiale og derudover fortællekvalitet.

Aftalekredsen lægger vægt på, at der er en fleksibilitet mellem de to støtteordninger. Begge

støtteordninger skal levere sparring, rådgivning, manuskriptstøtte, udviklingsstøtte og lanceringsstøtte på forskellige platforme efter ansøgerens behov, og det skal være muligt at skifte mellem ordningerne.

Det Danske Filminstitut skal over den samlede periode sikre en lighed i antallet af producerede film på henholdsvis konsulentordningen og markedsordningen.

Aftalekredsen vil følge antallet af film og finansieringen af disse inklusiv tv-stationernes bidrag.

Dokumentarfilm

Det Danske Filminstitut skal i aftaleperioden støtte udviklingen af dansk dokumentarfilm og som minimum anvende 175 mio. kr. til udvikling, produktion og formidling af dokumentarfilm.

Film til børn og unge

Mindst 25 pct. af tilskudsrammen til spillefilm og dokumentarfilm skal anvendes til film for børn og unge.

Regional filmproduktion

Det Danske Filminstituts støtteordning til regionale filmproduktioner tilpasses, så støtteordningen i væsentlig grad sikrer udviklingen af produktionsmiljøer udenfor hovedstadsområdet ved at midlerne anvendes lokalt.

Støtteordningen gælder for både spillefilm og kort- og dokumentarfilm.

Af tilskudsrammen til spillefilm og kort- og dokumentarfilm skal der i perioden anvendes mindst 28 mio. kr. til regional filmproduktion.

Af tilskudsrammen reserveres 7 mio. kr. til FilmFyn og 7 mio. kr. til Den Vestdanske Filmpulje til støtte af regionale filmproduktioner, herunder kort- og dokumentarfilm, der laves i samarbejde med et produktionsselskab og FilmFyn eller Den Vestdanske Filmpulje.

Det Danske Filminstitut anvender minimum 14 mio. kr. til støtte af regionale filmproduktioner, der ikke har opnået støtte fra FilmFyn eller Den Vestdanske Filmpulje.

Det skal ved udgangen af aftaleperioden gøres rede for anvendelsen de reserverede midler.

Tv-stationernes kulturstøtte til film

I henhold til mediepolitisk aftale 2015-2018 er DR og TV 2 forpligtet til hver at anvende 65 mio. kr. årligt i gennemsnit på dansk film.

Tv-stationerne skal hver afsætte 57 mio. kr. årligt i gennemsnit til kulturstøtte til spillefilm og dokumentarfilm.

Anvendelsen af midlerne skal afspejle den hidtidige fordeling med ca. 4/5 til spillefilm og ca. 1/5 til dokumentarfilm.

Tv-stationerne skal anvende mindst 25 pct. af de midler, som de er forpligtet til at anvende til spillefilm samt dokumentarfilm, til film for børn og unge.

Hver af tv-stationerne afsætter 8 mio. kr. årligt til talentudviklingsordningen New Danish Screen. Midlerne overføres til Det Danske Filminstitut.

Tv-stationerne skal sikre åbenhed og gennemsigtighed i støttetildelingen, der foretages på samme grundlag som Det Danske Filminstituts vurdering af dokumentarfilm og spillefilm under instituttets konsulent- og markedsordninger. Tv-stationerne skal offentliggøre muligheden for at få støtte og i den forbindelse redegøre for, hvordan de udvælger støtteberettigede film, og hvorledes de udmåler de konkrete støttebeløb. Det Danske Filminstitut foretager på begæring af tv-stationerne en skriftlig forhåndsvurdering af om filmen er støtteegnet uden dermed at tage stilling til Det Danske Filminstituts egne støtteprioriteringer. Film, der efter Det Danske Filminstituts vurdering ikke er støtteegnet, kan ikke finansieres af tv-stationernes filmpenge.

Kulturministeriet vil vende tilbage til aftalekredsen før forhandlingerne om standardkontrakterne mellem tv-stationerne, producenterne og Det Danske Filminstitut sættes i værk med henblik på at afklare rækkevidden af de digitale rettigheder.

En styrket indsats for talentudvikling

For at bevare det høje niveau i dansk film er der behov for en kontinuerlig tilgang af nye talenter.

New Danish Screen

Til New Danish Screen anvendes minimum 128 mio. kr. i perioden fordelt med bidrag fra DR på 32 mio. kr. og bidrag fra TV 2 på 32 mio. kr. og bidrag fra Det Danske Filminstitut på minimum 64 mio. kr.

Talentudviklingsordningen New Danish Screen videreføres som en selvstændig ordning i samarbejde mellem DR, TV 2 og Det Danske Filminstitut.

Ordningen skal have et bredt støttefokus og give plads til udvikling inden for alle genrer, formater og platforme.

Lavbudgetfilm

Som forsøg kan der i aftaleperioden ydes støtte til 12-24 lavbudgetfilm. Der kan ydes støtte til spillefilm med et budget på henholdsvis maksimum 3 mio. kr. og maksimum 6 mio. kr.

Lavbudgetfilm støttes på konsulentordningen, markedsordningen og New Danish Screen. Der er intet maksimum på støtteintensiteten for lavbudgetfilm.

Der er ingen krav til biografvisning, men filmen skal have en distributionsaftale, så den gøres tilgængelig for publikum.

Ordningen skal give både nye talenter og etablerede talenter mulighed for at producere lavbudgetfilm.

Forsøgsordningen med lavbudgetfilm evalueres i foråret 2018, således, at resultatet af evalueringen foreligger senest den 1. juni 2018. Det Danske Filminstitut udarbejder en status for ordningen efter produktionen af 10 lavbudgetfilm til aftalekredsen.

Filmværksteder

Den regionale talentudvikling skal styrkes gennem et tættere og mere forpligtende samarbejde mellem de eksisterende filmværksteder (København, Odense, Viborg og Århus). Det Danske Filminstitut skal bistå værkstederne i etableringsfasen, hvis værkstederne ønsker det.

Støtte til digitale spil

Digitale spil er en naturlig del af børn, unges og voksnes dagligdag. Udbuddet af digitale spil er hovedsageligt af udenlandsk oprindelse, men den danske spilbranche er i hastig udvikling, hvor nye og små spilfirmaer udtænker originale spil, der har potentiale til at konkurrere med de udenlandske spil.

På den baggrund fortsættes og styrkes støtteordningen rettet mod udvikling, produktion og formidling af digitale spil til leg og læring med kulturelle kvaliteter.

Det Danske Filminstitut opretter hertil et spilkontor, der kan skabe netværk og et innovativt miljø omkring digitale spil. Spilkontoret skal samarbejde med uddannelsesmiljøer inden for digitale spil og animation, f.eks. The Animation Workshop i Viborg og DADIU på Den Danske Filmskole.

Ordningen styrkes herved med støtte til produktion og desuden til lancering af spil og animation i ind- og udland samt rådgivning. Der kan således inden for spilordningen fremover ydes støtte til såvel udvikling som produktion og formidling.

Det Danske Filminstitut skal som minimum anvende 40 mio. kr. i perioden af tilskudsmidlerne.

Aftalekredsen mødes med repræsentanter fra spilbranchen og Det Danske Filminstitut i slutningen af 2015 for at drøfte den styrkede indsats for digitale spil.

Investeringer i digitale spil

Det Danske Filminstitut skal tage initiativ til en dialog med Vækstfonden og andre investeringsfonde, om hvordan indsatserne for spil og digitale produktioner bedre kan interagere med investeringsfondene, sådan at der kan skabes forbedrede muligheder for at tiltrække

investeringer til producentvirksomheder inden for spil og tværmedielle produktioner.

Støtte til tværmedielle produktioner

Det Danske Filminstitut skal inden for sin samlede tilskudsramme yde støtte til udvikling af tværmedielle produktioner.

Tværmedielle projekter er produktioner, hvor det samme indhold udkommer i flere medier eller på flere platforme.

Børn og unges mediekundskab

Medierådet for Børn og Unge skal styrke deres arbejde med børn og unges mediekundskab.

Kulturministeren har igangsat et udredningsarbejde om beskyttelse af børn i forbindelse med de digitale medier.

På baggrund af udredningsarbejdet reguleres Medierådet for Børn og Unges lovgrundlag.

Til styrkelse af Medierådets arbejde med mediekundskab ydes tilskud på 1 mio. kr. i 2015 og 2 mio. kr. årligt fra 2016.

Cinematervisninger i hele landet

Som en del af Det Danske Filminstituts museale forpligtigelser drives Cinemateket i København. I aftaleperioden skal Det Danske Filminstitut sikre, at der tilbydes et samarbejde med for eksempel biografer eller biblioteker udenfor hovedstadsområdet for at sikre, at der enten ved regelmæssige visninger eller lokale events sker en større geografisk spredning af Cinematekets museale forpligtigelser.

I aftaleperioden gennemføres en driftsøkonomisk undersøgelse af Cinematekets boghandel og biograf med det udgangspunkt, at Cinematekets opgaver som minimum videreføres. Undersøgelsen skal alene belyse de driftsøkonomiske aspekter af den nuværende ordning og give en vurdering af udgifterne ved en eller flere alternative måder at varetage opgaverne på. Der er med undersøgelsen ikke taget stilling til, om der skal ske ændringer i den måde opgaverne varetages på eller af hvem de varetages.

Film i undervisningen

Det Danske Filminstitut skal etablere et tæt samarbejde med Undervisningsministeriet og læreruddannelserne om udvikling af nye undervisningstilbud på film- og medieområdet.

Undersøgelser i aftaleperioden

I aftaleperioden iværksættes tre undersøgelser:

Det Danske Filminstitut iværksætter i 2015-16 en undersøgelse af rekrutteringen af medarbejdere til dansk film. Undersøgelsen skal belyse udviklingen i rekrutteringen til filmbranchen over tid, og skal belyse sociale og geografiske forskelle i rekrutteringen.

Kulturministeriet iværksætter i 2015 en økonomisk analyse af selskaberne i den danske filmbranche; produktionsselskaber, biografsektoren, distributører, indholdsleverandører mv. Analysen skal belyse udviklingen i filmbranchens indtjening og omsætning, samt ejerforhold i branchen.

Det Danske Filminstitut iværksætter i samarbejde med Producentforeningen i 2015-16 en analyse af dansk dokumentarfilms digitale markedspotentiale.

Analysen bør omfatte det danske marked til forbrugere samt det offentlige som aftagere af dokumentarfilm. Analysen bør endvidere omfatte dansk dokumentarfilms eksportpotentiale.

Tabel 1

Den økonomiske ramme for den filmpolitiske indsats 2015-2018

Økonomisk ramme for filmaftalen 2015-2018 i mio. kr. (2015-niveau)

	2015	2016	2017	2018	I alt
Filmaftale*	572,7	565,5	559,8	554,1	2252,1
- heraf driftsmidler til Det Danske Filminstitut	120,0	118,2	117,5	116,8	472,5
- heraf tilskudsmidler til Det Danske Filminstitut**	322,7	317,3	312,3	307,3	1259,6
- heraf tilskudsmidler fra DR og TV 2***	130,0	130,0	130,0	130,0	520,0

* Området vil være omfattet af generelle tværgående effektiviseringsinitiativer, besparelser og lignende.

***) Inkl. 25 mio. kr. pr. år og engangsbeløb på 30,4 mio. kr. overført fra licensprovenuet, jf. mediepolitisk aftale 2015-2018.

***) Jf. mediepolitisk aftale 2015-2018.

Effektevaluering

Inden udgangen af april 2018 skal Det Danske Filminstitut gennemføre en samlet opsamling af filmaftalens effekter i perioden 2015-2017 samt de forventede effekter i 2018.

Opsummering af møder i aftalekredsen og evalueringer

Der er i filmaftale 2015-2018 aftalt følgende møder og evalueringer:

Et bæredygtigt filmproduktionsmiljø

Det Danske Filminstitut skal udarbejde en status for filmbranchens arbejdsmæssige vilkår og en status for filmuddannelserne.

Nye forretningsmodeller

Aftalekredsen mødes med filmbranchen i sommeren 2015 for at få en status på branchens igangsatte initiativer til nye digitale forretningsmodeller, herunder en hurtigere adgang på de digitale platforme til mindre sælgende filmtitler.

Ultimo 2016 gennemføres en analyse af filmbranchens nye forretningsmodeller for at vurdere, om filmstøtten fortsat er tidssvarende indrettet, og om den anvendes bedst muligt.

Piratkopiering

Aftalekredsen mødes med Rigsadvokaten for at drøfte effekten af de igangsatte initiativer. Herudover mødes aftalekredsen inden sommeren 2015 med repræsentanter fra rettighedshaverne og telebranchen for at drøfte status på problemstillingerne omkring piratkopiering på internettet. Det er formålet at klarlægge, hvem der har mulighed for at øge indsatsen mod piratkopiering, hvad man har gjort og hvad der kan gøres fremadrettet.

Regional filmproduktion

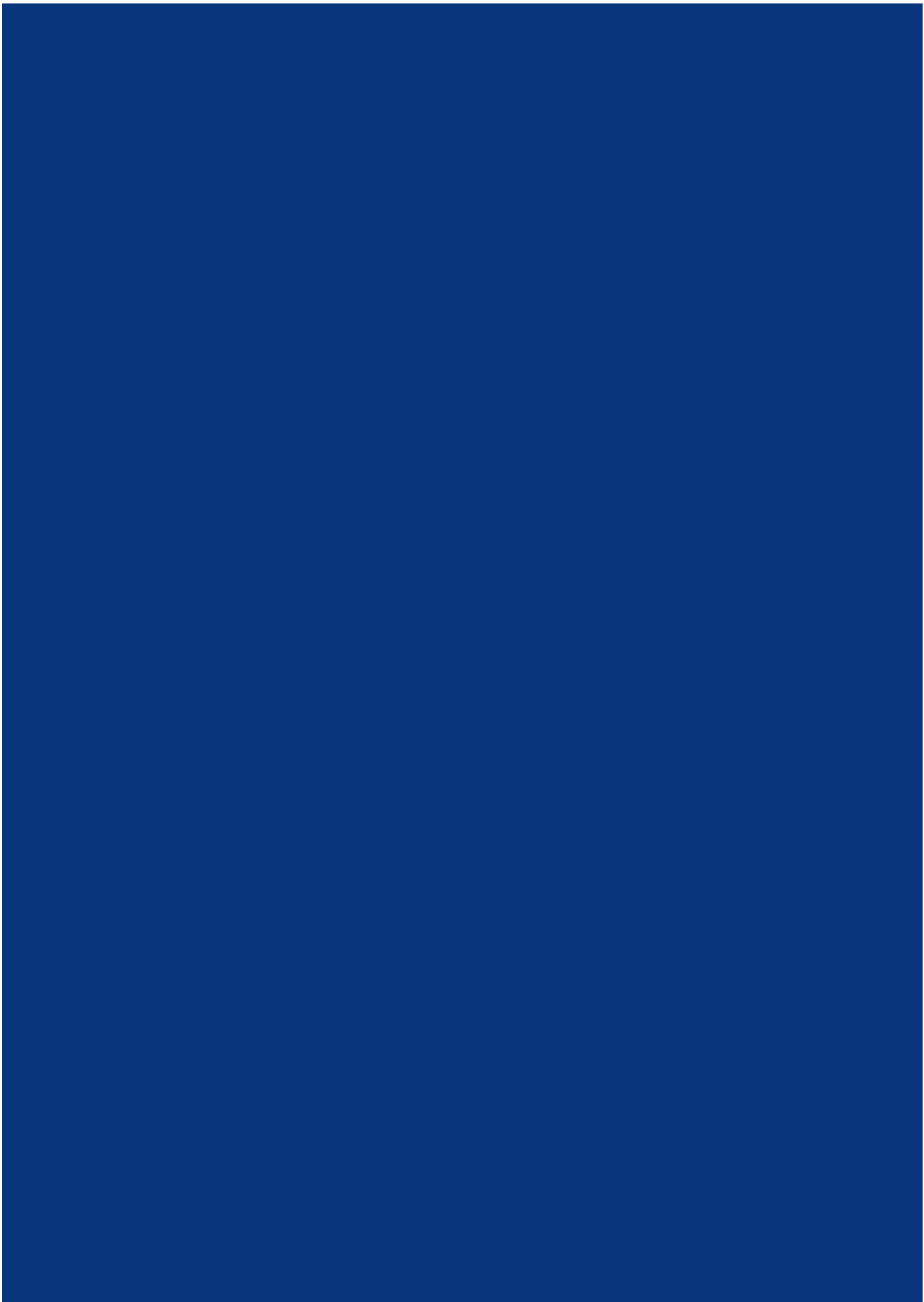
Det skal ved udgangen af aftaleperioden gøres rede for anvendelsen de reserverede midler til fondene.

Lavbudgetfilm

Forsøgsordningen med lavbudgetfilm evalueres i foråret 2018, således, at resultatet af evalueringen foreligger senest den 1. juni 2018. Det Danske Filminstitut gør status på ordningen efter produktionen af 10 lavbudgetfilm.

Digitale spil

Aftalekredsen mødes med repræsentanter fra spilbranchen og Det Danske Filminstitut i slutningen af 2015 for at drøfte den styrkede indsats for digitale spil.

Aftale mellem regeringen,
Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk
Folkeparti, Liberal Alliance og
Det Konservative Folkeparti om:

Udmøntning af satspuljen for 2015
(7. november 2014)

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2015

Der er den 7. november 2014 indgået aftale om udmøntningen af satspuljen for 2015. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1 og 2 nedenfor*.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2015-2018 udmøntes i alt 3,8 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv. Heraf afsættes 2,2 mia. kr. til psykiatrien, jf. Aftale om satspuljen for perioden 2015-2018 til psykiatrien af 20. juni 2014.

Ud af den samlede udmøntning vedrører 0,2 mia. kr. omprioriteringer.

Med den samlede aftale afsættes midler til initiativer på følgende områder:

- Personer med psykiske lidelser
- Opfølgning på sociale 2020-mål
- Sundhed for udsatte grupper
- Øvrige socialt udsatte
- Svage ældre og demens
- Mennesker med handicap
- Styrket integration
- Udsatte grupper på arbejdsmarkedet
- Øvrige, herunder private ansøgere

I bilag 1-4 ses aftaleteksterne fra henholdsvis sommerens decentrale satspuljeforhandlinger om psykiatrien i Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse samt efterårets decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti.

Tabel 1**Aftale om udmøntning af satspuljen 2015 af 20. juni 2014**

Nr.	P/D	Initiativer, mio. kr., 2015-priser	2015	2016	2017	2018	I alt
Udmøntning i alt			350	725	725	400	2.200
Psykatri							
1	P/D	Mere kapacitet af høj kvalitet	200	300	300	300	1.100
2	D	Flere og bedre kompetencer i psykiatrien	39	84	54	23	200
3		En moderne psykiatri – bedre fysiske faciliteter og rammer	100	300	300	-	700
4		Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien	11	11	11	17	50
5		Reservation til psykiatri	-	30	60	60	150
I alt			350	725	725	400	2.200

Anm.: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne medfører permanente udgifter (P) og/eller skal DUT-forhandles (D). Initiativ nr. 1 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen.

Tabel 2**Aftale om udmøntning af satspuljen 2015 af 7. november 2014**

Nr.	P/D	Initiativer, mio. kr., 2015-priser	2015	2016	2017	2018	I alt
Udmøntning i alt			488,7	448,9	348,9	324,5	1.611,0
Opfølgning på sociale 2020-mål							
1	P/D	Styrkelse af plejefamilieområdet ¹⁾	14,6	26,0	20,5	19,6	80,7
2		Styrket fagligt niveau blandt udsatte børn i folkeskolen	5,4	13,2	10,3	6,7	35,6
3		Styrket sprogindsats for 0-2 årige i dagtilbud	2,8	2,7	2,8	2,7	11,0
4		Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud	3,7	3,8	1,2	1,9	10,6
5		Midlertidige overgangsboliger til unge hjemløse og akutte overnatningstilbud	26,0	2,3	1,0	1,4	30,7
6	P/D	Et liv uden vold – Styrket indsats over for voldsramte	42,6	13,6	15,4	16,0	87,6
7	P/D	Øget kvalitet i alkoholbehandlingen	6,9	8,6	6,0	6,0	27,5
8		Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn	2,3	-	-	-	2,3
9	D	Styrket forebyggelse af rusmiddelskader hos børn af misbrugere – familieambulatorier	9,0	3,6	3,7	3,7	20,0
10		En styrket indsats for unge med hashpsykoser	2,0	-	1,0	-	3,0
11		Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler	2,0	-	1,0	-	3,0

12	Lektier Online	2,5	2,3	1,7	-	6,5
13	Brug for alle unge	4,0	8,0	8,0	8,0	28,0
14	Efterværn og netværksgrupper for nuværende og tidligere anbragte børn og unge	54,0	3,0	3,0	37,3	97,3
	I alt	177,8	87,1	75,6	103,3	443,8
Sundhed for udsatte grupper²⁾						
15	Seksuel og reproduktiv sundhed	-	5,3	-	-	5,3
16	Forebyggelse af HIV	3,1	-	2,9	-	6,0
17	Evaluering af Livslinien	0,5	-	-	-	0,5
18	En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser	4,2	-	4,3	0,5	9,0
19	Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	1,5
20	D Tilskud til psykologbehandling	-	4,9	4,8	4,8	14,5
21	Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj	2,7	2,3	-	-	5,0
22	Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn	12,0	-	-	-	12,0
	I alt	24,0	12,5	12,0	5,3	53,8
Øvrige socialt udsatte						
23	Styrket indsats til forebyggelse af vold på botilbud	12,0	1,2	0,6	1,7	15,5
24	Rådet for Socialt Udsatte – Udviklings- og aktivitetsbevilling	2,0	2,0	-	-	4,0
25	Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel	24,0	13,7	13,7	13,7	65,1
26	Afsavnsundersøgelser	2,5				2,5
27	Deltagelse og frivillighed for alle	11,0	19,1	1,1	1,3	32,5
28	Analyse på socialområdet	2,0	4,0	-	-	6,0
29	Børneforløbsundersøgelsen	3,2	1,5	-	-	4,7
30	Konfliktbehandling som forebyggelse – Når forældre skilles	9,0	12,8	12,8	14,2	48,8
31	Videreførelse af Projekt anonym stofmisbrugsbehandling	2,5	-	-	-	2,5
32	Pulje til uddeling af julehjælp	4,0	-	-	-	4,0
33	Pulje til sommerferiehjælp	5,0	-	-	-	5,0
34	P Behandling af børn og unge	1,0	26,0	27,0	70,0	124,0
35	Læringskonsulenternes inklusionsindsats	-	20,0	20,0	-	40,0
36	Alternative idrætsformer for børn og unge	2,5	2,0	2,0	-	6,5
37	Idræt for personer med særlige behov	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
38	P Børn af fængslede og deres familier	5,6	5,6	6,6	6,6	24,4
39	Mulighed for fritidsjob på STU	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
40	Bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
41	Gældsrådgivning til borgere på offentlig forsørgelse	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0

		113,3	134,9	110,8	134,5	493,5
I alt						
Svage ældre og demens						
42	Uddannelse af demensnøglepersoner	4,5	5,1	6,2	4,2	20,0
43	Aflastning af pårørende til demente i egen bolig	-	17,4	0,3	-	17,7
44	Redskab til målrettet pleje af demente	3,6	4,6	5,0	1,3	14,5
45	Demensboliger	18,0	16,0	16,0	-	50,0
46	Udvikling af bedre rammer for det gode måltid for ældre	6,0	-	5,0	-	11,0
47	Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens	-	6,4	7,4	5,4	19,2
48	Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter	6,8	-	-	-	6,8
49 D	Kortere ventetid til genoptræning	6,9	36,0	27,0	27,0	96,9
50	En værdig død - modelkommuneprojekt	7,6	-	6,4	-	14,0
I alt		53,4	85,5	73,3	37,9	250,1
Mennesker med handicap						
51	Implementering og opfølgning på kommende reform af servicelovens voksenbestemmelser	3,1	2,1	0,6	2,0	7,8
52	Bedre hjælp til unge og voksne med ADHD	3,4	6,2	1,3	1,8	12,7
53	Forlængelse af midlertidig driftsstøtte til Robobraille	1,6	-	-	-	1,6
54	Nye veje til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap	8,6	15,6	15,2	-	39,4
55	Forældreprogrammer	-	4,5	11,5	-	16,0
56	Pulje til tilgængelighedsforanstaltninger	8,0	8,0	8,0	8,0	32,0
I alt		24,7	36,4	36,6	11,8	109,5
Styrket integration						
57	Styrket indsats til unge, der flygter fra tvangsægteskaber eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter	9,7	7,2	7,1	-	24,0
58 P/D	Styrket indsats til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme	21,2	14,3	13,3	12,1	60,9
I alt		30,9	21,5	20,4	12,1	84,9
Udsatte grupper på arbejdsmarkedet						
59	Indslusning på arbejdsmarkedet	7,5	11,0	-	-	18,5
60	Rum til udsatte på arbejdsmarkedet	9,5	10,7	5,0	6,0	31,2
61	Videreførelse af projekt om helhedsorienteret indsats for au pairs i Danmark	2,0	2,0	-	-	4,0
62	Beskæftigelseskonsulenter til veteraner	4,0	6,0	-	-	10,0
63	Jobbanken	-	3,1	-	-	3,1
64	TopVirk	-	0,9	-	-	0,9
I alt		23,0	33,7	5,0	6,0	67,7

Øvrige, herunder private ansøgere							
65		Handicapidrættens Videnscenter	-	1,3	-	-	1,3
66		Fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
67		Efterskoleforeningens stipendieordning	1,0	3,1	4,3	2,7	11,1
68	P/D	Efterregulering af anonym stofmisbrugsbehandling	-	3,3	3,3	3,3	9,9
69		Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	28,0	20,0	-	-	48,0
70	P	Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer mv.	7,6	4,6	2,6	2,6	17,4
		I alt	41,6	37,3	15,2	13,6	107,7
Omprioriteringer af fremadrettede bevillinger							
71	P	15.13.23.22 Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser	2,1	2,6	2,7	2,7	10,1
72		15.74.10.50 Dokumenterede metoder i bostøtteindsatsen for mennesker med psykiske lidelser	2,1	2,0	3,7	-	7,8
		I alt	4,2	4,6	6,4	2,7	17,9
Omprioriteringer af uforbrugte midler³⁾						Beløb (mio. kr. 2015-pl)	
73		14.51.11.10 Fremme af udvikling i almene boliger mv.					8,0
74		14.51.51.10 Tilskud til indsats i problemramte boligområder					1,1
75		14.51.51.20 Tilskud til helhedsorienteret gadeplansindsats					9,5
76		14.51.55.10 Tilskud til fraflytning i ghettoområder					3,8
77		14.61.01.10 Forebyggelse af kriminalitet i socialt udsatte boligområder					11,4
78		14.61.03.30 Indsats mod kriminalitet og forsøg med belastede skoler					0,2
79		14.51.53.10 Sociale Viceværter					1,2
80		14.61.04.10 Udmøntning af Byudvalgets forslag mv.					0,7
81		14.51.51.30 ⁴⁾ Forebyggelse af hjemløshed og udsættelser					-0,9
82		14.61.03.20 ⁵⁾ Styrkelse af frivilligt arbejde i socialt belastede områder					-0,3
83		15.11.34.10 Parrådgivning					0,4
84		15.13.22.40 Socialhistorisk projekt					0,1
85		15.13.23.22 Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser					3,8
86		15.13.23.40 Kvalificering af indsatsen for familier med handicappede børn					0,0
87		15.13.25.10 Udgifter til afholdelse af tolkning					1,5
88		15.13.25.20 Tilskud til driften af Den Nationale Tolkemyndighed					1,5
89		15.13.28.30 Uddannelse, kurser mv. for frivillige inden for det sociale felt					0,7

90	15.13.28.70 Frivillig gældsrådgivning	1,4
91	15.16.01.20 Efteruddannelse	2,5
92	15.23.07.10 Børnefamilieydelse til udsendte i 3. lande	1,4
93	15.25.11.10 Oplysningskampagner og opkvalificering af arbejdet vedr. udsatte børn og unge	0,1
94	15.64.12.10 Sociale teknologier for mennesker med funktionsnedsættelser	0,7
95	15.74.10.20 Fremrykningspuljen	11,5
96	15.74.10.50 Dokumenterede metoder i bostøtteindsatsen for mennesker med psykiske lidelser	2,3
97	15.74.15.10 Udfasning af driftstilskud til botilbud, bostøtte, væresteder mv.	2,9
98	15.74.15.30 Udvikling af bostøtte	13,8
99	15.75.09.10 Innovation og udvikling i den sociale indsats	5,5
100	15.75.09.20 Aktivt medborgerskab og frivillighedskultur	0,5
101	15.75.09.30 Frivillige organisationers virke	0,1
102	15.75.10.72 Pulje til sommerferiehjælp	0,1
103	15.75.20.20 Styrkede kompetencer hos de instanser, der møder de kriminelle børn og unge	0,0
104	15.75.20.30 Forbehandlingsprogram ang. Misbrug på sikrede afdelinger	0,2
105	15.75.20.40 Anvendelse af kognitive behandlingsprogrammer i de sikrede afdelinger og tilknyttede åbne afdelinger	0,4
106	15.75.20.70 Efteruddannelse på og evaluering af ny institutionstype	0,9
107	15.75.44.10 Styrkelse af efterværnsindsatsen	3,6
108	15.75.74.72 Satspuljeaftalen for 2013, overgangsstøtte til bevillinger, der udløber i 2012	0,1
109	15.75.74.74 Satspuljeaftalen for 2014, overgangsstøtte til bevillinger, der udløber i 2013	0,0
110	15.75.75.50 Afhjælp eller forebygge vanskeligheder for socialt udsatte grupper	0,4
111	15.77.01.31 Dialog, medborgerskab og etnisk ligebehandling	0,1
112	15.77.01.36 Aktivt medborgerskab	6,7
113	16.21.03 Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper	0,4
114	16.21.33 Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge	0,7
115	16.21.49 Kommunal indsats målrettet overvægtige børn og unge med særligt fokus på udsatte familier	0,6
116	16.21.51 Pulje til målrettet sundhedsfagligt tilbud til de hårdest belastede stofmisbrugere	3,0
117	16.21.56 Tilskud til sundhedsfremmende initiativer for unge uden for uddannelsessystemet	0,2
118	16.21.57.10 Pulje til kommunale forsøgsprojekter	0,6
119	16.21.58 Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne	0,8
120	16.51.10.10 Let tilgængelighed til akutte psykiatriske tilbud	2,9
121	16.51.10.20 Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien	21,9
122	16.51.10.40 Pulje til forsøg med "Den gode psykiatriske	1,0

afdeling"		
123	16.51.10.50 Pulje til støtte og bistand til personer med debuterende sindslidelser	0,2
124	16.51.79 Styrkelse af indsatsen for mennesker med sindslidelser	11,1
I alt		141,7

Anm.: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne medfører permanente udgifter (P) og/eller skal DUT-forhandles (D). Initiativ nr. 1, 6, 7, 34, 38, 58, 68 og 70 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen. Omprioriteringen af initiativ nr. 71 vedrører permanente midler.

- 1) Initiativet forventes fuldt indfaset i 2031 med en samlet årlig udgift på 19,0 mio. kr.
- 2) Temaet svarer til temaet *Øvrigt socialt udsatte* i den decentrale aftale om satspuljen for 2015 på sundhedsområdet. Øvrige initiativer på sundhedsområdet er opført under temaerne *Opfølgning på sociale 2020-mål* samt *Svage ældre og demens*.
- 3) Omprioriteringerne er afrundet til nærmeste hele 100.000 og opregnet til 2015-pl. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer. Det samlede beløb indbudgetteres med 0 mio. kr. i 2015, 17,2 mio. kr. i 2016, 22,2 mio. kr. i 2017 og 102,3 mio. kr. i 2018.
- 4) og 5) Der er i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter foretaget primokorrekationer på tilskudsordninger for at kunne hensætte tilsagn i indeværende finansår. Der optræder derfor optræder negative omprioriteringer i tabellen.

Bilag 1. Aftale om satspuljen for perioden 2015-2018 til psykiatrien

1. Et betydeligt løft til psykiatrien

Partierne bag satspuljeaftalen på psykiatriområdet er enige om at afsætte 2,2 mia. kr. i aftaleperioden 2015-2018 til følgende overordnede indsatsområder:

Tabel 1
Prioritering af satspuljen til psykiatri, 2015-2018

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	I alt
Prioritering af psykiatri - forår	350	725	725	400	2.200
Mere kapacitet af høj kvalitet	200	300	300	300	1.100
Flere og bedre kompetencer i psykiatrien	39	84	54	23	200
En moderne psykiatri – bedre fysiske faciliteter og rammer	100	300	300	-	700
Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien	11	11	11	17	50
Reservation til psykiatri	-	30	60	60	150

Mennesker med psykiske lidelser skal have samme ret til hurtig diagnostik, udredning og behandling af høj kvalitet, som mennesker med fysiske sygdomme, som aftalt i satspuljeaftalen for 2007 til 2010. Gode fysiske rammer og velegnede faciliteter er vigtige for behandlingskvaliteten, patienters og personalets sikkerhed og for nedbringelse af tvang, og skal derfor ses i sammenhæng med en udvidelse af behandlingskapaciteten i psykiatrien.

Aftalen sikrer 2,2 mia. kr. til en ambitiøs kapacitetsudbygning og modernisering af den regionale psykiatri, som kan løfte behandlingskvaliteten og sikre en ligeværdig indsats for psykiatriske patienter. Det giver regionerne mulighed for at ansætte op imod 500 flere medarbejdere i psykiatrien til hurtigere udredning og behandling og dermed kortere ventetid. Aftalens initiativer og målsætninger skal understøtte en kulturændring, hvor mennesker med psykiske lidelser mødes med samme ligeværd som mennesker med fysiske sygdomme.

Der vil ske en årlig monitorering af og opfølgning på aftalen, herunder regionernes realisering af aftalens overordnede målsætninger. Regionerne inddrages i en konkretisering af målene, jf. i øvrigt aftalens kapitel 10.

2. Mere kapacitet af høj kvalitet

Regeringens psykiatridvalg fastslår, at indsatsen for mennesker med psykiske lidelser så vidt muligt skal ske i nærmiljøet og med mindst mulig indgriben i den enkeltes liv. Indsatsen skal tilrettelægges mere ensartet og være af høj faglig kvalitet. Men denne udvikling skal suppleres af fokus på tilbud til dem, som fortsat har brug for indlæggelse og senge med højere tilknyttet bemanding på lukkede afdelinger.

Udviklingen i psykiatrien stiller krav om en effektiv og opfølgende ambulante behandling af god kvalitet, der bl.a. kan reducere risikoen for genindlæggelse, selvmord, misbrug og kriminalitet. Der er evidens for, at en opsøgende indsats i form af fx OPUS-teams er effektiv i forhold til nedbringelse af genindlæggelser, øget patienttilfredshed og fastholdelse i behandling.

Satspuljepartierne har i tidligere satspuljeaftaler bl.a. prioriteret udbygning af den psykiatriske kapacitet, herunder udgående og opsøgende aktiviteter, hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske lidelser og styrket retspsykiatrien.

Tidlig og hurtig behandling af sygdom er væsentlige forudsætninger for, at den enkelte kan komme sig og vende tilbage til hverdagen, og fra september 2014 indføres en udrednings- og behandlingsret i psykiatrien i ændret form. Der vil blive fulgt op på, om regionerne efterlever udrednings- og behandlingsretten både på børn, unge og voksenområdet, herunder hvordan patienterne får klar information og vejledning i forhold til at benytte andre offentlige og private tilbud.

Satspuljepartierne konstaterer, at det er uacceptabelt, hvis der er lange ventetider i det offentlige sundhedsvæsen samtidigt med, at der eksisterer kvalificeret ledig privat kapacitet. Partierne er på den baggrund enige om, at regionerne – som en integreret del af den samlede del i monitoreringen af udrednings- og behandlingsretten – skal redegøre for, hvordan de bidrager til at nedbringe ventetiderne samt overholde udrednings- og behandlingsretten, herunder ved hjælp af privat kapacitet. Regionerne skal i den sammenhæng redegøre for, at privat kapacitet har været søgt anvendt i de konkrete tilfælde, hvor udrednings- og behandlingsretten ikke har været overholdt eller, hvor der i øvrigt er problemer med lange ventetider i psykiatrien.

Øget tilgængelighed til bl.a. ambulante tilbud og akutte tilbud og udvidede åbningstider, herunder aften og weekend vil understøtte tidlig og hurtig behandling. En udbygning af behandlingskapaciteten skal bidrage til en reduktion af ventetiderne til udredning og behandling for både børn, unge og voksne.

Partierne er på den baggrund enige om, at en udvidelse af kapaciteten gør det muligt for regionerne at reducere ventetiden yderligere. Satspuljepartierne har noteret, at der med aftalen om regionernes økonomi for 2015 er enighed om at følge udviklingen i henvisningspraksis, herunder drøfte behovet for evt. faglige og organisatoriske initiativer.

En ambitiøs kapacitetsudbygning i psykiatrien skal først og fremmest bidrage til hurtigere udredning og behandling og til realisering af målsætninger om:

- Kortere ventetider
- Flere ansatte, mere tværfaglighed og bedre kompetencer
- Mere behandling af høj kvalitet
- Øget effektivitet og ressourceanvendelse
- Øget aktivitet, bedre tilgængelighed og udvidede åbningstider
- Nedbringelse af overdødelighed
- Bedre sammenhæng og færre akutte genindlæggelser
- Større sikkerhed for patienter og ansatte
- Systematisk inddragelse af patienter og pårørende

Satspuljepartierne er enige om, at en permanent og ambitiøs udbygning af psykiatrien skal sikre en større ensartethed og høj kvalitet i indsatsen for mennesker med psykiske lidelser fx gennem udbredelse af evidensbaserede metoder, kliniske retningslinjer, implementering af pakkeforløb og sammenhæng til kommunale indsatser.

Partierne er på den baggrund enige om at afsætte 200 mio. kr. i 2015 og 300 mio. kr. årligt fra 2016 og fremefter til udbygning af kapaciteten i psykiatrien med fokus på at sikre høj kvalitet i indsatsen gennem implementering af evidensbaserede metoder og nedbringelse af ventetider.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Mere kapacitet af høj kvalitet	200	300	300	300	300

Midlerne fordeles til regionerne via bloktilskuddet på sundhedsområdet. Der vil årligt blive fulgt op på udbygningen af kapaciteten i psykiatrien, og der vil blive gjort status for realisering af målsætningerne, jf. *aftalens kapitel 10*.

En langsigtet udvikling af behandlingskvaliteten i psykiatrien forudsætter udvikling af ny viden om behandling, pleje og rehabilitering. Psykiatriudvalget anbefaler, at der udarbejdes en national strategi for forskning på psykiatriområdet. Satspuljepartierne afsatte med satspuljen for 2014 17 mio. kr. over 4 år til udarbejdelse af en strategi for forskningsområdet samt til gennemførelse af forskningsprojekter på psykiatriområdet. En prioritering af forskning på psykiatriområdet vil dels forbedre kvaliteten i indsatsen og dels højne psykiatriområdets anseelse. Det vil medvirke til, at flere finder området attraktivt, og at fx læger dermed vil søge de to psykiatriske specialer. Med aftalen om fordeling af forskningsreserven i 2014 til tværgå-

ende forskningsinitiativer er der bl.a. afsat 35 mio. kr. til forskning om bedre sygdomsforståelse, herunder om psykiske sygdomme. Partierne konstaterer på den baggrund, at der er taget væsentlige skridt til styrkelse af forskningen i psykiatrien og dermed fortsat udvikling af kvaliteten i psykiatrien.

3. Flere og bedre kompetencer på psykiatriområdet

Kvalitetsudvikling hænger tæt sammen med kompetencer og kultur hos både ledelse og personale. Medarbejderne i psykiatrien er den vigtigste ressource, og personalets faglige, personlige og etiske kompetencer er afgørende for, at den samlede indsats er af høj faglig kvalitet og med patienten i centrum. Der skal arbejdes systematisk med kompetenceudvikling af alle faggrupper på psykiatriområdet med henblik på at sikre en bred, tværfaglig behandlingsindsats af høj kvalitet.

En udbygning af behandlingskapaciteten fordrer kompetenceflytning til andre personalegrupper, herunder specialuddannede sygeplejersker i psykiatri, specialuddannede psykologer, ergo- og fysioterapeuter, musikterapeuter, social- og sundhedsassistenter, pædagoger m.fl. Det skal også ses i lyset af speciallægemanglen i psykiatrien.

Kapacitetsanalyser i psykiatrien viser, at der er potentiale for opgaveflytning. En forudsætning for opgaveflytning er, at der gennemføres den nødvendige opkvalificering af de involverede faggrupper med henblik på at sikre høj kvalitet og tværfaglighed i opgaveløsningen. Opkvalificering af personalet, der sætter fokus på bl.a. systematisk inddragelse af brugere og pårørende, konflikthåndtering, kognitiv terapi mv. vil kunne forebygge tvangsansværelsen, øge sikkerheden for patienter og personale samt sikre en ensartet høj kvalitet i behandlingsindsatsen.

Kompetenceløft og tværfaglighed i psykiatrien kan rette sig mod:

- Anvendelse af fysio- og ergoterapeuter m.fl. med henblik på bl.a. øget fysisk aktivitet
- Generelle tværfaglige kompetencer hos alle faggrupper baseret på evidensbaserede metoder (indenfor fx recovery, dialog, systematisk patient- og pårørendeinddragelse o. lign.)
- Specialiserede kompetencer hos medarbejderstaben (fx vedr. konflikthåndtering og deeskalering o. lign.)
- Specialiserede kompetencer hos specifikke faggrupper (fx uddannelse af specialsygeplejersker, specialpsykologer m. fl.)

Partierne er på den baggrund enige om at afsætte 39 mio. kr. i 2015, 84 mio. kr. i 2016, 54 mio. kr. i 2017 og 23 mio. kr. 2018 til et generelt kompetenceløft af personalet i psykiatrien, herunder med fokus på særlige kompetencer til nedbringelse af tvang.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Bedre og flere kompetencer på psykiatrimrådet	39	84	54	23	-

Midlerne fordeles til regionerne via bloktilskuddet på sundhedsområdet, *jf. aftalens kapitel 10.*

4. En moderne psykiatri – bedre fysiske faciliteter og rammer

Øget kapacitet og bedre faciliteter er vigtige forudsætninger i en mere ligeværdig psykiatri, hvor der er behov for forskellige behandlingstilbud. Fælles for alle mennesker med psykiske lidelser er behovet for gode fysiske rammer, der giver mulighed for fysisk og rekreativ udfoldelse, privatliv og sociale aktiviteter. Og gode fysiske faciliteter og rammer fremmer generelt arbejdsmiljøet og sikkerheden for personalet på afdelingerne.

Gode fysiske faciliteter kan understøtte effektive patientforløb, øge patientsikkerheden og har stor betydning for patienternes tilfredshed, mindre anvendelse af tvang samt den organisatoriske og faglige kvalitet. Fysiske faciliteter og rammer er ligeledes centrale for arbejdet med en sammenhængende indsats og et bredt behandlingsperspektiv fx med fokus på motion, kreative og dagligdags aktiviteter, musikterapi mv. Samtidig viser undersøgelser, at adgang til enestuer og størrelsen på patientens stue kan have betydning for forebyggelse af anvendelsen af tvang.

Tidssvarende fysiske rammer og faciliteter er afgørende for at sikre øget ressourceanvendelse, effektive arbejdsgange og behandling af høj kvalitet.

Forbedringer i de fysiske rammer og faciliteter skal bidrage til at realisere målsætninger om:

- Bedre behandlingskvalitet, herunder mindre anvendelse af tvang, fysisk udfoldelse, tværfaglig behandling mv.
- Mere effektive arbejdsgange
- Højere sikkerhed for patienter og personale
- Færre absenteringer fra psykiatriske afdelinger
- Flere enestuer
- Flere ude- og fællesarealer til sociale og rekreative aktiviteter, færdighedstræning samt motion
- "Fælleshuse" med samling af regional behandling og den kommunale sociale indsats (som fx Psykiatriens Hus)

Satspuljepartierne er enige om, at udviklingen mod en mere moderne psykiatri forudsætter yderligere modernisering og tilpasninger af de fysiske rammer og faciliteter i psykiatrien, der kan understøtte denne aftales målsætninger.

Partierne er på den baggrund enige om, at der afsættes 100 mio. kr. i 2015 og 300 mio. kr. i 2016 og 2017 til bedre fysiske faciliteter og rammer i psykiatrien, fx til flere enestuer, bedre fælles- og udearealer til sociale og rekreative aktiviteter samt byggeprojekter i den ambulante psykiatri, som understøtter sammenhæng mellem den regionale og kommunale indsats mv.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer	100	300	300	-	-

Midlerne afsættes i en pulje til regionerne, som fordeles med udgangspunkt i bloktilskudsnøglen. Udmøntning af puljen sker på baggrund af konkrete projektansøgninger fra regionerne baseret på overordnede kriterier, jf. i øvrigt aftalens kapitel 10. Aftalte regionale anlægslofter løftes i overensstemmelse med ovenstående prioritering.

5. Målrettet fokus på sikkerhed for patienter og personale

Sikkerhed for patienter og personalet i psykiatrien, skal øges. Kapacitetsudbygningen og bedre kompetencer vil sikre flere medarbejdere og flere medarbejdere med de rette kompetencer til løsningen af opgaverne i psykiatrien. Kompetencer inden for konflikthåndtering, -afværgning og dialog vil fx kunne reducere tilspidsede situationer og forebygge udadreagerende og evt. voldelig adfærd. Undersøgelser viser, at en specialiseret indsats afværger konfliktsituationer og reducerer tvang. Moderne fysiske faciliteter og rammer kan samtidigt sikre bedre adgang til udearealer mv., og kan dermed være med til at reducere konfliktsituationer. Det er bl.a. påvist, at vold og aggression kan relateres til situationer i forbindelse med bl.a. grænsesætning og kontrol, fx afslag på anmodning om at ryge, forlade afdelingen mv.

Aftalens initiativer kan på den baggrund bidrage til et mere sikkert arbejds- og behandlingsmiljø, hvor både patienter og personale føler sig trygge. Finanslovaftalen for 2014 vedr. målsætning om halvering af tvang og 50 mio. kr. til partnerskaber med regionerne om nedbringelse af tvang, vil samtidigt bidrage til et mere sikkert og trygt arbejdsmiljø.

Der er særlige patientsikkerhedsaspekter i psykiatrien i forhold til risikoen for blandt andet selvmord, selvskadende og udad reagerende adfærd. Der skal i moderniseringen af de fysiske faciliteter og rammer være fokus på at fremme sikkerheden for patienter og personalet. Fx ved, at der i byggerierne og indretningen sikres, at genstande, der kan bruges i fx selvmordsforsøg ikke er synlige og tilgængelige. Ligesom indretning og ruminddeling kan tilrettelægges, så personalet nemt kan få overblik, og dermed har mulighed for at foregribe eventuelle farlige situationer. Herudover skal de fysiske rammer og faciliteter understøtte, at indlagte

patienter på lukkede afsnit ikke utilsigtet forlader afdelingerne bl.a. kan moderne låsesystemer på vinduer og døre bidrage til dette. Færre absenteringer vil også medvirke til kontinuitet og fastholdelse af patienten i behandling.

Der er flere initiativer i gang, der skal øge sikkerheden for personalet og patienterne i bl.a. psykiatrien. I Beskæftigelsesministeriets regi er der fokus på forebyggelse af vold mod offentlige ansatte. Der er i indsatsen fokus på tre nye initiativer med en voldsforebyggelsespakke, rejsehold og særlig tilsynsindsats vedr. psykisk arbejdsmiljø. I Socialministeriets regi er der fokus på at forebygge vold overfor ansatte og beboere på sociale botilbud for bl.a. mennesker med psykiske lidelser og socialministeren har med satspuljepartierne indledt drøftelser herom, som følges op til efteråret.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om, at der samles op på igangværende initiativer på beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet. Dette skal danne grundlag for drøftelser i satspuljekredsen til efteråret om behovet for eventuelle analyser eller vidensopsamling om, hvordan sikkerheden effektivt kan sikres i den samlede psykiatri.

6. Systematisk inddragelse af patienter og pårørende

Psykiatriudvalget peger på, at inddragelse af patienter og pårørende er med til at skabe god kvalitet i behandlingsindsatsen. Velinformerede patienter udviser bedre efterlevelse af behandling, større tilfredshed med behandlingen samt bedre behandlingsresultater. Der er samtidigt vist en sammenhæng mellem afsnit, der har høj grad af patientinddragelse, også anvender mindre tvang. Forskning viser også, at de pårørende er værdifulde samarbejdspartnere, og at information og støtte til familien kan forbedre forløbet af den psykiatriske lidelse.

Satspuljepartierne er enige om, at kapacitetsudbygningen og kompetenceudvikling af personalet skal bidrage til en mere systematisk inddragelse af patienter og pårørende, herunder fokus på børn som pårørende. Partierne afsatte med sidste års aftale 9,6 mio. kr. i perioden 2014-2017 til udvikling og implementering af et koncept for pårørendeinddragelse. Pårørendeinddragelse sikres gennem systematisk stillingtagen hertil i behandlingsplanerne.

Partierne noterer sig, at der i efteråret 2014 fremsættes forslag til ændring af lov om tvang i psykiatrien. Lovforslaget vil indeholde forslag om, at patienten i forbindelse med indlæggelsessamtalen skal høres om eventuelle præferencer i forhold til behandlingen, herunder hvis anvendelse af tvang kommer på tale. Lovforslaget indeholder endvidere forslag om, at der i indlæggelsessamtalen tages stilling til inddragelse af pårørende eller andre i patientens netværk i behandlingsforløbet. Folketingets partier vil blive indbudt til forhandlinger i forbindelse med regeringens arbejde med modernisering og ændring af psykiatriloven.

Kompetenceudviklingen kan bl.a. styrke afdelingernes patient- og pårørendeuddannelsesstilbud, og dermed understøtte patientens egen recovery. Partierne anerkender, at det samtidigt er centralt, at patienternes ret til at frabede sig, at pårørende informeres og inddrages skal respekteres.

I efteråret 2014 vil børns og unges rettigheder, når de udsættes for tvang i forbindelse med indlæggelse og behandling på psykiatrisk afdeling, blive præciseret ved ny lovgivning på psykiatrimrådet. Partierne vil sikre, at der udgives klart og let tilgængeligt informationsmateriale, så alle børn og unge kan modtage information om deres rettigheder herunder deres klage- og rådgivningsmuligheder i forbindelse med magt og tvang. Børnerådet vil blive inddraget for at sikre, at informationen formidles i en form og et sprog, der matcher målgruppen.

7. Tværfaglig indsats for børn og unge i risiko for at miste tilknytning til skole og hverdagsliv

Børn og unge med svære psykiske lidelser eller psykosociale vanskeligheder er i risiko for at miste tilknytning til skolen, netværk og dermed hverdagslivet. Risikoen øges, hvis barnet eller den unge er indlagt i børne- og ungdomspsykiatrien igennem længere tid.

Kommunen har i følge folkeskoleloven ansvaret for undervisning af alle børn – også under indlæggelse. Loven kræver et tæt samarbejde mellem afdelingens sundhedspersonale og skolens lærere.

Med satspuljeaftalen for 2014-2017 blev partierne enige om at afsætte midler til udbredelse af tværfaglige, udgående teams for børn og unge, der er i risiko for at miste tilknytning til skole og hverdagsliv. Partierne blev enige om at afsætte 5 mio. kr. i 2014 og 6 mio. kr. årligt fra 2015-2017.

Det er afgørende for barnets mulighed for tilbagevenden til et hverdagsliv og for at komme sig, at behandlingsindsatsen på de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger, spiller sammen med kommunens indsats på bl.a. folkeskoleområdet. Og, at det enkelte barn ikke "slippes" i overgangen fra indlæggelse til ambulante behandling og opfølgning i kommunerne.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om, at der er behov for yderligere at sikre kvalitet og kontinuitet i indsatsen og tæt opfølgning, når et barn udskrives fra sygehuset. Fx ved at barnet kan bevare tilknytning til skoletilbud mv. i regi af børne- og ungdomspsykiatrien i den sårbare periode lige efter udskrivelse. Partierne er på den baggrund enige om at styrke tilbuddene i børne- og ungdomspsykiatrien ved dels at øge puljen afsat med satspuljeaftalen for 2014-2017 til tværfaglige teams og dels ved at målrette puljens fokus på en bedre "brobygning" til barnets eller den unges skole fx via skoletilbud i tilknytning til afdelinger, en "inklusions-agent" mv., der i en shared care-model kan sikre denne koordinering og sammenhæng.

Partierne er på den baggrund enige om, at der afsættes yderligere 11 mio. kr. årligt i 2015 til 2017 og 17 mio. kr. i 2018 til flere tværfaglige teams i børne- og ungdomspsykiatrien med målrettet fokus på brobygning og koordination til den kommunale indsats samt skoletilbud i tilknytning til afdelingerne.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Tværfaglig indsats for børn og unge	11	11	11	17	-

Midlerne fordeles på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen.

8. Reservation af midler, der kan indgå i forhandlinger om satspuljen for 2016

Satspuljepartierne har med satspuljen for 2012 afsat henholdsvis 50 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til at ophæve den øvre aldersgrænse for let til moderat depression og 10 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til udvidelse af aldersgrænsen for angst med 10 årgange, således at den tilskudsberettigede aldersgruppe for personer med let til moderat angst omfatter de 18-38-årige. Den nuværende ordning er ikke finansieret efter udgangen af 2015.

Med satspuljeaftalen, og som opfølgning på psykiatriudvalgets anbefalinger, er der igangsat en evaluering af hele tilskudsordningen (alle 11 målgrupper) med henblik på kvalitetsudvikling af psykologordningen. Evalueringen skal bl.a. afdække målgruppeafgrænsning og evidensgrundlaget herfor, herunder om der er grundlag for at udvide ordningen til børn og unge. Som led i evalueringen vil behandlingsmulighederne for angste børn blive belyst, herunder om de er gode nok.

Evalueringen vil foreligge inden sommerferien 2015 til brug for drøftelse af ordningen i satspuljekredsen i efteråret 2015.

Satspuljepartierne er enige om, at reservere midler svarende til de nuværende udgifter til ordningen, der kan prioriteres i forhandlingerne om satspuljen for 2016. Reservationen skal ses i lyset af evalueringen af tilskudsordningen til psykologbehandling, som bl.a. vil se på grundlaget for opretholdelse af ordningen. Partierne lægger vægt på at finde en løsning for børn og unge, men er enige om, at eventuelle justeringer af ordningen bør afvente evalueringen.

Partierne er på den baggrund enige om, at der reserveres 30 mio. kr. i 2016 og 60 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til reservation af midler, der – i lyset af evalueringen af psykologordningen – kan indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2016.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Reservation til psykiatri	-	30	60	60	-

9. Retspsykiatrisk undersøgelse

Psykatriudvalget anbefaler en undersøgelse af

- lovgivningen og rammerne for fastsættelse af sanktioner
- klagemuligheder
- øget tilsyn med det lægefaglige skøn
- mulighederne for at reducere antallet af borgere, der idømmes en retspsykiatrisk foranstaltning
- om intentionen med lovgivningen bliver efterlevet, herunder i forhold til proportionalitet mellem den kriminelle handling og sanktionen

Der igangsættes i 2014 et arbejde, der skal søge at kortlægge årsagerne til stigningen i antallet af retspsykiatriske patienter og udviklingen i indsatserne.

Der nedsættes en faglig ekspertgruppe, som varetager arbejdet. Der udarbejdes med inddragelse af Justitsministeriet, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Danske Regioner og KL et kommissorium for arbejdet. Øvrige relevante parter, herunder patient- og pårørendeforeninger vil blive inddraget i processen. Resultaterne af den kommende undersøgelse kan bl.a. danne grundlag for drøftelser om evt. initiativer i satspuljekredsen i forbindelse med forhandlingerne for 2016.

10. Monitorering og opfølgning

Der skal ske en årlig monitorering og opfølgning på aftalens prioritering af psykiatrien med 2,2 mia. kr. i perioden 2015-2018.

Regionerne skal enkeltvis redegøre for den konkrete anvendelse af midlerne samt give en årlig status for realisering af de konkrete indsatser, der følger af aftalen.

Satspuljepartierne vil én gang årligt blive orienteret om regionernes udbygning af kapaciteten og realisering af målsætningerne.

Bilag 2. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2015 på beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesministeren har indgået en aftale ved de decentrale forhandlinger med arbejdsmarkedsordførerne fra Det Radikale Venstre, Venstre, Dansk Folkeparti, SF, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2015 på beskæftigelsesområdet. Med aftalen udmøntes i alt 185 mio. kr. fra satspuljen fordelt på 52 mio. kr. i 2015, 64 mio. kr. i 2016, 34 mio. kr. i 2017 og 35 mio. kr. i 2018.

Målrættede indsatser for borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Partierne er enige om at afsætte i alt 105 mio. kr. i perioden 2015-2018 til etablering af en række målrættede temapuljer for borgere på kanten af arbejdsmarkedet samt til forankringsstøtte til konkrete initiativer. Puljerne udmøntes ved efterfølgende ansøgningsrunder. Der skal i udmøntningen af puljerne tilstræbes en geografisk spredning.

Gældsrådgivning for borgere på offentlig forsørgelse. God rådgivning om privatøkonomi kan medvirke til at undgå, at borgere fastholdes på offentlig forsørgelse på grund af stor gæld. Der er afsat en pulje på 4 mio. kr. årligt i 2015–2018 til gældsrådgivning for borgere på offentlig forsørgelse. Ansøgningsberettigede er kommuner, private aktører og foreninger mv.

Indslusning på arbejdsmarkedet. Der er afsat en ansøgningspulje på 7,5 mio. kr. i 2015 og 11 mio. kr. i 2016 til initiativer, der skal understøtte udsatte gruppers kompetencer og parathed til at træde ind på arbejdsmarkedet på lige vilkår med andre – fx unge uden uddannelse, kon-tanthjælpsmodtagere, personer i fleksjob mv.

Rum til udsatte på arbejdsmarkedet. Der er afsat en pulje på 9,5 mio. kr. i 2015, 10,7 mio. kr. 2016, 5 mio. kr. i 2017 og 6 mio. kr. i 2018 til projekter, der skaber rum til fysisk og psykisk handicappede på arbejdsmarkedet. Fra puljen vil der også kunne gives støtte til projekter,

hvor fokus er på at opnå viden om og få erfaring med, hvordan psykisk udsatte kan fastholdes eller komme ud på arbejdsmarkedet.

Pulje til beskæftigelsesinitiativer for veteraner. Satspuljepartierne ønsker med aftalen at sikre en målrettet beskæftigelsesindsats for veteraner i hele landet. Der er afsat en pulje på 4 mio. kr. i 2015 og 6 mio. kr. i 2016 til nye beskæftigelsesinitiativer for veteraner. De nærmere ansøgningskriterier for puljen aftales i forligskredsen. Initiativerne skal ses i sammenhæng med forsvarsforligskredsens aftale om styrket indsats for de danske veteraner af 3. september 2014, hvori indgår støtte til sagsbehandling i forhold til ydelser, indsatser mv.

Fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder. Der afsættes en pulje på 5 mio. kr. årligt i 2015-2018, hvorfra kommunerne, private aktører og foreninger mv. kan ansøge om tilskud til ansættelse af fritidsjobambassadører. Ambassadørerne skal medvirke til at styrke fritidsjobindsatsen i udsatte boligområder gennem relevante aktiviteter.

Forankringsstøtte til eksisterende private projekter

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 9,3 mio. kr. til midlertidig forankringsstøtte til en række eksisterende satspuljeprojekter, der har udvist gode resultater og ikke har kunnet anvise finansiering uden for satspuljen. Støtten gives desuden af hensyn til projekternes planlægning i overgangsperioden til de nye ansøgningsprocedurer for satspuljen.

- Der er afsat 2 mio. kr. årligt i 2015-2016 til videreførelse af projektet om helhedsorienteret indsats for au parer i Danmark.
- Der er afsat 1,3 mio. kr. til videreførelse af projektet Handicapidrættens Videnscenter i 1. kvartal 2016.
- Der er afsat 3,1 mio. kr. til videreførelse af initiativet Sindslidende førtidspensionister tilbage på arbejdsmarkedet i 1. kvartal 2016.
- Der er afsat 0,9 mio. kr. til projektet Socialøkonomisk virksomhed Frederikshavn i 1. kvartal 2016.

Forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv.

Der er afsat samlet 80 mio. kr. til følgende konkrete forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp i kontanthjælpssystemet.

Mulighed for fritidsjob i forbindelse med særligt tilrettelagt uddannelse (STU). Der er afsat 5 mio. kr. årligt i 2015 -2018 til at sikre, at unge på uddannelseshjælp som er på særligt tilrettelagt uddannelse (STU) uden modregning kan tjene op til 24.000 kr. (før skat) pr. år. Ved bevillingens udløb skal der tages fornyet stilling til initiativets videreførelse.

Bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats. Med de gældende regler bliver enlige forsørgere på uddannelseshjælp eller SU, hvis barn/børn er anbragt uden for hjemmet, ikke betragtet som enlige forsørgere. Herved stilles enlige økonomisk dårligere end par i en tilsvarende situation. Det kan blandt andet føre til, at myndighederne oftere må foretage tvangsfjernelser frem for frivillige anbringelser med samtykke fra forældrene.

Aftalekredsen er derfor enige om at sikre, at unge enlige forsørgere (under 30 år) med et anbragt barn (børn) fremover får ret til forsørgersatsen på uddannelses- og kontanthjælp eller enlig-forsørgertillæg i SU-systemet. Det afsættes 15 mio. kr. årligt i 2015–2018 til finansiering af initiativet. Ved bevillingens udløb skal der tages fornyet stilling til initiativet.

Bevillingerne i den samlede aftale fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1

Aftale om udmøntning af satspuljen på beskæftigelsesområdet (mio. kr.)

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	I alt
1) Målrettede indsatser for borgere på kanten af arbejdsmarkedet	32	44	14	15	105
<i>Heraf</i>					
Ansøgningspulje om gældsrådgivning til borgere på offentlig forsørgelse	4	4	4	4	16
Temapulje om indslusning på arbejdsmarkedet	7,5	11			18,5
Temapulje om rum til udsatte på arbejdsmarkedet	9,5	10,7	5	6	31,2
Ansøgningspulje til beskæftigelsesinitiativer for veteraner	4	6			10
Pulje til fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder	5	5	5	5	20
<i>Forankringsstøtte:</i>					
Heraf videreførelse af projekt om støtte og rådgivning for au pairs	2	2			4
Heraf videreførelse med et kvartal af projektet Handicapidrættens Videnscenter		1,3			1,3
Heraf videreførelse med et kvartal af projektet sindslidende førtidspensionister		3,1			3,1
Heraf videreførelse med et kvartal af projektet Socialøkonomisk virksomhed Frederikshavn		0,9			0,9
2) Forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv.	20	20	20	20	80
<i>Heraf</i>					
Mulighed for fritidsjob på STU	5	5	5	5	20
Bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats	15	15	15	15	60
Forhandlingsramme	52	64	34	35	185

Bilag 3. Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2015-2018

Aftalen er ikke endelig, inden der er bekræftet en samlet satspuljeaftale som led i de centrale finanslovsforhandlinger.

Partierne bag satspuljeaftalen på sundhedsområdet er enige om at afsætte 246,5 mio. kr. i aftaleperioden 2015-2018 til følgende overordnede indsatsområder:

- Sociale 2020-mål
- Svage ældre
- Øvrigt socialt udsatte

1. Sociale 2020-mål

1.1 Øget kvalitet i alkoholbehandlingen

I satspuljeaftalen for 2014-2017 fremgår det, at satspuljepartierne i forhold til alkoholafhængighed vil drøfte den videre proces, når evalueringen af retningslinjerne for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder foreligger. Satspuljepartierne er enige om, at evalueringen bl.a. peger på, at en mere ensartet godkendelse af og tilsyn med alkoholbehandlingssteder kan medvirke til at øge kvaliteten i såvel den kommunale som den private alkoholbehandling. En øget kvalitet i alkoholbehandlingen vil være med til at hjælpe flere personer ud af deres alkoholafhængighed.

Satspuljepartierne er således enige om at inkludere alkoholområdet under Lov om Socialtilsyn, som trådte i kraft 1. januar 2014. Dette vil betyde, at ansvaret for godkendelsen af og det driftsorienterede tilsyn med alkoholbehandlingstilbuddene kommer til at ligge i de fem socialtilsyn. I de fem socialtilsyn er man specialiserede i at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud af forskellig karakter, og da der er tale om fem store enheder, sikres det, at de nødvendige faglige kompetencer er til stede.

Satspuljepartierne er enige om, at dette vil være med til at kvalitetssikre såvel kommunale som private alkoholbehandlingstilbud, hvorved borgerne vil få en større sikkerhed for, at alle godkendte behandlingssteder lever op til relevante faglige standarder og har den fornødne kvalitet i behandlingen.

Satspuljepartierne holdes orienteret om udformningen af godkendelses- og tilsynsmodellen for alkoholbehandlingsstederne.

På den baggrund afsættes der i perioden 2015-2018 27,5 mio. kr. og herefter permanent 6 mio. kr. årligt til at inkludere alkoholområdet under Lov om Socialtilsyn.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Øget kvalitet i alkoholbehandlingen	6,9	8,6	6,0	6,0	6,0

1.2 Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn

Ved satspuljeforhandlingerne for 2008 blev der i tilknytning til etablering af familieambulatorier afsat midler (4,7 mio. kr. første år og 2 mio. kr. de efterfølgende år) med henblik på at forpligte Region Hovedstaden til at etablere en telefonrådgivning (hotline) og anden formidling i regi af familieambulatoriet på Hvidovre Hospital. Hvidovre Hospital har i tilknytning hertil oprettet "Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn". Med satspuljeaftalerne for 2012 og 2014 blev der i alt afsat 6,8 mio. kr. til finansiering af videreførelse af videnscenterets rådgivningsaktiviteter i 2012, 2013 og 2014.

Satspuljepartierne er enige om, at det er hensigtsmæssigt at videreføre centrets rådgivningsaktiviteter i 2015.

På den baggrund afsættes der 2,3 mio. kr. i 2015 til videreførelse af aktiviteterne i "Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn" i 2015.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn	2,3	-	-	-	-

1.3. Styrket forebyggelse af rusmiddelskader hos børn af misbrugere - familieambulatorier

Med satspuljeaftalerne for 2007 og 2008 blev der afsat 31,5 mio. kr. årligt til etablering af regionale familieambulatoriefunktioner i alle fem regioner. Familieambulatorierne har været i drift i alle regioner siden 2011 og yder specialiseret svangreomsorg for gravide med rusmiddelproblemer og specialiseret opfølgning af børn, som i fosterlivet har været eksponeret for rusmidler.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 20,0 mio. kr. i perioden 2015-2018 med henblik på at sikre en tidlig og koordineret indsats og at styrke indsatsen over for gravide misbrugere og forebyggelsen af rusmiddelskader hos børn. Midlerne fordeles over bloktilskuddet, dog således at der forlods tages højde for, at andelen af misbrugere i behandling varierer på tværs af landet.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Styrket forebyggelse af rusmid- delskader hos børn af misbru- gere – familieambulatorier	9,0	3,6	3,7	3,7	-

1.4. En styrket indsats for unge med hashpsykoser

Der er behov for at videreudvikle tilbud til unge, der har haft en hashpsykose, så de kommer tilbage på uddannelsessporet.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der laves en ansøgningspulje, hvor offentlige/ private tilbud der hjælper unge, der har haft en hashpsykose, kan søge om støtte til videreudvikling og udvidelse af eksisterende tilbud.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 3,0 mio. kr. til finansiering af projektet i perioden 2015-2017.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En styrket indsats for unge med hashpsykoser	2,0	-	1,0	-	-

1.5. Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler

Hash er det klart mest brugte illegale rusmiddel i Danmark og var det primære problem (hovedstof) for ca. 80 pct. af de 18-24 årige, der søgte misbrugsbehandling i 2011.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der oprettes en ansøgningspulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskolerne. Formålet med puljen er at give støtte til et eller flere projekter, der kan udvikle et evidensbaseret undervisningsforløb, der kan forebygge hashmisbrug på ungdomsuddannelserne i Danmark. Erfaringerne fra projekterne skal deles på tværs af erhvervs- og produktionsskolerne.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 3,0 mio. kr. til finansiering af projektet i perioden 2015-2017.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Pulje til forebyggelse af hash- rygning på erhvervs- og produk- tionsskoler	2,0	-	1,0	-	-

1.6. Arbejdsgruppe om kortlægning af stofmisbrugsområdet

Med satspuljeaftalen for 2014 ønskede satspuljepartierne at prioritere indsatsen mod stofmisbrug gennem indførelse af et sæt nye rettigheder for personer, som ønsker at komme i

behandling. Minister for sundhed og forebyggelse har på den baggrund fremsat lovforslag med henblik på, at der fra og med 2015 indføres en ret til en lægesamtale senest inden iværksættelse af stofmisbrugsbehandlingen, en ret til at få iværksat lægelig stofmisbrugsbehandling senest 14 dage efter henvendelse til kommunen og en ret til frit valg af behandlings-tilbud i forbindelse med lægelig stofmisbrugsbehandling.

For yderligere at styrke indsatsen mod stofmisbrug er satspuljepartierne enige om, at der i regi af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse skal nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af relevante parter, herunder brugerorganisationer, fagfolk, forskere mv., der skal udarbejde en kortlægning af den samlede indsats på området. Kortlægningen skal dække 1) forebyggelse og tidlig indsats, 2) behandling, 3) skadesreduktion og 4) kontrol og retshåndhævelse. Kortlægningen skal bl.a. udarbejdes med afsæt i rapporten "*Forgiftningsdødsfald og øvrige narkotikarelaterede dødsfald i Danmark 2008-2011*", offentliggjort i efteråret 2014.

Det er vurderingen, at der rundt om i landet er forskel på kvaliteten af den stofmisbrugsbehandling, kommunerne tilbyder. Derfor skal kortlægningen belyse kvaliteten af eksisterende indsatser med henblik på, at kommunerne kan indhente inspiration og udveksle erfaringer om best practice. Desuden skal der indhentes erfaringer fra de andre nordiske lande.

Kortlægningen skal foreligge sommeren 2015, således at den kan indgå i drøftelsen af satspuljen for 2016.

2. Svage ældre

2.1. Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens

Nationalt Videnscenter for Demens blev etableret i september 2007 som et udviklingsprojekt i perioden 2007-2011 med støtte fra satspuljen og Sygekassernes Helsefond. Med satspuljeaftalen fra 2011-2014 blev der afsat i alt 8,8 mio. kr. i perioden 2012-2013 til videreførelse af centeret, og med satspuljeaftalen fra 2012-2015 blev der afsat 14,3 mio. kr. i perioden 2013-2015 til en videreførelse af videnscenteret.

Nationalt Videnscenter for Demens har dels til opgave at styrke og koordinere den sundhedsfaglige forskning i forhold til udviklingen af konkrete sundhedsfaglige behandlings- og plejetilbud på demensområdet, dels at sikre en fast forankret vidensspredning og formidling til regioner og kommuner til gavn for behandling, pleje og rådgivning af personer med demens og deres pårørende.

Satspuljepartierne er enige om, at videreførelsen af Nationalt Videnscenter for Demens er helt afgørende i forhold til at sikre et fortsat højt fokus på forskning, udvikling og formidling af viden på demensområdet i Danmark.

På den baggrund afsættes 19,2 mio. kr. i perioden 2016-2018 til en videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens	-	6,4	7,4	5,4	-

2.2. Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter

I satspuljeaftalen fra 2011-2014 blev der afsat i alt 12,8 mio. kr. til forsøg med specialiserede rehabiliteringstilbud til patienter med parkinsonsygdom.

Projektet indebærer, at parkinsonramte under sygdomsforløbet får kvalificeret behandling og støtte til at sikre optimale fysiske, psykiske og sociale forhold, så de længst muligt kan leve et normalt og aktivt liv, herunder blive længere på arbejdsmarkedet og i eget hjem. En evaluering af det igangværende projektforløb forventes at foreligge medio 2015.

Med en videreførelse af projektet i perioden 2015 – 2016 vil der blive mulighed for at opnå flere resultater med det igangværende tilbud.

Satspuljepartierne er enige om, at en forlængelse af det igangværende projekt med rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter, som dækker perioden 2011-2014, med yderligere 2 år er afgørende for, at der for alle projektets delelementer kan opnås mere viden om resultatet.

På den baggrund afsættes 6,8 mio. kr. i perioden 2015-2016 til videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter. Medio 2015 foreligger en evaluering af projektet, som kan danne baggrund for drøftelser af en evt. videreførelse af projektet i 2017 og frem.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter	6,8	-	-	-	-

2.3. Kortere ventetid til genoptræning

Hurtig igangsættelse af genoptræningsforløb understøtter omkostningseffektive patientforløb og forebygger uhensigtsmæssige genindlæggelser. Jo hurtigere det rigtige genoptræningsforløb påbegyndes, jo mere effektiv er genoptræningen, idet patientens funktionsniveau ikke forringes yderligere som følge af ventetid. Hurtig og rettidig genoptræning sikrer, at patienter opnår den bedst mulige funktionsevne og får mulighed for at leve et liv på lige vilkår med andre i den grad, det er muligt – herunder bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Hurtig start af genoptræning vil sikre, at der ikke er nogen, der kommer til at vente unødigt længe og tager dermed også hånd om de patienter, der har få ressourcer, herunder svage ældre, personer der har en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet og socialt udsatte.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der fastsættes en målsætning om en ventetid til genoptræning efter udskrivning fra sygehus på maksimalt to uger. Det skal fremgå af genop-

træningsplanen, hvis genoptræningen på baggrund af en sundhedsfaglig vurdering bør starte senere end efter 14 dage.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at der afsættes midler dels til midlertidig pukkelaflvikling og kapacitetsudbygning, dels til forbedrede kommunale arbejdsgange i forhold til modtagelsen af genoptræningsplaner fra sygehus i kommunerne. Der skal derfor i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2016 søges indgået aftale med KL om indførelsen af en målsætning om hurtigere genoptræning inden for 14 dage indenfor de afsatte økonomiske rammer, jf. nedenfor. Såfremt der ikke opnås enighed med KL herom, føres de afsatte midler tilbage til satspuljen.

På den baggrund afsættes der 6,9 mio. kr. i 2015, 36 mio. kr. i 2016 og 27 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til indfasning af hurtig genoptræning i kommunerne. Midlerne overføres til det kommunale bloktilskud.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Kortere ventetid til genoptræning	6,9	36,0	27,0	27,0	-

2.4. En værdig død - modelkommuneprojekt

Mange danskere dør på sygehusene, selvom de ønsker at dø i eget hjem. Det gælder særligt ældre, som på grund af palliative behov indlægges på sygehusene i den sidste tid. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte en pulje til projekter, der kan styrke den palliative indsats i kommunerne. Det kan fx være udvikling af initiativer eller indsatser på området, som andre kommuner kan lære af, eller målrettet kompetenceudvikling af det sundhedsfaglige personale i kommunerne, der varetager palliative opgaver. Formålet er at give flere patienter et bedre forløb i de sidste dage af deres liv.

Projekterne kan bl.a. trække på viden og erfaringer fra hospice og fra sygehusenes udgående palliative teams, fx eksisterende uddannelsesinitiativer.

På den baggrund afsættes 14 mio. kr. i perioden 2015-2018 til en pulje til at styrke den palliative indsats i kommunerne.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En værdig død - modelkommuneprojekt	7,6	-	6,4	-	-

Puljen kan søges af kommuner, som ønsker at udvikle indsatser eller kompetencer på området. Der forudsættes som udgangspunkt afsat midler til en kommune pr. region.

3. Øvrigt socialt udsatte

3.1. Seksuel og reproduktiv sundhed

Der er i de senere år opnået gode resultater vedrørende seksuel sundhed, hvor der er set et fald i antallet af aborter hos de yngre piger, teenagegraviditeter, klamydia og kondylomer.

Satspuljepartierne er derfor enige om at videreføre den brede forebyggelsesindsats i forhold til seksuel og reproduktiv sundhed for unge og at understøtte kommunernes indsatser herfor. Hermed sikres, at den hidtidige indsats og de opnåede resultater på området kan fastholdes og forankres på minimum samme niveau i 2016.

De foreslåede initiativer nedenfor er en videreførelse af eksisterende initiativer i regi af foreningen Sex og Samfund:

- **Sexlinien:** Informations- og rådgivningslinje til unge, som sikrer unge en let og kvalificeret adgang til information om seksualitet, prævention, aborter, seksygdomme og andre emner i forhold til fremme af seksuel sundhed.
- **Kampagne: Kun med kondom.** Gennemførelse af lokale aktiviteter i forbindelse med "Kun med Kondom"-kampagnen med fokus på at udarbejde konkrete tilbud og forslag, som de enkelte kommuner kan tilslutte sig og gennemføre. Der skal endvidere sikres støtte til involvering af andre lokale aktører som foreninger, uddannelsesinstitutioner og private aktører.
- **Kampagne: Uge Sex.** Kampagnen 'Uge Sex' skal bidrage til en generel prioritering af seksualundervisningen i folkeskolen fra 0.-9. klasse.
- **Fagligt netværk for seksuel sundhed.** Fagligt netværk for seksuel sundheds aktiviteter med henblik på at styrke og kvalificere den forebyggende indsats i kommunerne. Der vil her være fokus på faglig videndeling, støtte og rådgivning til kommunerne i forhold til at fremme seksuel sundhed.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 5,3 mio. kr. i 2016 til finansiering af ovennævnte initiativer.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Sexlinien	0,0	2,0	0,0	0,0	-
Kampagne: Kun med Kondom	0,0	1,2	0,0	0,0	-
Kampagne: Uge Sex	0,0	1,6	0,0	0,0	-
Fagligt netværk for seksuel sundhed	0,0	0,5	0,0	0,0	-
I alt	0,0	5,3	0,0	0,0	-

3.2. Forebyggelse af HIV

Der er behov for at fastholde og udvikle eksisterende initiativer, der tilbyder potentielt hiv-positive at blive testet hurtigt efter, at de kan være blevet smittet eller er kommet til landet, da det er det ubehandlede mørketal, der i disse år driver hiv-smitten videre.

Satspuljepartierne er derfor enige om at støtte et forslag til ekstraordinær forebyggelse af hiv ved hjælp af flere test i Danmark i regi af AIDS-Fondet. Formålet er hurtigt at teste hiv-personer efter, at de er blevet smittet med hiv, og at få dem rettidigt i behandling og rådgivning, så de ikke bliver syge og samtidig sikrer, at de reelt ikke vil være smitsomme. Det vil betyde en nedbringelse af det såkaldte hiv-mørketal. Satspuljepartierne er enige om at give støtte til anonyme hivtest og test for øvrige relevante seks sygdomme samt opsøgende national test-forebyggelse i målgruppens nærmiljøer og i storbyområdet. Derudover gennemføres en anti-stigmakampagne målrettet den generelle befolkning samt en dokumentation af metoden for at sikre den fortsatte kvalitetsudvikling af forebyggelsesarbejdet.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 6,0 mio. kr. til finansiering af projektet i perioden 2015-2018.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Forebyggelse af HIV	3,1	-	2,9	-	-

3.3. Evaluering af Livslinien

Livslinien har igangsat en udvidelse af åbningstiden, der inden for knap 2 år vil opbygge deres kapacitet til at drive 24-timers selvmordsforebyggende døgnrådgivning.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en ekstern evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning. Dette for at tilstræbe at natåbningen også kan fortsætte i 2016, hvis det viser sig at have en god effekt. Evalueringen tilrettelægges og gennemføres i samarbejde med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold.

På den baggrund afsættes 0,5 mio. kr. i 2015 til en evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Evaluering af Livslinien	0,5	-	-	-	-

3.4. En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser

Regeringens psykiatriudvalg har påpeget, at en særlig udsat, men ofte tavs, gruppe af pårørende er børn af forældre med en psykisk lidelse. Børn og unge, hvis forældre rammes af en psykisk lidelse, oplever ofte, at deres livssituation er meget utryk, og deres evne til at holde

deres bekymring skjult, af hensyn til deres forældre, betyder, at der for sjældent bliver reageret tidligt på deres utryghed og begyndende mistrivsel.

Særligt for denne gruppe gør forholdet mellem at være en ressource og i risiko for selv at mistrives eller udvikle en psykisk lidelse en forebyggende og inddragende indsats nødvendig.

Satspuljepartierne er enige om, at det er afgørende, at børn og unge får aldersrelevant information om forældrens psykiske lidelse, herunder får tilstrækkelig indsigt i den psykiske lidelses årsag og fremtrædelsesform. Samtidig er det vigtigt, at der sker en konkret vurdering af, om barnet eller den unge har brug for støtte i en hverdag præget af psykisk sygdom.

I dag findes der tilbud om børne- og familiesamtaler flere steder, som er knyttet til behandlingen i den regionale psykiatri. Med forslaget lægges der op til at tilbyde børn og unge af psykisk syge forældre systematiske børne- og familiesamtaler i forbindelse med forældres ind- og udskrivning i psykiatrien og undervejs i behandlingsforløbet. Formålet er at opspore eller helt undgå mistrivsel hos barnet, som måtte opstå i forbindelse med forældres sygdomsforløb.

Der lægges vægt på, at de projekter, der opnår midler fra puljen, bygger videre på allerede eksisterende initiativer og erfaringer fra lignende projekter som f.eks. brugen af evidensbaseret pårørendeuddannelse for børn og unge, herunder psykoedukation.

Forslaget skal ses i forlængelse af det arbejde der blev tildelt midler med sidste års satspuljeaftale for 2014-2017, vedrørende udarbejdelse af planer for inddragelse af pårørende i kommuner og regioner, herunder børn som pårørende.

På den baggrund afsættes 9,0 mio. kr. i 2015-2018 til tilbud om systematiske familie- og børnesamtaler i forbindelse med forældres ind- og udskrivning i psykiatrien og undervejs i behandlingsforløbet. Formålet er at forebygge, at børn med psykisk syge forældre udvikler mistrivsel og på sigt egne psykiske vanskeligheder.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser	4,2	-	4,3	0,5	-

3.5. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger

I alle regioner findes frivillige akuthjælperordninger, som kan give patienten den første, livreddende indsats i tilfælde af fx hjertestop, indtil ambulancen når frem. Region Syddanmark er ved at etablere et IT-system, som understøtter, at akuthjælperne kan disponeres på linje med ambulancer via en sikret applikation på akuthjælperens telefon.

Satspuljepartierne er enige om, at akuthjælperordninger udgør et vigtigt supplement til den øvrige præhospitale beredskab, og at IT-understøttelse kan sikre, at udkaldene sker så hurtigt og ensartet som muligt. Med afsæt i de erfaringer, som Region Syddanmark vil gøre sig

de næste to år, ønsker satspuljepartierne at fremme udbredelsen af IT-understøttede akuthjælperordninger til de øvrige regioner.

På den baggrund reserveres 1,5 mio. kr. i 2015 til anvendelse i 2016 og 2017 til fremme af udbredelsen af IT-systemer, der kan understøtte regionernes akuthjælperordninger.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	-

3.6. Tilskud til psykologbehandling

Regeringens psykiatriudvalg har anbefalet, at hele psykologordningen gennemgås med henblik på en faglig vurdering af relevante målgrupper, kriterier for henvisning og tidsbegrænsning. Denne evaluering er finansieret med satspuljeaftalen for 2012-2015 og foretages i regi af Sundhedsstyrelsen.

Med den ekstraordinære satspuljeaftale på psykiatriområdet fra juni 2014 blev der reserveret 150 mio. kr. over 3 år, som kan indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2016 og anvendes i lyset af evalueringen af psykologordningen.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte en yderligere reserve på 14,5 mio. kr. til at følge op på evalueringen med henblik på at kunne dække en eventuel udvidelse af aldersgruppen for patienter med angstlidelser.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Tilskud til psykologbehandling (reserve)	-	4,9	4,8	4,8	-

3.7. Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj

Mange af de ambulancekørsler, som disponeres til socialt udsatte grupper og hjemløse via 1-1-2, har ofte en social karakter snarere end en sundhedsfaglig.

Satspuljepartierne ønsker derfor at støtte afprøvningen af et socialt udrykningskøretøj i hovedstadsområdet, der er bemandet med en kommunal medarbejder med socialfaglige kompetencer og fx en paramediciner. Det sociale udrykningskøretøj vil kunne aflaste det præhospitale beredskab, udgøre et kvalitetsløft i forhold til målgruppen og yde en opsøgende og forebyggende indsats.

Det er vigtigt, at det sociale udrykningskøretøj er integreret tæt med regionens og kommunens øvrige tiltag for målgruppen samt det øvrige præhospitale beredskab. Det forudsættes derfor, at såvel region som kommune medfinansierer projektet.

På den baggrund afsættes en pulje på 5 mio. kr. i perioden 2015 - 2016 til afprøvning af et pilotprojekt med et socialt udrykningskøretøj i hovedstadsområdet.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj	2,7	2,3	-	-	-

3.8 Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn

Uhelbredeligt syge børn og deres familier er i en meget svær situation. Det handler både om den sidste tid i den terminale fase og i tiden, mens sygdommen præger barnet og familien, og hvor der kan være behov for aflastning og støtte.

Partierne har noteret sig, at der kan være et behov for indsatser, som særligt tilgodeser familierne til uhelbredeligt syge børn som en aflastning og/eller rekreation undervejs i et sygdomsforløb. Partierne er derfor enige om at afsætte en pulje på 12 mio. kr. til en forsøgsordning med aflastningspladser til familier med uhelbredeligt syge børn. Puljen kan søges af institutioner, som ønsker at udbyde aflastningstilbud med et sundhedsfagligt indhold. Henvissningskriterier, opholdslængde, krav til sundhedsfaglighed, medfinansiering mv. vil blive fastlagt i forbindelse med puljeudbuddet.

Der sigtes som udgangspunkt på at fordele puljen til én institution med henblik på at sikre et tilstrækkeligt robust fagligt indhold.

På den baggrund afsættes en pulje på 12 mio. kr. i 2015 til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn	12,0	-	-	-	-

4. Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2015-2018

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	I alt
1. Sociale 2020-mål	22,2	12,2	11,7	9,7	55,8
1.1. Øget kvalitet i alkoholbehandlingen (P)	6,9	8,6	6,0	6,0	27,5
1.2. Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn	2,3	-	-	-	2,3
1.3. Styrket forebyggelse af rusmiddelskader hos børn af misbrugere - familieambulatorier	9,0	3,6	3,7	3,7	20,0
1.4. En styrket indsats for unge med hashpsykoser	2,0	-	1,0	-	3,0
1.5. Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler	2,0	-	1,0	-	3,0
1.6. Arbejdsgruppe om kortlægning af stofmisbrugsområdet	-	-	-	-	-
2. Svage ældre	21,3	42,4	40,8	32,4	136,9
2.1. Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens	-	6,4	7,4	5,4	19,2
2.2. Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter	6,8	-	-	-	6,8
2.3. Kortere ventetid til genoptræning	6,9	36,0	27,0	27,0	96,9
2.4. En værdig død - modelkommuneprojekt	7,6	-	6,4	-	14,0
3. Øvrigt socialt udsatte	24,0	12,5	12,0	5,3	53,8
3.1. Seksuel og reproduktiv sundhed	-	5,3	-	-	5,3
3.2. Forebyggelse af HIV	3,1	-	2,9	-	6,0
3.3. Evaluering af Livslinien	0,5	-	-	-	0,5
3.4. En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser	4,2	-	4,3	0,5	9,0
3.5. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	1,5
3.6. Tilskud til psykologbehandling (reserve)	-	4,9	4,8	4,8	14,5
3.7. Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj	2,7	2,3	-	-	5,0
3.8. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn	12,0	-	-	-	12,0
I alt	67,5	67,1	64,5	47,4	246,5

5. Administration mv.

Af bevillingen til de nævnte indsatsområder kan der reserveres op til 3 % til administration mv. (heraf 2/3 til lønsum). Det reelle træk på de pågældende puljer opgøres ved årets ud-

gang som de faktisk afholdte administrationsomkostninger, jf. Økonomistyrelsens vejledning.

6. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Bilag 4. Aftale om udmøntning af satspuljen på børne-, ligestillings-, integrations- og socialområdet 2015-2018

Partierne bag satspuljeforliget, Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har den 29. oktober 2014 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2015 for børn, ligestilling, integration og det sociale område.

Aftalen i hovedtræk:

Behandlingstilbud til børn og unge fra familier med stof- eller alkoholmisbrug

Satspuljepartierne er enige om at sikre udbredelsen af et landsdækkende behandlingstilbud til børn og unge under 25 år, der er belastede af en opvækst i familier med stof- eller alkoholproblemer, herunder børn og unge, som har mistet misbrugende forældre. Indsatsen omfatter gratis rådgivnings- og samtaletilbud, og der tilbydes individuelle forløb og gruppeforløb alt efter, hvad der fagligt vurderes at gavne barnet eller den unge bedst. Der afsættes 124,0 mio. kr. fra 2016-2018 til et landsdækkende behandlingstilbud. Fra 2018 og frem afsættes 70,0 mio. kr. årligt som en permanent bevilling til en ansøgningspulje.

Styrkelse af plejefamilieområdet – herunder udbredelse af familierådslagning og netværksanbringelser

Børn og unge, der er anbragt, har behov for en nær og stabil relation til omsorgsfulde voksne. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 80,7 mio. kr. over fire år til en målrettet indsats, der understøtter plejefamilieområdet gennem: 1) stabilitet i anbringelsen, 2) styrkelse af netværksplejefamilier og 3) styrkelse af det faglige miljø omkring plejefamilier. Helt konkret fremsættes der lovforslag, der flytter afgørelseskompetencen fra forvaltningen til Børn- og ungeudvalget i sager, hvor den unge og forældrene ikke vil samtykke til flytningen. Lovforslaget sætter desuden alderen for samtykke fra barnet ned fra 15 år til 12 år og styrker rådgivning og vejledning til netværksplejefamilier samt plejefamilier, der har adopteret deres plejebarn. Herudover igangsættes der en række centrale initiativer, som styrker det faglige miljø omkring plejefamilierne. Derudover styrkes udbredelsen af familierådslagning og arbejdet med netværksplejefamilier med fokus på netværkets ressourcer. Desuden etableres et kommunalt netværk for ledere på plejefamilieområdet, og kommunale modeller for vederlag til

plejefamilier udbredes. Som en del af initiativet vil Socialstyrelsen udarbejde en status på kommunernes brug af familierådslagning.

Efterværn og støtte til nuværende og tidligere anbragte børn og unge samt undersøgelse af efterværn

Overgangen til voksentilværelsen for tidligere anbragte børn og unge kan ofte være særlig svær, idet de mange gange mangler et personligt netværk og må klare udfordringerne på egen hånd eller med den støtte fra myndighederne, som de har til rådighed. Satspuljepartierne er enige om at afsætte samlet 97,3 mio. kr. til en helhedsorienteret indsats, som kan bidrage til, at nuværende og tidligere anbragte børn og unge får udvidet kontakt med jævnaldrende børn og unge med nogle af de samme erfaringer som dem selv eller med ressourcerstærke voksne som fx venskabsfamilier eller frivillige støttepersoner. Der udmøntes en ansøgningspulje på 54,0 mio. kr. i 2015. I forbindelse med ansøgningspuljen igangsættes en grundig forløbsundersøgelse, der skal give viden om kommunernes praksis på området, samt de unges egne ønsker til efterværn. Herudover opsamles erfaringerne på de igangsatte projekter. På den baggrund vil satspuljepartierne i 2017 drøfte efterværnsområdet, blandt andet i lyset af de indhentede erfaringer, med henblik på udmøntningen af de resterende 37,3 mio. kr. i 2018.

Et liv uden vold – Styrket indsats over for voldsramte

Satspuljepartierne er enige om at sikre en målrettet indsats over for mennesker, som udsættes for vold fra deres allernærmeste. Voldsramte får både fysiske og psykiske mén, og i voldsramte familier er der overhængende risiko for, at volden får negative konsekvenser for barnets udvikling. Formålet med indsatsen er at udvide og styrke familierådgivningen på kvindekrisecentre, styrke overgangen fra kvindekrisecentre til selvstændig tilværelse samt give ambulant rådgivning og sociale indsatser til voldsramte og voldsudøvere. På den baggrund udvides målgruppen for familierådgivning, og det præciseres, at rådgivning skal igangsættes tidligere. Derudover styrkes overgangen fra kvindekrisecentre til selvstændig tilværelse gennem en udvikling af intensiv og individuel støtte til den enkelte kvinde i overgangen fra kvindekrisecentre til selvstændig tilværelse, herunder støtte vedr. bolig, økonomi, sundhedsvæsen, uddannelse eller beskæftigelse samt skole eller dagtilbud. Endelig iværksættes der forsøg med ambulant rådgivning og sociale indsatser til voldsudsatte og voldsudøvere med henblik på at forebygge og minimere voldens skadevirkninger. Indsatsen kan ske både før og efter et eventuelt ophold på krisecentre og vil kunne medvirke til, at der ikke er behov for et ophold på et kvindekrisecentre. Der afsættes 87,6 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Midlertidige overgangsboliger til unge hjemløse og akutte overnatningstilbud

Der er behov for en målrettet indsats over for udsatte unge hjemløse. Satspuljepartierne afsætter derfor midler til etableringen af midlertidige overgangsboliger til de mest udsatte unge hjemløse, som har behov for en struktureret og individuel støtte til på sigt at få de samme muligheder for at få et godt og trygt liv med bolig, uddannelse og beskæftigelse som andre unge. Opholdet i boligen er ikke en permanent boligløsning, men kan være afgørende for at få etableret kontakten med de unge og dermed få igangsat den rette helhedsorienterede indsats, således at de unge støttes i at komme ud af hjemløshed og få en hverdag på egne præmisser. Satspuljepartierne afsætter desuden midler til akutte overnatningstilbud for hjemløse med en videreførelse af nødovernatningspuljen på 6,7 mio. kr. i 2015 og en bevil-

ling til Kirkens Korshærs Natcafé på 1½ år på 5,6 mio. kr. Der afsættes over fire år 30,7 mio. kr. til den samlede indsats.

Styrket indsats til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke den sociale forebyggelsesindsats over for både børn, unge og voksne, som er i risiko for radikaliserings. Radikaliserings skal forebygges for at undgå, at borgere bliver radikaliseret og rekrutteret til ekstremistiske miljøer og dermed risikerer at blive socialt marginaliserede, vende samfundet ryggen og i sidste ende eventuelt udgøre en sikkerhedsstrussel. Satspuljepartierne er enige om, at en social forebyggelse og tidlig indgriben er et vigtigt element i indsatsen over for radikaliserings og ekstremisme, men den tidlige forebyggende sociale indsats kan ikke stå alene. Hvis en person er motiveret til at deltage i væbnede konflikter i udlandet eller vender tilbage til Danmark efter deltagelse i væbnede konflikter, skal der andre indsatser til.

Der afsættes en økonomisk ramme på i alt 60,9 mio. kr. til indsatsen. Heraf afsættes 43,9 mio. kr. til den sociale forebyggende indsats, og derudover afsættes 17,0 mio. kr. til udmøntning af initiativer inden for satspuljens formål vedrørende exit-indsatser, indsatser over for personer, der har afsonet straf for ekstremistiske handlinger samt PET's outreach. Udmøntningen af de 60,9 mio. kr. sker med udgangspunkt i regeringens udspil til satspuljeforhandlingerne, dvs. inden for temaerne: 1) styrket kommunal indsats og opkvalificering af fagfolk, 2) nye værktøjer til forebyggelse af radikaliserings, 3) mobilisering af civilsamfund og lokalmiljøer. Den nærmere udmøntning aftales mellem satspuljepartierne, justitsministeren og socialministeren og ses i sammenhæng med regeringens lovforslag om ændring af pasloven og udlændingeloven.

Svage ældre og demens

Satspuljepartierne er enige om at styrke indsatsen for ældre med demens. Der afsættes 102,2 mio. kr. til en samlet indsats, der sikrer, at flere plejeboliger indrettes demenssegnet, giver en mere målrettet pleje af demente, uddanner demensnøglepersoner på plejeboliger og sikrer aflastning af pårørende til demente i egen bolig. Den styrkede indsats for ældre med demens skal ses i sammenhæng med den styrkede indsats på sundhedsområdet.

Udvikling af bedre rammer om det gode måltid for ældre

Rigtig mange ældre modtager madservice enten i eget hjem eller på plejehjem. De ældre kan have meget forskellige funktionsbegrænsninger og behov. Fælles for dem er, at de har brug for god og nærende kost, som både giver dem energi og bedre livskvalitet. Et godt måltid er for mange af disse ældre en af dagens vigtigste begivenheder. Omgivelserne og rammerne omkring serveringen og anretningen har stor betydning for, om måltidet bliver en positiv og stimulerende oplevelse. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 11,0 mio. kr. over tre år til at udvikle bedre rammer om det gode måltid for ældre.

Nye veje til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap

Kommunernes mulighed for at iværksætte og afprøve nye initiativer rettet mod samvær og aktiviteter for mennesker med handicap skal styrkes. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 39,4 mio. kr. til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap. De nye initiativer

skal være et supplement til de socialpædagogiske indsatser, som kommunerne skal levere som en del af deres kerneydelse.

Styrket fagligt niveau blandt udsatte børn i folkeskolen

En god uddannelse er en vigtig forudsætning for, at udsatte børn og unge kan bryde den sociale arv. Fundamentet for en god uddannelse lægges i folkeskolen, så satspuljepartierne afsætter derfor 35,6 mio. kr. over fire år til at forbedre det faglige niveau i dansk og matematik hos de deltagende udsatte børn og unge, så de i højere grad får de nødvendige kompetencer til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Helt konkret afprøves skoleunderstøttende indsatser uden for undervisningen og skolerettede indsatser i undervisningen. Der vil være en systematisk opsamling af resultaterne i initiativet med henblik på, at virkningsfulde indsatser og metoder kan implementeres i praksis.

Styrket indsats til forebyggelse af vold på botilbud

En række tragiske sager har vist et behov for en styrket indsats til forebyggelse af vold på botilbud. Formålet med initiativet er at sikre, at beboere og medarbejdere på botilbud kan føle sig trygge og blive bedre til at forebygge og håndtere voldelig adfærd. Gennem et systematisk fokus på forebyggelse af vold og en mere systematisk risikovurdering skal borgernes egenmestring styrkes i kombination med, at medarbejderne bliver bedre til at håndtere situationer, hvor borgere udviser tegn på voldelig adfærd. Satspuljepartierne afsætter 15,5 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 65,1 mio. kr. til en ny handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Hertil kommer 10,9 mio. kr., der blev afsat i aftalen om satspuljen for 2014. Menneskehandel er en grov krænkelse af den enkeltes fundamentale ret til at bestemme over egen krop og eget liv. Den nye handlingsplan bygger videre på erfaringerne fra de tidligere handlingsplaner og sætter fokus på, at menneskehandel forebygges i Danmark og internationalt, ofre for menneskehandel opsøges og identificeres, ofre for menneskehandel tilbydes en ensartet og koordineret støtte samt at bagmænd identificeres og retsforfølges.

Konflikthåndtering som forebyggelse – Når forældre skilles

Der har igennem årene været en stigende tendens til, at myndighederne involveres ved skilsmisse og samlivsophævelse, og i nogle tilfælde flere gange i den enkelte familie. Konsekvensen er, at børn i årevis kan befinde sig i et konfliktfelt mellem forældrene. Satspuljepartierne er enige om at begrænse belastningen af børn ved skilsmisse og samlivsophævelse, at styrke forældres evne til samarbejde og konflikthåndtering, at minimere antallet af gengange i systemet og få en større viden om effekterne af konflikthåndtering. Satspuljepartierne afsætter derfor 48,8 mio. kr. over fire år til et forsøgsprojekt med forebyggelse af konflikter ved skilsmisse og samlivsophævelse i to af statsforvaltningens afdelinger.

Styrket indsats til unge der flygter fra tvangsægteskaber eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 24,0 mio. kr. over tre år til en styrket indsats til unge, der flygter fra tvangsægteskaber eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter. Der afsættes midler til en videreførelse af det sikrede botilbud R.E.D, som udvides med en ekstra

udslusningslejlighed. Samtidig etableres et nyt sikret botilbud i Jylland. Det nye botilbud vil indeholde døgnpladser til enlige og par, samt en udslusningsbolig.

Videreførelse af Tilgængelighedspuljen

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 32,0 mio. kr. til en videreførelse af puljen til tilgængelighedsforanstaltninger i eksisterende offentligt byggeri med en borgerrettet servicefunktion (Tilgængelighedspuljen). Tilgængelighedspuljen skal medvirke til fortsat at øge tilgængeligheden i den eksisterende bygningsmasse, således at borgere med handicap kan deltage i aktiviteter i lighed med andre borgere. Puljen kan også medvirke til at øge tilgængeligheden på sundhedsområdet i det omfang, projekterne lever op til puljens formål.

Styrkelsen af indsatsen for unge og voksne med ADHD og udbredelse af forældreprogrammer

Satspuljepartierne er enige om at styrke indsatsen for unge og voksne med ADHD og lignende vanskeligheder. Der afsættes 12,7 mio.kr. over fire år til oversættelse og afprøvning af et engelsk metodeprojekt, som har god dokumenteret effekt. Målet er at styrke unge og voksne med ADHD og lignende vanskeligheders mestring og forebygge svære sociale problemer for derigennem at sikre en højere livskvalitet for den enkelte. Ligeledes afsættes der 16,0 mio.kr. til udbredelse af forældreprogrammer, som styrker indsatsen over for udsatte børn og unge.

Styrket sprogindsats for 0-2 årige i dagtilbud

Et godt og nuanceret sprog er en af de væsentligste nøgler, når børn skal indgå i relationer med andre børn og voksne, løse konflikter og danne venskaber. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 11,0 mio. kr. over fire år til at styrke 0-2 årige børns sproglige udvikling, så børnene allerede i vuggestuen og dagplejen udvikler alderssvarende dansksproglige kompetencer. Der laves forsøg i daginstitutioner og dagplejere med udgangspunkt i udvalgte pædagogiske aktiviteter, som fremmer små børns sproglige udvikling.

Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud

Udsatte børn og unge klarer sig dårligere i uddannelsessystemet end deres jævnaldrende. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 10,6 mio. kr. over fire år til at styrke overgangen fra dagtilbud til skole for udsatte børn. Formålet med indsatsen er at styrke de 4-6 årige udsatte børns sproglige, sociale, naturfaglige og kognitive kompetencer gennem målrettede pædagogiske før-skole-aktiviteter.

Alternative idrætsformer for børn og unge

En række børn og unge passer ikke ind i foreningsidrættens tilbud og har brug for alternativer. Gadeidræt har et potentiale til at få flere børn og unge, herunder særligt udsatte børn og unge, til at bevæge sig og dermed blive mere aktive. Satspuljepartierne afsætter derfor 6,5 mio. kr. over tre år til gadeidræt.

Lektier online – til børn og unge med særlige behov

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 6,5 mio. kr. over tre år til Lektier Online. Lektier Online styrker primært de faglige kompetencer hos børn og unge med særlige behov i 6.-10. klasse. Lektiehjælpen tilbydes online af lektiehjælpere på tidspunkter, hvor eleverne har mest brug for den, og eleverne har mulighed for at være anonyme.

Brug for alle unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 28,0 mio. kr. over fire år til Brug for alle unge. Brug for alle unge har til formål at understøtte, at en større andel af de ikke uddannelsesparate unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. Målgruppen for indsatsen er primært unge i grundskolens udskoling, men unge som har forladt folkeskolen, og som endnu ikke har påbegyndt en ungdomsuddannelse kan også omfattes af indsatsen. Brug for alle unge samarbejder med Ungdommens Uddannelsesvejledning og udvikler og afprøver udvalgte erfaringsbaserede metoder og koncepter i den fokuserede vejledningsindsats.

Børn af fængslede og deres familier

Børn af indsatte er ofte i en meget vanskelig situation. Satspuljepartierne er enige om, at afsætte 24,4 mio. kr. over fire år med henblik på at understøtte relationen mellem indsatte og deres børn. Initiativet indebærer støtte af transportudgifter til børn af indsatte og styrker de indsatte i forælderrollen gennem samtaler og gruppeforløb. Endelig etableres et familiehusholdning med hjælp til de familier, der skal genoptage familielivet efter endt afsoning.

Idræt for personer med særlige behov

Satspuljepartierne er enige om at sikre, at udsatte grupper, samt personer med særlige sociale behov, har mulighed for at dyrke idræt eller motion. Der afsættes 12,0 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Forlængelse og supplement til læringskonsulenternes inklusionsindsats

Formålet med læringskonsulenternes inklusionsindsats er at understøtte, at der skabes fælles inkluderende læringsrum for alle børn og unge, hvor alle får et fagligt udbytte, og sikre inklusion af børn og unge gennem tværgående forebyggende indsatser samt sikre, at pædagoger og lærere får adgang til de rette kompetencer og værktøjer. Læringskonsulenterne tilbyder rådgivning, kompetenceudvikling og understøttelse af konkrete aktiviteter til landets kommuner, dagtilbud, fritidstilbud og skoler. Satspuljepartierne afsætter 40,0 mio. kr. over to år til indsatsen.

Implementering og opfølgning på kommende reform af servicelovens voksenbestemmelser

For at sikre, at en kommende reform af servicelovens voksenbestemmelser fører til en bedre sagsbehandling og en mere helhedsorienteret indsats for borgerne er det vigtigt, at der afsættes midler til implementering og opfølgning. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 7,8 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Udviklingspuljer

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 48,0 mio. kr. over 2 år til tre udviklingspuljer. Formålet med udviklingspuljerne er at støtte såvel nye, som eksisterende indsatser på social- og integrationsområdet, som udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører.

1. *Udviklingspulje målrettet projekter for socialt udsatte grupper og fremme af integration:* Det er puljens mål, gennem støtte til konkrete projekter, at fastholde og styrke den rolle NGO'er og frivillige organisationer mv. har i forhold til udvikling og afprøvning af nye ideer, tilgange og metoder til at skabe en bedre social indsats blandt særligt udsatte grupper. Projekterne kan være målrettet mennesker med handicap, udsatte og sårbare ældre, udsatte børn og unge og socialt udsatte voksne og/eller målrettet integrationsfremmende initiativer. Der afsættes 20,0 mio. kr. i puljen i 2016.

2. *Pulje til inklusionsprojekter for børn med handicap:* Puljen har til formål at støtte projekter, som styrker børn med handicaps inklusion i skole- og fritidsliv. Projekterne kan fx gennem partnerskaber med aktører på forskellige områder etablere konkrete tilbud til børnene og deres familier, herunder inddrage andre børn og familier i indsatsen med henblik på at skabe netværk og sikre inklusion af gruppen af børn. Der afsættes 18,0 mio. kr. i puljen i 2015.

3. *Pulje til rådgivnings- og samværstilbud til mænd i krise:* Puljen har til formål at støtte projekter i frivillige organisationer mv., som er målrettet mænd i krise fx efter samlivsophør og fyring. Projekter kan bl.a. tilbyde mænd i krise rådgivning, netværksaktiviteter, mulighed for samvær med egne børn og samtale- og selvhjælpsgrupper. Puljen kan også anvendes til etablering og drift af midlertidige bomuligheder. Det er et krav, at målgruppens problemer samt metoden for indsatsen beskrives, og at der udarbejdes en klar målsætning for, hvilke resultater brugerne opnår af indsatsen og dokumentation herfor. Der afsættes 10,0 mio. kr. i puljen i 2015.

Drifts- og forankringsstøtte

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 7,6 mio. kr. i 2015, 4,6 mio. kr. i 2016 og 2,6 mio. kr. i 2017 og frem til forankrings- og driftsstøtte til en række eksisterende satspuljeprojekter. Der afsættes forankringsstøtte svarende til 5,4 mio. kr. i 2015 og 2,0 mio. kr. i 2016 til projekter, som har opnået gode resultater af deres indsatser, men som endnu ikke har sikret finansiering af indsatserne uden for satspuljen.

- Der er afsat 2,0 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 til videreførelse af projektet "Your Game" i organisationen GAM3.
- Der afsættes 3,2 mio. kr. i 2015 til videreførelse af projektet "Ud af voldens skygge" i organisationen Mødrehjælpen.
- Der afsættes 0,2 mio. kr. i 2015 til videreførelse af projektet "Sjældne-netværket" i organisationen Sjældne Diagnoser.

Der afsættes varig driftsstøtte svarende til 2,2 mio. kr. i 2015 og 2,6 mio. kr. i 2016 og frem til en række eksisterende satspuljeprojekter med dokumenterede gode resultater, hvor det ikke vurderes muligt at sikre finansiering på anden vis end via satspuljemidlerne.

- Der afsættes 1,1 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til projektet "Center for Udsatte Flygtninge" i organisationen Dansk Flygtningehjælp.
- Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2015 og 0,8 mio. kr. i 2016 og frem til forhøjelse af driftstilskuddet til organisationen Børn, Unge & Sorg med henblik på at understøtte kortest mulige ventetider.
- Der afsættes 0,7 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til forhøjelse af driftstilskuddet til organisationen Linien – Når sindet gør ondt med henblik på sikre en fornuftig drift af organisationens rådgivningstilbud.

Pulje til uddeling af julehjælp

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 4,0 mio. kr. i 2015 til en ansøgningspulje, hvor landsdækkende frivillige foreninger kan søge om økonomisk støtte til uddeling af julehjælp.

Pulje til sommerferiehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge sommerferiepuljen i 2015. Sommerferiepuljen giver udsatte familier med hjemmeboende børn mulighed for et ferieophold med opfølgende sociale aktiviteter, der bidrager til at hjælpe familierne til løse nogle af de problemer, der præger deres hverdag. Der afsættes 5,0 mio. kr. til initiativet.

Deltagelse og frivillighed for alle

Der er behov for at styrke udsatte gruppers deltagelsesmuligheder i samfundet og sikre en målrettet udvikling og understøttelse af en frivillig social indsats, herunder samspillet mellem den frivillige verden og den offentlige sektor. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 32,5 mio. kr. over fire år.

Rådet for Socialt Udsatte

Satspuljepartierne er enige om at forlænge Rådet for Socialt Udsattes udviklings- og aktivitetsbevilling, som gør det muligt for Rådet af egen drift at iværksætte forskning, analyser, undersøgelser og øvrige aktiviteter, der bidrager til Rådets arbejde. Der afsættes 4,0 mio. kr. over to år.

Afsavnsundersøgelser

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. i 2015 til at gennemføre afsavnsundersøgelser, der beskriver levevilkårene hos børn og voksne, som falder under fattigdomsgrænsen. Afsavnsundersøgelserne skal medvirke til at indkredse den gruppe af mennesker i økonomisk fattigdom, som oplever alvorlige materielle og sociale afsavn som konsekvens af få økonomiske ressourcer.

Magtanvendelse i plejefamilier

Der er nedsat et udvalg, som ser på magtanvendelse på anbringelsessteder herunder plejefamilier. Satspuljepartierne er enige om at drøfte udvalgets betænkning, når denne foreligger.

Analyse og praksisnær forskningspulje på socialområdet

Den sociale indsats over for udsatte børn, unge og familier, over for mennesker med funktionsnedsættelse og med særlige sociale problemer skal bygge på viden om, hvad der virker bedst. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 6,0 mio. kr. over to år til en analyse med henblik på at sikre et bedre vidensgrundlag for udvikling af benchmarking på det sociale område. Samtidig udbydes der en pulje til praksisnær forskning med henblik på yderligere at forbedre vidensgrundlaget på det sociale område.

Efterskoleforeningens stipendieordning

Formålet med Efterskoleforeningens stipendieordning er at sikre bedre overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse for flygtninge- og indvandrerunge fra resourcesvage familier. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 11,1 mio. kr. til formålet.

Videreførelse af Projekt Anonym Stofmisbrugsbehandling

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. i 2015 til videreførelse af Projekt Anonym Stofmisbrugsbehandling frem mod, at et nyt lovforslag om anonym stofmisbrugsbehandling forventes at træde i kraft.

Forlængelse af midlertidig driftsstøtte til RoboBraille

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 1,6 mio. kr. i 2015 til midlertidig driftsstøtte til RoboBraille med henblik på, at RoboBraille får mulighed for at finde en varig organisatorisk og økonomisk forankring.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på børne-, ligestillings-, integrations- og socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

fm.dk